

מקבץ סדנאות בנושאים פדגוגיים שונים

כתבה וערכה: רקפת כהן

ליווי, הכוונה והדרכה: שרית חדד

ישיבות פדגוגיות

ישיבות פדגוגיות- ישיבת רכזי מקצוע

פתיחה:

לבקש מכל מחנך לכתוב בפתק קטן: "מה אתה הכי שונא כיום, בישיבות הפדגוגיות?"

גוף:

להקריא את מה שכתבו ולסכם שאת כל זה אנחנו לא רוצים בישיבות הפדגוגיות אצלנו.

שכל מחנך ישתף בלוח השיתופי: "תחשבו על ישיבות טובות שהיו לכם. מה היה בהם שאותו אתם זוכרים לטובה?"

יש הרבה דברים טובים שנעשו פה בישיבות הפדגוגיות. ממה שאני מעודכנת משנה שעברה: היה פרוט ההחלטות לגבי כל תלמיד ומעקב ע"י הרכזת הפדגוגית שאכן הפעולות בוצעו.

להזכיר נקודות נוספות טובות שעלו.

כדי לשדרג עוד קצת ולייעל את הישיבות הקיימות, אנחנו צריכים להתייחס למס' פרמטרים שחייבים להיות בישיבה: (להראות במצגת)

1. בדרך כלל בישיבות הפדגוגיות, המורים מדברים על הבעיות של התלמיד 80% מהזמן ומקציבים 20% מהזמן לצורך פתרונות. אנחנו רוצים לשנות את זה ולתת 20% מהזמן להקדיש לבעיות ו-80% מהזמן לתת לפתרונות. המחנך הוא זה שמציג את הבעיות. תפקיד המורים המקצועיים הוא לתת פתרונות. כמובן שאם המחנך לא נגע בנקודה חשובה לגבי בעיית התלמיד, הרכז יכול להוסיף נקודתית.
2. כיצד להציג???

2. א. תמונה כיתתית- המחנך יציג תמונה בה ניתן לראות באופן ברור מה מצב הכיתה, ממה היא מורכבת? אין לעבור את ה-5 דק' בזמן הצגת התמונה הכיתתית.

**לבקש מכל מחנך לכתוב פרמטרים שחשוב להציגם בתמונה הכיתתית. לערוך דיון על הפרמטרים ובסופו של דבר, להבהיר שכל מחנך יכול לבחור את מה שנראה לו כחשוב. העיקר שיהיה ממוקד, ענייני ומשקף.

** להראות במצגת דוגמאות שונות.

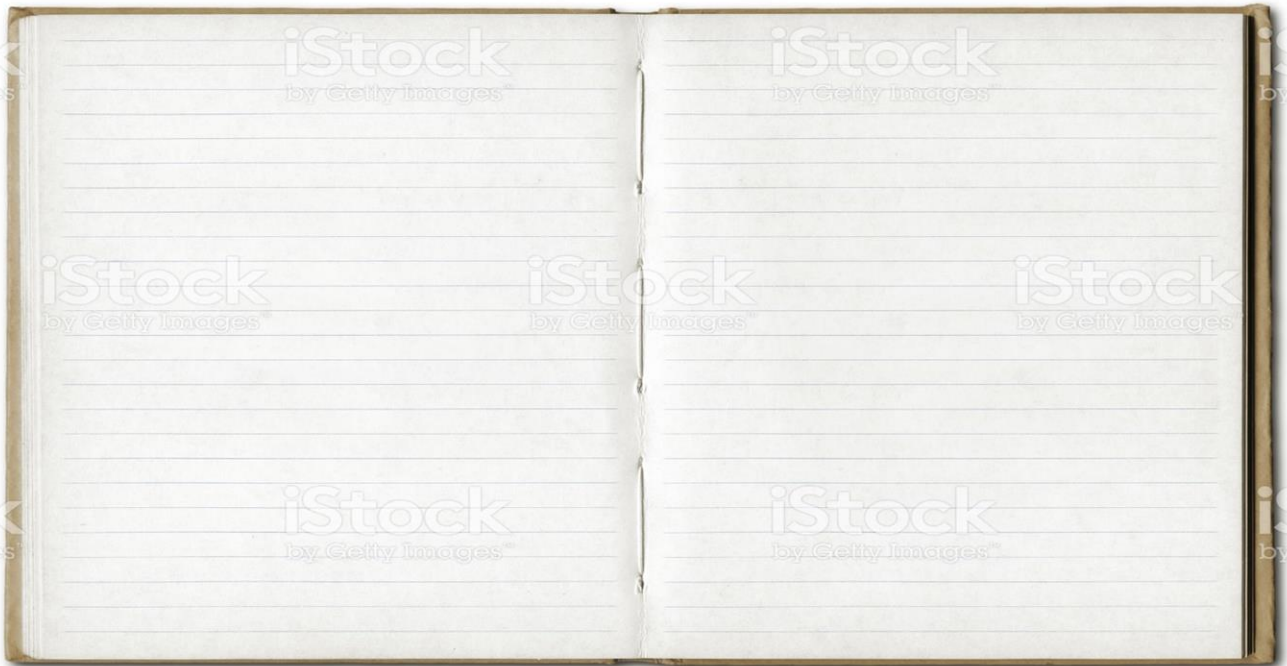
2. ב. תמונה פרטנית- המחנך מציג מידע על כל ילד. אין להציג ע"פ סדר הרשימה. חשוב להציג אחרי שנעשה שיקול דעת: איזו קבוצה אציג ראשונה? מדוע? וכו' רצוי להקדיש את הזמן הרב ביותר לתלמידים הצהובים- ילדי הזהב. לילדי הקצה המאתגרים, צריך לתת זמן במרוכז

בסוף. את הטובים לעבור ברפרוף. המחנכים יכולים לתת אפשרויות להצגת התלמידים.
*** מאיפה מוציאים נתונים עבור החלק הפרטני? ניתן לקחת ממורים מקצועיים. (הטבלה של ברנקו וייס)
** להראות את ההדגמות של הצגת הפרטני, מתוך המצגת.
3. **מעקב**- מי עושה מעקב? איזה מעקב? מי שותף למעקב? מי עושה מעקב על המעקב? איך זה נעשה?

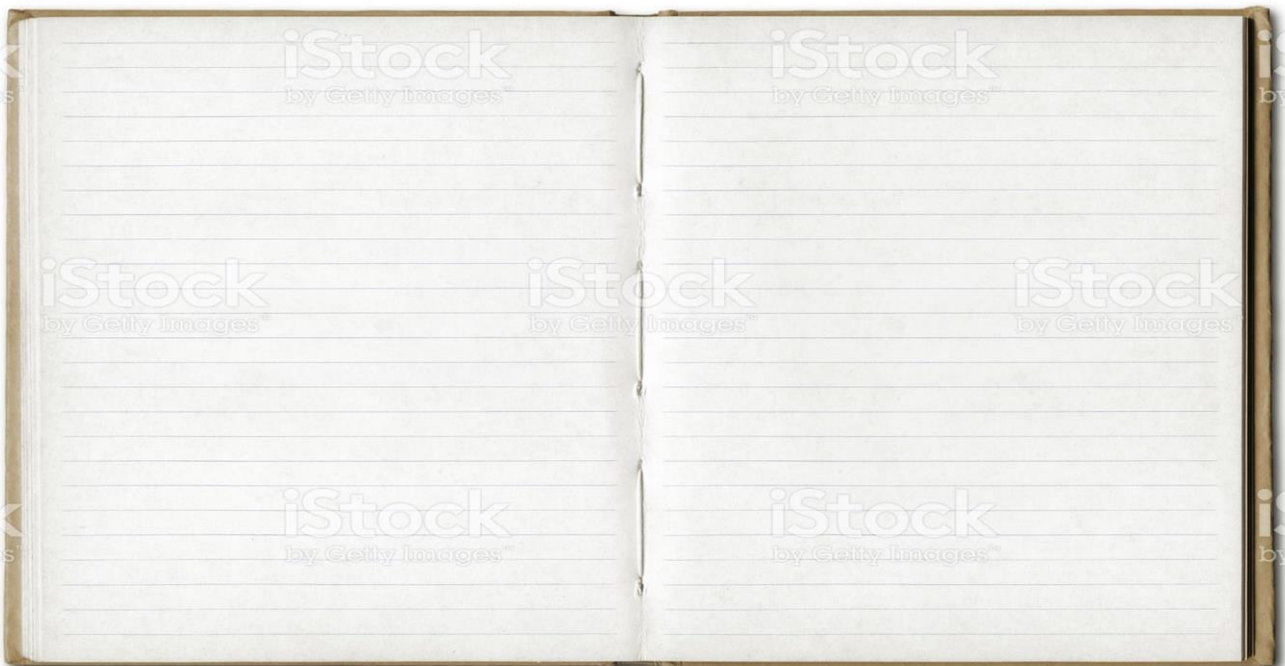
סיום:

שכל אחד יגיד במילה/ במשפט משהו מסכם על מה שעשינו היום.

לדעתך, מהם הפרמטרים שחשוב להתייחס אליהם בהצגת התמונה הכיתתית?

לדעתך, מהם הפרמטרים שחשוב להתייחס אליהם בהצגת התמונה הכיתתית?

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

בס"ד

כללי יסוד בישיבות הפרדגוניות

1
2
3

4

לחצו על הקישר שקבלתם בפלאפון. היכנסו ללוח השימושי וענו על השאלה.

<https://padlet.com/kefush78/s4tv9m559d1>

3

כתמו **זל** המחקר **אל תביעו אהבה המצרים אתכם מי שזאק פישיות המצאיות?**

2

ישיבות פרדגוניות

1

כיתה ז'

8

חמס:

י מהם הפרמטרים שחשוב שיזונו בתמונה הכיתית?

7

כלל שוני:

א. הגעת תמונה כיתית על המחקר-6 דק? ממה מורכבת הכיתה?

6

כלל ראשון:

5

16

כלל שוני:

ב. המת תמונת כתר פרמית- על מחנך הכיתה. המת תלמידים תישאר על שיהמסגרת מראש ולא באוק שירות על א"ב.

15

14

20 מיליון נוסע

13

אסוף נתונים באמצעות הונג מורס

<https://www.youtube.com/watch?v=pEnH7nTce4>

20

19

18

17

לסיים...קצת הומר

<https://www.youtube.com/watch?v=13641p84>

כללי שלישי:

מעקב!!!

- מי עושה מעקב?
- איך נעשה המעקב?
- מי שתקף?

הערכה על הערכה

הערכה חלופית

דף לתכנון הערכה החלופית

מקצוע: _____ שם המורה: _____

מועד הגשה סופי: _____

נושא: _____ (הנושא בו מתמקדים בהערכה החלופית)

רציונל הערכה החלופית: (רציונל יכלול את מטרות העבודה ותוכנה, יתייחס לחשיבה ביקורתית ולפיתוח יצירתיות ויכלול גם רפלקציה ויציג את התוצר המבוקש)

תיאור תהליך המטלה

<u>תוכן</u>	<u>אופן הערכה (אחוז מהעבודה)</u>	<u>זמן הגשת העבודה</u>

מחוו

<u>ציון ונימוק</u>	<u>זמן הגשת העבודה</u>	<u>אופן הערכה (באחוזים)</u>	<u>מרכיב העבודה</u>	<u>מספר</u>
				1
				2
				3
				4

				5

הוראה מתוקשבת

סדרה מתוקשבת

*** ציוד נדרש: לכל מורה לחלק מופס ובו הסבר מפורט של כל כלי: פדלט ושאלון גוגל.

+ מחשב

פתיחה:

חשוב לגוון את דרכי ההוראה. במחצית א' דברנו אודות חשיבותו של התרגול. הוראה פרונטלית מועטה!!!

כל הכיתות בביה"ס שלכם מתוקשבות. חשוב שתדעו להשתמש בכלים אלו כדי ליצור אצל התלמיד עניין וגיוון. כמובן שלא תמיד הכלי המתוקשב עונה על הצרכים הפדגוגיים שלנו. אך כאשר הוא מתאים- הוא מהווה ברכה.

ישנן סוגים שונים של כלים:

- א. ישנם כלים בהם ניתן להשתמש בכיתה כשהמורה הוא המפעיל הבלעדי והתלמידים משתתפים ללא כלי טכנולוגי. כגון: חידון.
- ב. כל תלמיד נדרש להחזיק פלאפון חכם. המורה שולח לתלמיד קישור והם נכנסים ופועלים בהתאם. כגון: פדלט
- ג. התלמידים נדרשים לשבת ליד מחשב ולפעול בהתאם. כגון: גוגל פורמס. ולכן בשלב ראשון חשוב להגדיר את הצורך: מה היא המטרה הפדגוגית שלך, וכיצד הכלי הטכנולוגי אמור לשרת אותה? מה הם המאפיינים של הכלי הדרוש לך - מה אמורים הלומדים לעשות, מי אמור לצפות, אילו מכשירים עומדים לרשותך?

👉 ותחיל עם בדיקת עמדתם של המורים לגבי שיעורים מתוקשבים:

1. **גוגל פורמס** - לפתוח מייל עם קישור לשאלון אישי. עבור כלי זה התלמידים נדרשים לשבת מול מחשב.

נושא השאלון: שיעורים מתוקשבים.

- א. כל מורה ממלא את השאלון ושולח.
- ב. הצגת התגובות במסך הראשי.
- ג. לימוד הכלי- אני מראה לכולם כיצד עושים זאת
- ד. כל מורה מכין שאלון בתחום הדעת שלו.

נוף השיעור: הצגת **מצגת** של אלחנן.

פדלט:

3. נסיים בכלי אותו הכרנו בהשתלמויות הקודמות שלנו: פדלט. כדי להקל, שלחתי את הקישור במייל שפתחתי במיוחד עבור ההשתלמות. לבקש מכולם להכניס לג'מייל שם משתמש וסיסמא ולהיכנס למייל.

👉 לענות על השאלה: מהי למידה התנסותית? ללחוץ על הקישור הבא:

<https://padlet.com/kefush78/3m61ghuntm8j>

**המורים יכתבו תשובות

**מהי למידה התנסותית?

👉 להראות את הסרטון מ"קצרים". <https://youtu.be/hBH6cGP1QIA>

👉 הסבר: גם אנחנו הרבה פעמים פועלים כך ולא נותנים לתלמיד לנסות לבד.

שאלת ההספק היא אחת השאלות המטרידות ביותר בדרך ליישום "למידה התנסותית" בכיתה. לכאורה, הרבה יותר קל ומהיר להסביר לתלמידים, מאשר לתת להם לגלות את הדברים בעצמם. עד שתלמידים יגלו לבד את משפט פיתגורס, אפשר להספיק להסביר אותו ולפתור כמה וכמה תרגילים. אבל זה רק לכאורה, כי ההספק הזה מתייחס למה המורה לימד, ולא למה שהתלמידים למדו, ובוודאי לא למה שהתלמידים באמת הבינו.

תלמיד שלא מתמודד בעצמו עם האתגרים הלימודיים, יתקשה להבין את הדברים לעומקם, ויהיה עסוק בזכירתם, מתוך אמון בכך שמה שהמורה אומר הוא נכון (או שלפחות זה מה שצריך לכתוב במבחן).

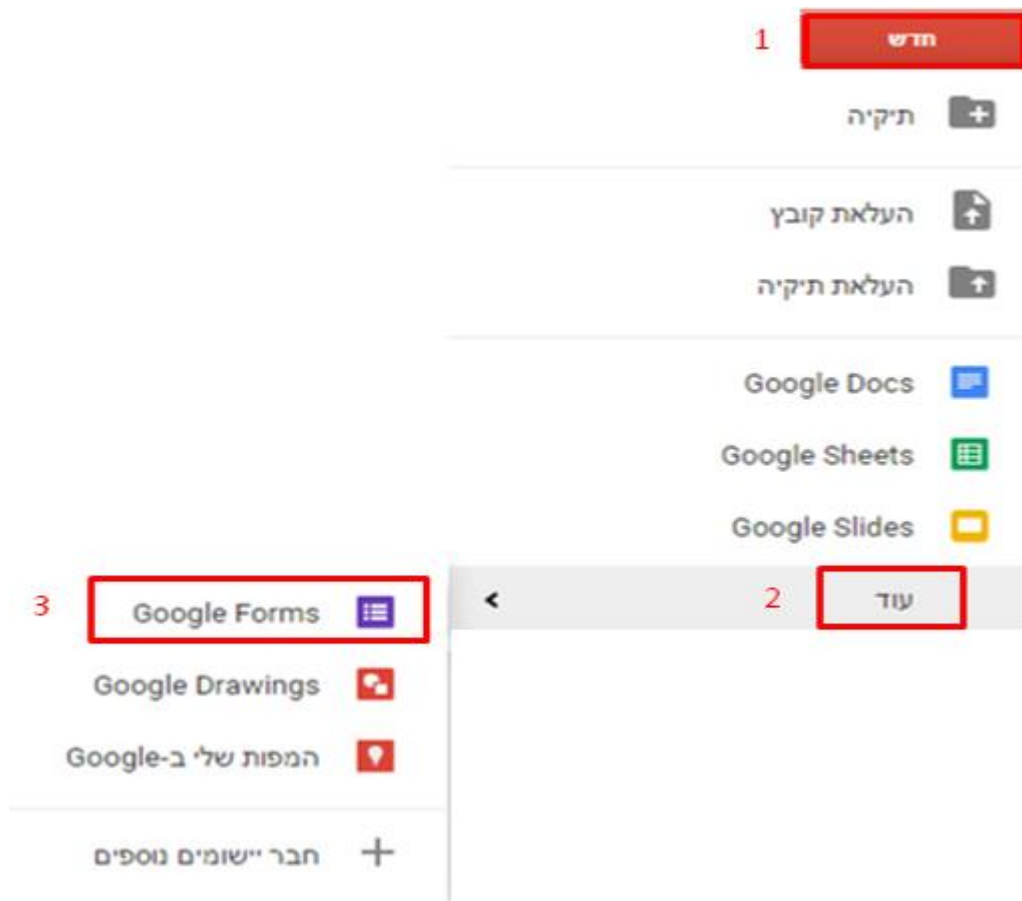
תלמיד שכזה יתקשה להתמודד עם חומר לימודי בעצמו, ויהיה תלוי כל הזמן במה שהמורה למד אותו, כלומר במה שהמורה מספיק ללמד בכיתה.

לעומת זאת, מורה שהצליח לפתח אצל תלמידיו את יכולת הלמידה העצמית, יוכל לקצור את הפירות בכך שהתלמידים שלו יבינו טוב יותר את החומר הנלמד, ולאחר מכן גם ילמדו ביתר קלות את החלקים הבאים של חומר הלימוד

👉 לימוד כלי הפדלט במסך אחד משותף. כל מורה יושב מול מחשב ויוצר

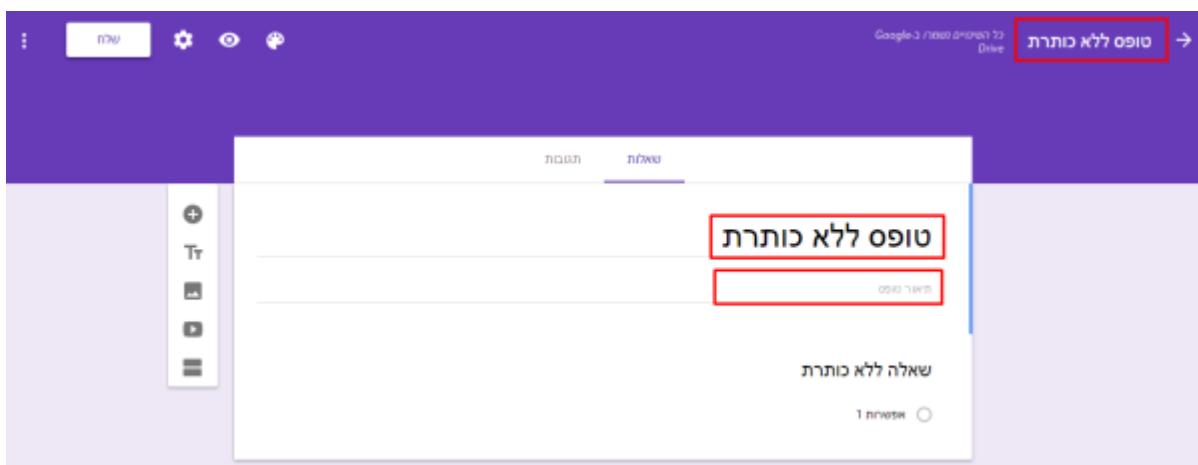
לוח עבור תלמידיו ובמקביל אני מראה כל שלב במסך המרכזי.

יצירת שאלון: היכנסו לכונן [GOOGLE DRIVE](https://www.google.com/drive/) < לחצו על "צור" ובחרו "טופס"

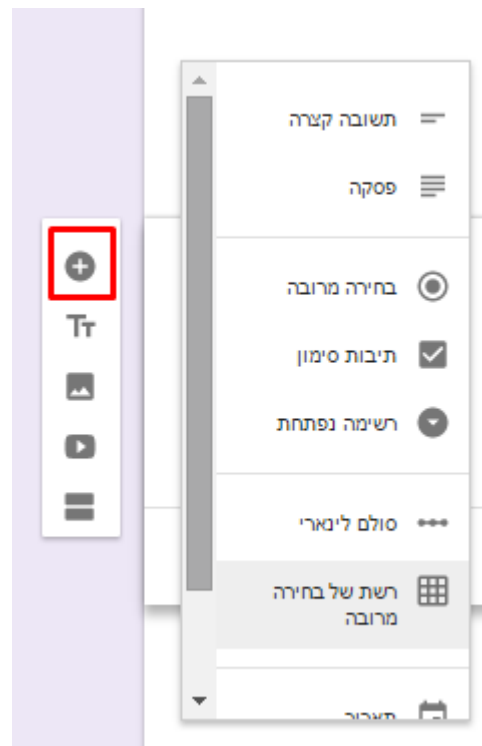

ראשית, יש לתת לטופס שם (כותרת). שימו לב: יש שני מקומות לכתיבת השם (הכותרת) – השם DRIVE-השם שתתנו לטופס בחלק העליון של המסך הוא השם שיופיע באחסון שלכם ב-DRIVE. השני השני (הכותרת) הוא השם שיופיע לעונים על השאלון

"את ההנחיות למילוי הטופס (לנבדקים) יש לכתוב ב"תיאור טופס

תוכן השאלון

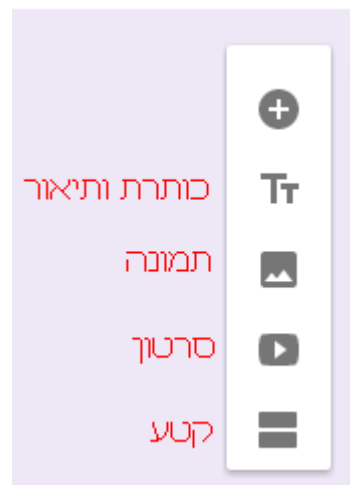

כעת עלינו לבנות את התכנים המרכיבים את השאלון.

ממשק GOOGLE FORMS מאפשר לכם לבחור את סוג השאלה המועדף עליכם מתוך מספר אפשרויות או להוסיף תכנים אחרים. לצורך כך, נישל ל"הוסף פריט":

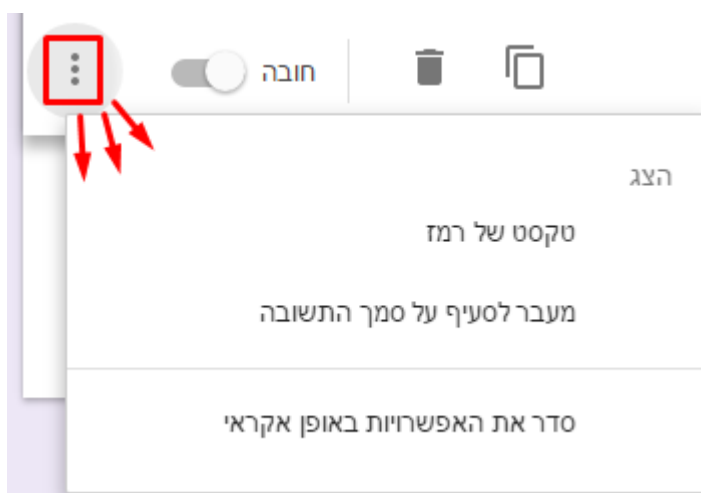
- **תשובה קצרה** = שאלה פתוחה שהתשובה עליה היא קצרה מאוד.
- **פסקה** = שאלה פתוחה שהתשובה עליה היא ארוכה.
- **בחירה מרובה** = בחירת תשובה אחת נכונה מתוך מגוון אפשרויות נתון.
- **תיבת סימון** = בחירת תשובה אחת (או יותר) מתוך מגוון אפשרויות נתון.
- **רשימה נפתחת** = בחירת תשובה אחת נכונה מתוך מגוון אפשרויות נתון (אופציה נוספת).
- **סולם לינארי** = בחירת מידת ההסכמה עם ההיגד מתוך קנה מידה נתון. מתאים לשימוש בעבודות החקר (מדרג של 1-5/1-4). מומלץ לקבוע את 1 כ"מסכים במידה מועטה" ו-5 "מסכים במידה רבה".
- **רשת של בחירה מרובה** = אופציות נוספת המבוססת על "קנה מידה", פחות מומלצת מאחר ומבלבלת את העין ועלולה להטעות את הנבדק. עם סיום ניסוח השאלה וקביעת מדרג התשובות, יש לסמן ב-V את האופציה "שאלה נדרשת". זאת כדי לוודא שהנבדק לא יוכל לדלג (בטעות/בכוונה) על אחת השאלות.

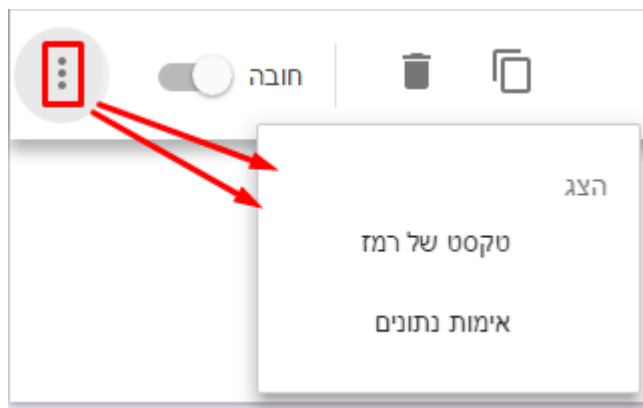
• **תאריך / שעה** – מתאים לשאלות בהיסטוריה.

- מאפשרת חלוקת בחינה ארוכה למקטעים (דפים), על פי נושא / סוג – **הוספת קטע** ושאלה וכד.
- מתאים לליווי שאלה העוסקת בזיהוי מושגים/אירוע המופיעים – **הוספת סרטון** בסרטון.
- מתאים לליווי שאלה העוסקת בזיהוי דמות / תרשים – **הוספת תמונה**.
- מאפשרת חלוקת בחינה ארוכה לנושאים – **הוספת כותרת ותיאור**.

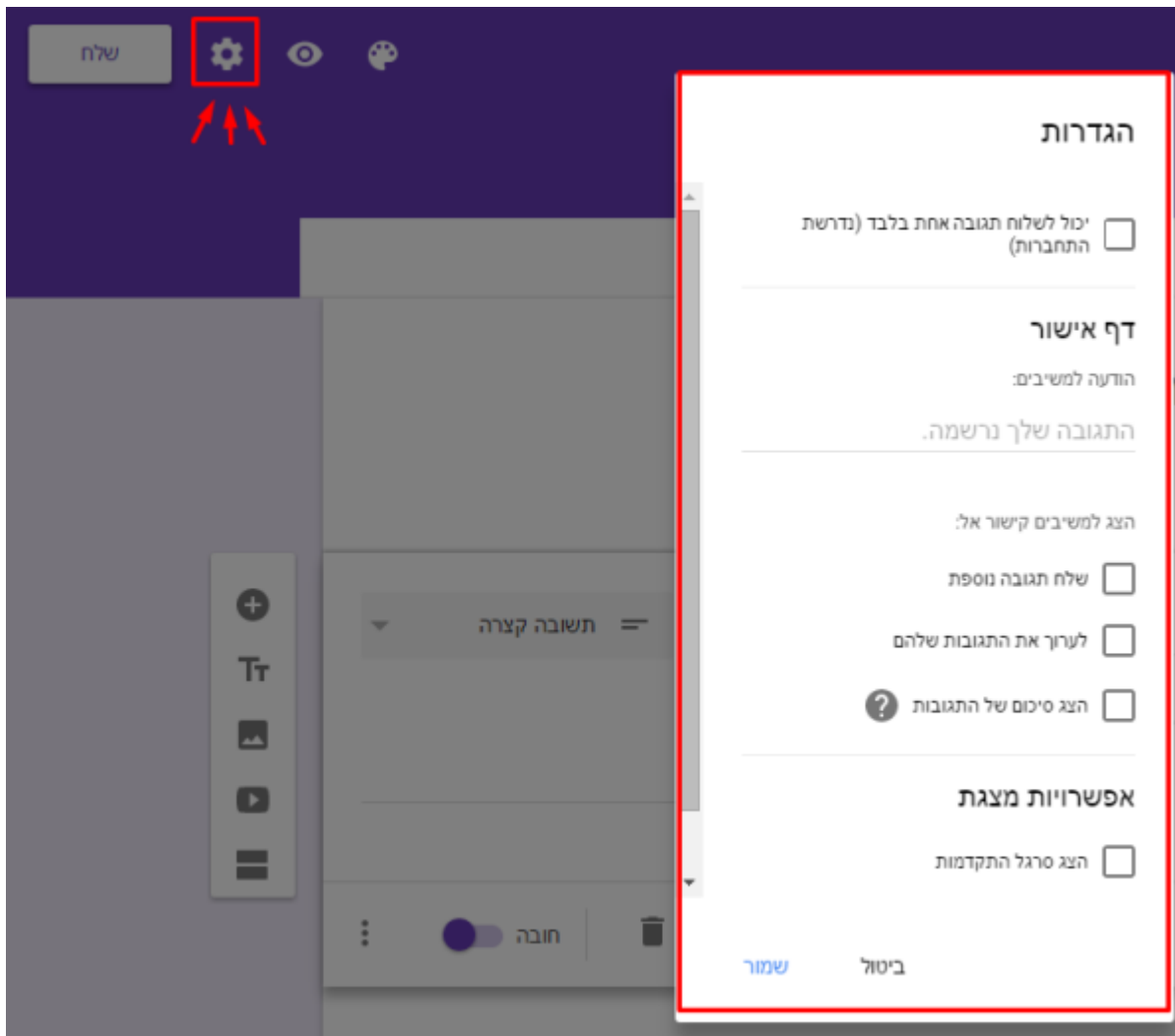
*** בשאלות סגורות ניתן לבחור ערבול תשובות באמצעות לחיצה על "הגדרות מתקדמות" (3 נקודות, בתחתית השאלה) < סדר את האפשרויות באופן אקראי.

כדי לערוך שאלה יש לעמוד עליה ולהקליק באמצעות העכבר.
 כדי למחוק / לשכפל שאלה יש לעמוד עליה ולהמתין לתפריט העריכה.

הגדרות

- הרשאה לתגובה אחת לנבדק** – במידה ותרצו להגביל את הנבדקים לתגובה אחת בלבד, הכנסו להגדרות (גלגל השיניים בראש הטופס) וסמנו את המשבצת הרלוונטית בראש הטופס. שימו לב, הנבדקים ידרשו להזין את כתובת ה-GMAIL שלהם. לכן לא מתאים לציבור מגוון אשר לא לכולו יש כתובת GMAIL.

הודעת אישור – מומלץ לעדכן את הודעת האישור – זו ההזדמנות שלכם להודות למשיבים על מילוי הטופס וכד'. בשלב זה תוכלו לבחור האם לאפשר למשיבים למלא את הטופס שוב, לערוך את תגובתם לפני המשלוח ו/או לראות את תשובות הנבדקים שענו על השאלון עד כה.

סרגל התקדמות – תוכלו לבחור האם להציג לנבדק את סרגל התקדמות (מתאים במיוחד כשהשאלון מורכב ממספר דפים).

הצג סיכום תגובות – אם תסמנו אופציה זו, לאחר שילחצו על כפתוח ה-
שלח, יוכלו המשייבים לצפות בתשובות כל מי שהשיב עד כה על הטופס.

בחנים – תוכלו לקבוע האם התלמיד יקבל משוב על הבוחן מיד בסיום המבדק ומה
יכלול המשוב.

לאחר שתגדירו את הטופס כבוחן, תכלו לחזור לשאלה ולקבוע תשובה נכונה, משוב
על הצלחה/טעות וניקוד.

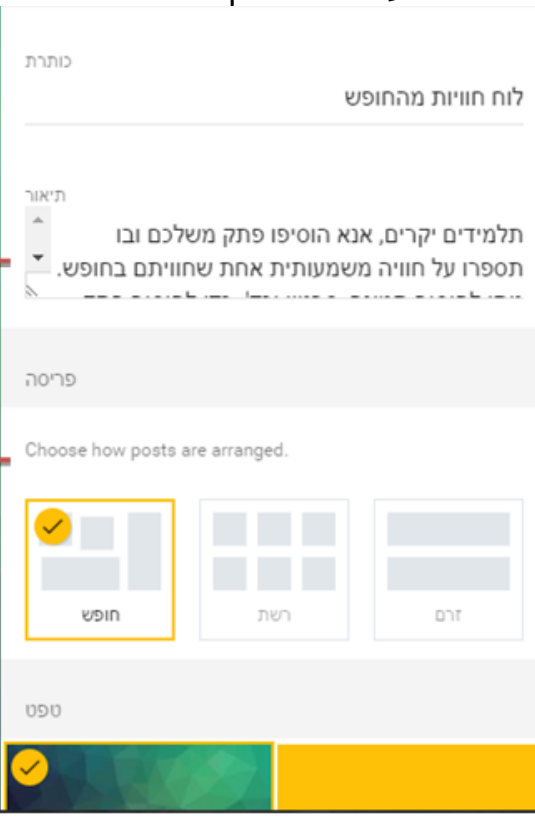
מדריך למורה: בניית פעילות באמצעות לוח הקיר השיתופי Padlet

Padlet הוא לוח קיר שיתופי, שמאפשר לכל אחד מהמשתתפים להוסיף פתקיות, ובהן מסרים, תמונות, סרטונים, קישורים ועוד. יתרונו הגדול הוא בכך שאין צורך בהרשמה כדי להשתתף בלוח, וכן באפשרויות העיצוב שלו (לוח לדוגמא, הכולל גם רעיונות לשימוש בכלי, ניתן לראות [בלחיצה כאן](#)).

שלב א' - בניית הלוח השיתופי ועיצובו

- היכנסו לאתר [Padlet.com](https://padlet.com) ולחצו על הרשמה, הירשמו לאתר.
- לחצו על כפתור בצד הימני העליון של המסך וחנו שיפתח לוח חדש.

ההגדרות מופיעות בצד המסך:

The screenshot shows the Padlet settings page with the following sections and callout boxes:

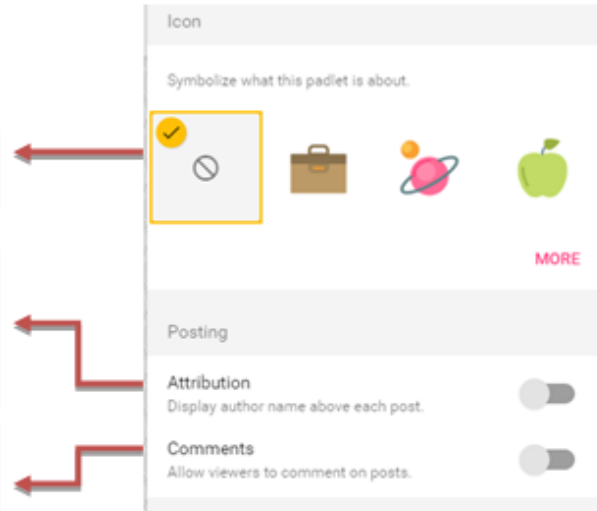
- כותרת (Title):** A text input field. Callout box: "כאן עליכם לתת כותרת ללוח, למשל: 'ברוכים הבאים ללוח השיתופי שלנו בנושא _____!'"
- תיאור (Description):** A text area. Callout box: "זה המקום לכתוב הנחיות מפורטות לתלמידים כדי שידעו מה לכתוב בלוח וכיצד לעשות זאת (ראו דוגמא למטה)."
- פריסה (Layout):** A section titled "Choose how posts are arranged." with three options: "חופש" (Freeform), "רשת" (Grid), and "זרם" (Stream). The "חופש" option is selected with a checkmark. Callout box: "בחרו את האופן המועדף עליכם לארגון הפתקים בלוח: זרם/Stream – מלמטה למעלה (מומלץ – מתאים גם לתצוגה בסמארטפונים), רשת/Grid – בשורות ובטורים, או חופש/Freeform (זו ברירת המחדל, אך היא פחות מומלצת כי הפתקים יכולים להסתיר זה את זה)."
- טפט (Background):** A section with a color selection area. Callout box: "כאן תוכלו להגדיר את הרקע לפי העדפתכם. בלחיצה על more תגלו רקעים נוספים וכן את האפשרות להוסיף תמונת רקע מהאינטרנט או מהמחשב: לחצו על 'הוספה משל עצמכם' והדביקו לינק או לחצו על Upload להעלאת תמונה מהמחשב."

בגלילה של חלון ההגדרות למטה תגלו אפשרויות נוספות:

כאן תוכלו לבחור אייקון שיתאים לתוכן הלוח (לא חובה).

סמנו את האפשרות הזו אם תרצו ששם הכותב יופיע בראש כל פתק (רלוונטי רק אם התלמידים פותחים שם משתמש באתר, אחרת שם יופיע כ"אנונימי").

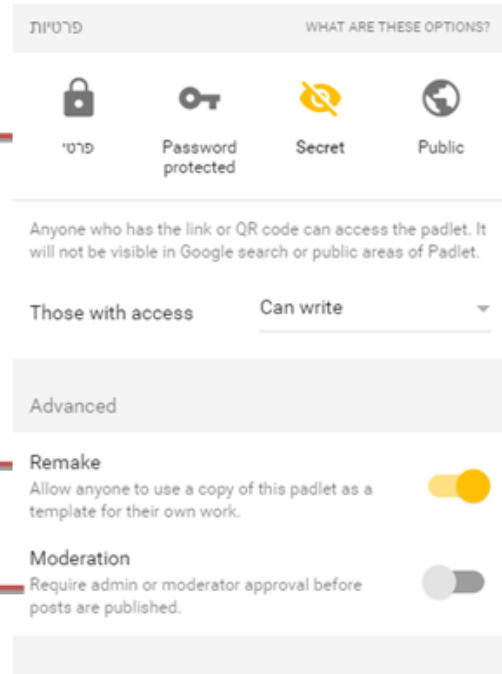
סמנו את האפשרות הזו אם תרצו לאפשר כתיבת תגובות על פתקים קיימים.

הנחיות מומלצות לתלמידים (דוגמא - ניתן להעתיק ולהתאים ללוח שלכם):
 ברוכים הבאים ללוח השיתופי בנושא _____! כדי להוסיף פתקית משלכם, הקליקו פעמיים עם העכבר במרכז הלוח או לחצו על הפלוס הוורוד בצד המסך. בפתקית שתפתח כתבו את שמכם, והוסיפו את דעתכם. שימו לב שניתן להוסיף סרטון/תמונה/סאונד ועוד. נא להקפיד על שיח מכובד וענייני!

כשסיימתם לעצב את הלוח ואתם מרוצים מהתוצאה, לחצו על **שיתוף** ➔ בפינה הימנית העליונה של המסך.

שלב ב' - הגדרות השיתוף של הלוח

כאן עליכם להגדיר את הפרטיות של הלוח: ברירת המחדל היא **Secret** – כל מי שיקבל את הלינק יוכל להיכנס ללוח. מומלץ להשאיר זאת כך, אך תוכלו לבחור באפשרויות פרטיות אחרות: **פרטי** – רק מי שתגדירו כשותף ללוח יוכל להיכנס אליו. **Password protected** – רק מי שיש לו סיסמא יוכל להיכנס ללוח (אפשר לתת לתלמידים משימה נפרדת שבסופה הם יגלו את סיסמת הכניסה ללוח, וכך להלהיב אותם להשתתף בו). **Public** – כל אדם יוכל להיכנס ללוח, והלוח יופיע במנועי חיפוש.

אם האפשרות הזו מסומנת, כל אדם יוכל להשתמש בלוח שבניתם כתבנית ללוח חדש משלו. תוכלו לבטל את סימון האפשרות אם אינכם מעוניינים בכך.

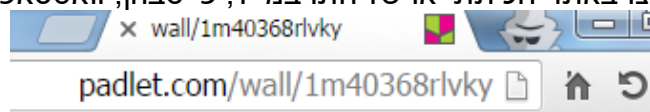
סמנו את האפשרות הזו אם תרצו שכל פתק ידרוש את אישורכם לפני פרסומו בלוח (טוב במקרים שאתם חוששים שהתלמידים ינצלו את הלוח האנונימי לכתיבת פתקים שאינם הולמים...)

כעת לחצו שוב על **הב/ה** בפניה הימנית העליונה של המסך.

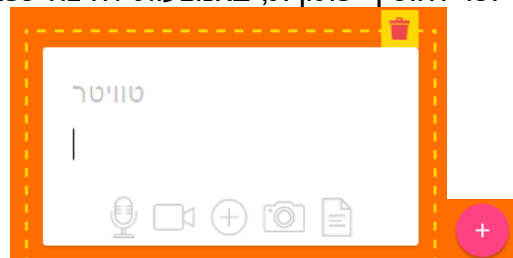
** לוח הקיר השיתופי מוכן! כעת נותר רק לשתף אותו עם התלמידים: **

שלב ג' - שיתוף הפעילות והפעלתה

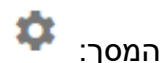
- ללוח שבניתם כעת יש כתובת אינטרנט ייחודית משלו, והיא מופיעה בראש הדפדפן (ראו דוגמא בתמונה). את הכתובת הזו יש להעתיק, ולהעביר לתלמידים את הקישור (באמצעות שיבוצו באתר הכיתתי או שליחתו במייל, פייסבוק, וואטסאפ, וכדומה):

- כל מי שיכנס לכתובת הזו יוכל להוסיף פתקית, באמצעות לחיצה כפולה על הלוח או

- לחיצה על הפלוס הוורוד.
- בתוך הפתקית הוא יוכל לכתוב את שמו ועמדתו, וכן להוסיף קישור/תמונה/סרטון.
- כיום פדלט מאפשר גם להגיב על פתקיות קיימות.
- מומלץ להוסיף פתקית ראשונה משלך, ואפילו ניתן להוסיף בתוכה הקלטה של עצמך (באמצעות קובץ קול)!
- ניתן לשוב ו"לשחק" עם הגדרות הלוח ע"י לחיצה על גלגל השיניים בחלק העליון של

המסך:

מוטיבציה 1

מפגש מחנכים הנושא: יצירת מוטיבציה

פתיחה:

לבקש שכל אחד מהמחנכים יספר אודות נקודת אור שהייתה לו מאז חופשת חנוכה בתור מחנך.
גוף: כל נקודות האור שציניתם הן אלה שגורמות לנו לקום בבוקר. כדי לייצר מוטיבציה חשוב שנבדוק מהם הדברים שמניעים אותנו. זה יכול לבוא לידי ביטוי גם בחיים האישיים. למשל: דיאטה. אני לפני שנה שקלתי 30 קילו יותר. עם כל הקושי אחרי הלידה הייתה לי המוטיבציה להירשם לשומרי משקל. מה ייצר אצלי דרייב כל כך חזק? כל אחד יכול לבדוק אצלו בחיים הפרטיים. לעיתים, הדברים זהים לעולם העבודה ולעיתים שונים.

שאלון מוטיבציה למורה.

כעת, בואו נבדוק מה מייצר אצלכם מוטיבציה בעבודה. אני נותנת לכם שאלון. בשאלון אתם נדרשים למלא עד 10 דברים שגורמים לכם למוטיבציה בתפקידכם כמחנכים. חשבו כל אחד עם עצמו מה גורם לו לקום בבוקר ולעמוד מול כיתת החינוך שלו. כמובן שהשאלון הינו אישי. לכל אחד יש דברים אחרים שמניעים אותו.

לאחר שכל מחנך ממלא, ניתן לבקש מכל אחד שיגיד משהו אחד או שניים מתוך הרשימה. אני כותבת על הלוח את הדברים. לאחר מכן, לבקש מכל אחד שיסדר את מה שכתב בסדר יורד. מהדבר שמייצר לו הכי הרבה מוטיבציה להכי פחות. בשלב הבא, יש למספר כל אחד מהגורמים שכתבתי 1-10. לחבר את כל הסכום. הסכום הוא המדד לרמת המוטיבציה שיש לי כרגע כמחנך.

איך הרגשתם עם הציון? יש משהו שהתוצאה הפתיעה אותו?

תשובות אפשריות לשאלון מוטיבציה למורה:

שייכות, פידבק חיובי מהנהלה ותלמידים, עידוד מהעמיתים לעבודה, כבוד מצד התלמידים והורים, שיתופי פעולה, חומרים טובים להעברת שיעורים, תנאים לעבודה, תמיכה בבית, זמן, חוסר לחץ, פניות, תוצאות טובות, הישגים חיוביים, משכורת מתגמלת, כבוד לזמן היקר שלי, יחס אישי, תדמית בית הספר, חברים בעבודה, אנשי צוות מקצועיים ואיכותיים, קבלת כלים והדרכה, חוסר שיפוטיות.

וכעת נעבור למוטיבציה של התלמידים. אנחנו יכולים להשפיע עליהם רק כשאנחנו חדורי מוטיבציה. **כל מה שאני עושה אתכם, ניתן לעשות עם התלמידים במסגרת שיעורי החינוך. ניתן לתת גם להם שאלון ולבקש שימלאו 10 דברים שמייצרים להם את המוטיבציה ללמוד.**

לחלק לכל מחנך רשימה שמית של תלמידיו. שיכתוב ליד כל תלמיד מה הבעיה הגדולה שלו: מוטיבציה או יכולת?

אחר כך לתת להם דקה לחשוב על מורה שהשפי על ילדם וייצר אצלם מוטיבציה.

לעשות סבב ולשמוע כל אחד בקצרה.

לשאל: (פבלט) מה משפיע לדעתכם על המוטיבציה של התלמידים? המורים יכתבו באמצעות הפלאפון תשובות.

בהמשך להראות במצגת את 4 הגורמים המייצרים מוטיבציה. (ע"פ פוג).

להראות את הסרטון מ"בית ספר לתקווה". המנהלת מייצרת אצל הילד מוטיבציה באמצעות שיחות על העתיד. שאיפות וחלומות.

המנהלת מנסה לייצר לילד מוטיבציה פנימית. גורמת לו להבין למה שווה לו ללמוד ולהוציא תעודת בגרות. (ניתן להראות לתלמידים ושלאול כיצד היו רוצים שהמורים ייצרו אצלם מוטיבציה?)

גורמים חיצוניים ופנימיים:

מה עדיף מוטיבציה פנימית או חיצונית? לתת דוגמא של נהג על הכביש שמתנהג בהתאם בכביש חשוק בלי מצלמות ושוטרים. שקף ראשון- לא לזלזל בחשיבותה של החיצונית, מתוך שלא לשמה, בא לשמה. לעיתים יש תלמידים שהמוטיבציה שלהם כ"כ ירודה שצריך בהתחלה להעלות אותה בעזרת גורמים חיצוניים.

לכולכם יש בכיתה תלמידים שונים ומגוונים. כל אחד מייצר מוטיבציה בצורה שונה. כיצד נדע לזהות? הרי אנחנו לא פסיכולוגים. האם יש למשהו רעיון?

תשובה: באמצעות שיחות אישיות, הכרות עם התלמידים במהלך השיעור, כיצד הוא פועל, ממה הוא מתלהב וכו'.

לשאול את המורים: איך אתם מייצרים מוטיבציה לתלמידים מסוג כזה או אחר?

כל זוג מורים יקבלו 2 דמויות. אבקש למצוא לכל דמות לפחות 3 אמצעים בהם ניתן להעלות לו את המוטיבציה.

לדוגמא:

- ✓ לתת לתלמיד להיות פעיל בשיעור ולהשמיע תשובות- האגרסיבי
- ✓ לתת לתלמיד להיות פעיל ולהנהיג את הכיתה בתחום חברתי וכך ישפיע עליו בלמידה- הכוחני
- ✓ לתת חיזוקים חיוביים- המחפש סטטוס
- ✓ לתת לו לעבוד הרבה עם חברים גם בתרגול וגם בעבודות. – החברותי

עידוד מוטיבציה לפי טיפוס אישיות

החברותי - עידוד אינטראקציה עם אחרים

האוטונומי - עידוד האפשרות לעבוד לבד ולקבל אוטונומיה

המחפש סטטוס - עידוד של המורה שיספר לו כל הזמן מה טוב

בו

הסקרן - הזדמנויות לאתגר ופתרון בעיות

עידוד מוטיבציה לפי טיפוס אישיות

האגרסיבי - הזדמנויות שדעותיו יישמעו

הכוחני - הזדמנויות להשפיע על פעילויות הכיתה ומטרותיה

הזקוק להכרה - להיות מוערך בשל נקודות החוזק שלו

הפעילויות שהוא מעורב בהן

הזקוק להשתייכות - הרגשה שהוא חלק מסיפור קולקטיבי של הצלחה

לאחר מכן, יש לשמוע על כל דמות דבר אחד ולסכם. אשמח אם כל אחד בלב יחשוב על תלמיד אחד שלו שמתחבר לו עם אחת הדמויות ויחשוב מה הוא יכול לעשות כדי להגביר אצלו את המוטיבציה.

כמובן שחשוב לציין שילד שיחווה כמה שיותר חוויות הצלחה, יש יותר סיכוי שתהיה לו מוטיבציה.

לסיום אבקש מכל מורה לחשוב מה כל מה שעשינו אומר על העבודה שלו מחר בבוקר. אם זה שאני יוזמת, זה יוצר לי מוטיבציה והרבה זמן לא עשיתי את זה, אז מה אני יכולה לעשות מחר בבוקר כדי לעורר את זה?

זכרו: כשלנו תהיה מוטיבציה- נשדר זאת לתלמידים שלנו ונדביק אותם.

מוטיבציה לפי טיפוס אישיות

✚ הילד המונע על ידי כוח

מאפיינים: נהנה להיות בשליטה, מעורב במאבקי כוח וויכוחים בעלי איכויות מנהיגותיות, בטוח בעצמו, אמיץ, החלטי, עקשן, ישיר, עצמאי תחרותי. מחפש לחשוף את החוקים שעל פיהם מתנהל עולמו, מתמיד בדברים שחשובים לו. זקוק לשליטה והשפעה. אם נשלל ממנו הכוח, הוא יחפש דרכים להשיג שליטה: הפרעה, הצקה, צעקה.

מה יעורר את המוטיבציה?

נותנים לו אחריות- תפקיד בעל חשיבות לביצוע. למפח את כישורי המנהיגות שלו ומבקשים את חוות דעתו בנושאים שונים.

✚ הילד החברותי

מאפיינים:

אוהבים לעבוד בקבוצה, גישה חיובית, פתוחים, ידידותיים, מתלבשים בבגדים אופנתיים, מדברים הרבה, חוש הומור, ביטחון עצמי מקובלים חברתית, לא אוהבים להיות לבד

מה יעורר את המוטיבציה?

חיוק הרעיון שהוא חבר חשוב ומוערך, למידה עם חברים, שותפות בוועדות בבית ספר, תנועת נוער. אחראי על אירועים בבית, בבית ספר. הגברת תחושת שייכות. מומלץ לחזק את החשיבות והצורך בנוכחותו בכיתה, עד כמה מעריכים את דבריו.

✚ הילד המונע על ידי השתייכות

מאפיינים

מחפש זהות קבוצתית, רגיש לצרכים של אחרים יודע לעורר מוטיבציה אצל אחרים, חושש מדחייה וממבוכה, זקוק לתשומת לב של מבוגרים מעריך מודלים לחיקוי, אוהב לעזור, משתף פעולה, רגיש לאי הסכמה, צייתן, מוכן להתנדב.

מה יעורר את המוטיבציה?

צריך להרגיש שאתם מכירים אותו ונהנים מחברתו.

✚ הילד האוטונומי

מאפיינים:

קולטים מהר חומר חדש, יעילים ויצרניים, בעלי זיכרון טוב, מילוליים מאוד, סקרנים מאוד' נהנים לעבוד לבד, בעלי ידע כללי נרחב, בעלי מוטיבציה עצמית, החלטיים.

מה יעורר את המוטיבציה?

נהנה מעצמאות ומאחריות. הוא אוהב לעבוד על פרויקטים ולערוך מחקרים, הוא אינו תלוי במיוחד בחיזוקים של המורה, אלא נהנה מפעילויות של תיקון עצמי.

✚ הילד המונע על ידי סטטוס

מאפיינים:

זקוק לשבחים, נוטה לביקורת עצמית, נהנה מבמה שניתנת לו, חושש מכישלון, רגיש לביקורת ונויפות, דורש כל הזמן אישור ועידוד, מונע על ידי חברים, אופנתי.

מה יעורר את המוטיבציה?

זקוק לגורם סמכותי שישקף לו ולאחרים את נקודות החוזק ואת הייחודיות שיש בו.

הילד הסקרן

מאפיינים:

מגלה התלהבות בכמה תחומי עניין, קורא הרבה, בעל ידע כללי רחב, בעלי זיכרון טוב, נהנה לערוך ניסויים, אוהב לרכל, שואל שאלות, עונה תשובות מקוריות ויצירתיות, אוהב לפתור בעיות, חידות, תשבצים, מוכן להתנדב, מוכן לנסות דברים חדשים, פרויקטים, מסגרות

מה יעורר את המוטיבציה?

הוא צריך שיראו לו שלמידה היא תהליך מתמשך ושרוב המידע ה"חדש" קשור בדרך כלשהי לחומר שנלמד קודם לכן, הוא גם מפיך תועלת מתכנית לימודים שרלוונטית לחייו היומיומיים. עזרו לילד זה לקבוע מטרות אישיות ואז המשיכו לקבוע אותן מטרות ככל שהוא מתקדם.

הילד האגרסיבי

מאפיינים:

בעל דעות מוצקות, מחפש שיתנו להם אחריות, אוהב להדגיש שקיבל תפקיד, נוטה לווכחות, מאתגר סמכות בעלי יכולת שכנוע, כועס בקלות, בעל סגנון ייחודי, אוהב לעשות דברים בדרכו, גלוי לב, נוטר מינה

מה יעורר את המוטיבציה?

תנו לו הזדמנות לבטא את דעותיו ובקשו מדי פעם לשמוע את הרעיונות שלו, השתמשו בהצעותיו ושבו אותו על תרומותיו. הוא נהנה לפתור בעיות ולעיתים קרובות מיומן במציאת פתרונות לסוגיות וסיטואציות שונות. זכרו שהצורך שלו בכוח ושליטה הוא צורך אמיתי מאד. הימנעו ממאבק כוחות עמו ואפשרו לו לקבל החלטות ובחירות בכל עת שהדבר ניתן.

הילד המונע על ידי הכרה

מאפיינים:

אופטימי, בטוח בעצמו, פעלתן, מונע ע"י מטרה יעיל, תחרותי, אוהב במה, רגיש, מתאכזב בקלות, אוהב להיות במרכז הבמה

מה יעורר את המוטיבציה?

גיב היטב לפרסים, תעודות ולהכרה פומבית. רגיש מאד לביקורת, לנויפות ולנדרוד.

מכאן דרכים לשיפור המוטיבציה לפי טיפוסים

- ✓ **פרויקטים:** מניעים את הילד האוטונומי או סקרן
- ✓ **אנשים:** מניעים את הילד המונע על ידי חברות או השתייכות
- ✓ **שבח:** מניעים את הילד המונע על ידי סטאטוס, הכרה או השתייכות
- ✓ **פרסים:** מניעים את הילד המונע על ידי סטאטוס, הכרה, השתייכות או כוח.
- ✓ **יוקרה:** מניעים את הילד המונה על ידי סטאטוס, האוטונומי, האגרסיבי או הכוחני.
- ✓ **כוח:** מניעים את הילד האוטונומי, האגרסיבי או הכוחני.

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות

האגרסיבי- הזדמנויות שדעותיו ישמעו.

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות

הכוחני- הזדמנויות להשפיע על פעילויות הכיתה ומטרותיה

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות

החברותי- עידוד אינטראקציה עם אחרים

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות

הזקוק להכרה- להיות מוערך בשל נקודות החוזק שלו והפעילויות שהוא מעורב בהן.

עידוד מומיבציה לפי טיפוסי אישיות

המחפש סטמוס- עידוד על המורה שיספר לו כל הזמן מה טוב בו.

עידוד מומיבציה לפי טיפוסי אישיות

הסקרן- הזדמנויות לאתגר ופתרון בעיות.

עידוד מומיבציה לפי טיפוסי אישיות

הזקוק להשתייכות- הרגשה שהוא חלק מסיפור קולקטיבי של הצלחה.

עידוד מומיבציה לפי טיפוסי אישיות

האוטונומי- עידוד האפשרות לעבוד לבד ולקבל אוטונומיה

בס"ד

בס"ד

מחנך יקרו!

ערוך רשימה של עשרת הדברים החשובים לך ביותר בעבודתך כמחנך, המספקים לך את המוטיבציה להתאמץ ולהשקיע.

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8
- _____ .9
- _____ .10

בשלב זה, סדר את הפרמטרים בסדר יורד. מהחשוב ביותר לחשוב הכי פחות:

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8
- _____ .9
- _____ .10

כעת, כתוב ליד כל פרמטר מס' מ-10 ע"פ הרמה שאתה מרגיש שהוא קיים אצלך. לסיום, חבר את כל המספרים. הסכום אותו תקבל, משקף את רמת המוטיבציה שלך כמחנך.

צ'ופר בצורת מחזיק מפתחות:

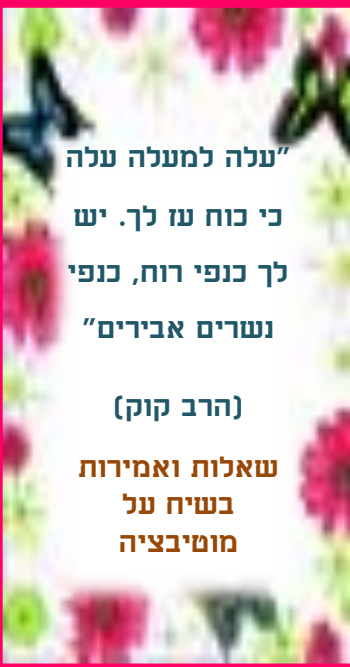
דברו עם ההתנגדות:
 חשוב לקבל את
 התחושה שלפעמים
 אין חשק לעשות
 דברים מסוימים. אין
 טעם להתעלם
 מהתחושה, לכעוס וגם
 לא להיבהל ממנה.
 אמור:
 "לא רוצה? בסדר, בוא
 נבדוק את חוסר החשק
 שלך, בוא נראה מה
 הוא אולי מנסה לומר
 לנו"

עידוד ודרבון (מדובר
 בסוגסטיה חיובית
 שתגשים את עצמה)
 "נכון שקשה, אבל אל
 תוותר/י", "שווה לך
 להתאמץ, בסוף
 תצליח/י".
 "אני יודעת שאתה
 רוצה להצליח!" "אני
 יודע שאת יודעת
 להתאמץ גם כשקשה
 לך"

טיפים!!!
 *חשוב להכיר בקושי
 אך בו בזמן, חשוב
 לא להגזים בעודף
 לגיטימציה לקושי,
 לוותר, וגם לא
 לגלוש לאמפטייות
 יתר. זה מחליש.
 *היכולת להתאמץ
 היא כמו שריר שצריך
 לאמן אותו – עודדו
 דיבור פנימי

"עלה למעלה עלה"
 כי כוח עז לך. יש
 לך כנפי רוח, כנפי
 נשרים אבירים"
 (הרב קוק)
 שאלות ואמירות
 בשיח על
 מוטיבציה

עודדו את הילדים לפעול
 גם כשאין להם
 מוטיבציה
 אל תחששו לומר בקול
 רם שאתם מבינים שאין
 מוטיבציה. עודדו את
 הילדים להגיד את
 תחושותיהם במילים, ואז
 הם לא יצטרכו 'להתנהג'
 את חוסר המוטיבציה
 בהתנהגויות של אנטי
 והימנעות. אמרו שזה
 קורה ונורמאלי, ואולי
 הגיוני בשבילם שהם לא
 רוצים

**התעניינות בתהליך
הלמידה עצמו**
 "מה עניין אותך בנושא?
 איך למדת? מה היה לך
 טוב בלמידה?, מה
 הרגיז אותך? איך לימד
 המורה? האם מה
 שלמדת קשור לדברים
 אחרים שמעניינים אותך
 בחיים?" שאלות כאלו
 מכוונות את הילד לחפש
 את הסקרנות, העניין
 והאתגר שבנושא.

**דגש על התקדמות
הילד ביחס לעצמו**
 "איך הציון שלך
 יחסית למבחן
 הקודם שלך? מה
 עשית הפעם
 אחרת? האם היה
 לך קל או קשה
 יותר?"

חיזוק הצלחות
 כדי שהילד יאמין
 שהצלחה היא שלו
 ובזכותו, כדאי לנתח
 כל הישג קטן ככל
 שיהיה, ולשאל: "מה
 היה חלקך בהצלחה?
 מה עשית הפעם
 שהביא את
 ההצלחה?"

תמיכה רגשית:
 אל תחשוש לדבר על
 הדברים, לקרא להם
 בשמם, גם אם מדובר
 ברגשות של כעס או
 ייאוש. בקש מהילד
 לקחת אחריות על
 הרגשות שלו. כלומר,
 להכיר בקיום הרגשות,
 ולרצון לשפר את
 המצב

**מתן דוגמה אישית של
מוטיבציה חיובית-**
 תהיה מודל עבור
 התלמיד ושתף
 בחוויות:
 "קראתי ספר כל כך
 מעניין..." או "היה לי
 ממש קשה השבוע
 אבל התאמצתי ובסוף
 הצלחתי לעשות את
 מה שהייתי צריכה,
 זאת הרגשה טובה..."

שיח מקדים:
 "כשאתה אומר הצלחה,
 למה אתה מתכוון?
 באיזה תחום? כיצד אתה
 מתכוון לעשות זאת?"
 "הרצון הזה שאתה
 מדבר עליו? של מי הוא?
 יש עוד אנשים סביבך
 שמעוניינים בו? הוא
 יותר שלך או יותר
 שלהם?" "בשביל מה
 כדאי לך להתאמץ"?
 הקשבה מעין זו לילדים
 תגלה תמיד מקור של
 מוטיבציה, של אנרגיה

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

בס"ד

שאלון מוטיבציה למחנכים

1. ערכו רשימה של **שעות הדברים החשובים** לכם ביותר בעבודתכם כמחנכים, **המספקים לכם את המוטיבציה להתמקד ולהשקיע.**
2. לאחר שביניתם את הרשימה ברשימה, עליכם לערוך אותם בסדר יורד מ-1 החשוב ביותר, ל-10 הכי פחות חשוב.
3. שתפו במליאה בפרט אחד שכתבתם.
4. מספרו כל פרט שכתבתם בזמן 1-10. תבדו את הגיונם של כל הפרטים. הציון שיצא הוא המדד לרמת המוטיבציה שיש לכם כיום.

3

נקודת אור שהייתה לי בשבועיים האחרונים כמחנך כיתה.

2

"טיפול בדלקת קרום החשק"

מפגש מחנכים - מקווה דתי

1

מה הגורם המשפיע על העלאת המוטיבציה אצל התלמיד?
לחצו על הקישור אותו קיבלתם בוואטפון ותשובה לשאלה.
<https://padlet.com/kefush78/kdgluvqqsir>

6

מוטיבציה או יכולת???

5

שם פרטי _____

שם משפחה _____

כתובת _____

מס' טלפון _____

מס' דוא"ר _____

מס' פקד _____

מס' חשבון בנק _____

מס' קוד _____

מס' שירות _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

מס' נוסף _____

4

הגורמים המיקריים המשפיעים על המוטיבציה (fogg)

1. הערך הנתפס של התוצאה (האם חשוב לך?) ↑
2. תחושת מסוגלות עצמית (האם זה אפשרי לך?) ↑
3. דרישות הסף (מה עלי לטעות עכשיו?) ↓
4. אמון בגורם המוביל (האם ניתן לסמוך עליהם?) ↑

9

שם פרטי	שם משפחה	כתובת	מס' טלפון

שאלת תלמידים לאחר הגשת המכתב

1. מה נטחם המטלה בני לומר המטלה?
2. מה ענין התורה בגורם לומר לא לשלוח או לחלוטין?

8

7

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות

האגרסיבי - הדמנות שדעתה יישמעו
המוחי - הדמנות להשפיע על פעילות הניהול ומסורתה
חוקק להכרה - להיות מוערך בשל נקודות החחק שלו
הפעילית - שהוא מעורב בהן
חוקק להשתייכות - הרגשה שהוא חלק מספור קולקטיבי של הצלחה

3

עידוד מוטיבציה לפי טיפוסי אישיות (רייז וזיק)

א. **החברותי** - עידוד אינטראקטיב עם אחרים
האוטונומי - עידוד האפשרות לעבוד לבד ולקבל אוטונומיה
המחפש סטטוס - עידוד של המורה שיספר לוכל הזמן מה טוב

ב. **הסקרן** - הדמניות לאתגר ופתרון בעיות

8

מוטיבציה פנימית או חיצונית???

כשאיתה זיהה כמכיש השגה בשעת לילה מאוחרת וברור לך ששים שומר לא יעבור ואין מצלמות, האם גם את תיסע על פי מליה המשיחות???

7

מוטיבציה 2

מחנך יקר!

1. ערוך רשימה של עשרת הדברים החשובים לך ביותר בעבודתך כמחנך, המספקים לך את המוטיבציה להתאמץ ולהשקיע.

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8
- _____ .9
- _____ .10

2. לאחר שציינת את הפריטים ברשימה, עליך לערוך אותם בסדר עולה:

מ-1 חשוב פחות, ל-10 הכי חשוב.

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8
- _____ .9
- _____ .10

3. לאחר שראית את הרשימה המלאה על הלוח, עליך לכתוב רשימה מחודשת עם 10 הדברים החשובים ביותר שבזכותם יש לך מוטיבציה כמחנך.

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8
- _____ .9
- _____ .10

המקצוע שאני הכי אוהב (אהבתי) הוא... מדוע?	20 בעוד שנה אני רוצה להיות...	כשאני מקבל ציון טוב אני מרגיש ש...	חשוב ללמוד כי...	כשאני חושב על אוניברסיטה אני חושב על...
מילת העידוד שאני הכי אוהב היא ...	בית ספר שתלמידים מאושרים בו, הוא בית ספר שיש בו ...	נעים לי כשמשבחים אותי מכיוון ש ...	טיפ שהייתי נותן לתלמיד שקשה לו...	מורה מצטיין בעיני הוא מורה ש
ההורים שלי יהיו גאים בי כאשר ...	הרגע הכי מרגש שחוויתי בבית הספר הוא ...	כשאני רואה אדם בחליפה אני חושב עליו ש ...	תלמיד מאושר הוא תלמיד ש ...	הפרס הגדול ביותר לתלמיד בסוף 12 שנות לימוד הוא ...
כשאני מצליח בלימודים, אני בטוח שזה בעיקר	אם היית יכול לחזור לכיתה א', מה היית עושה	איזו המלצה היית נותן לתלמיד המתחיל את התיכון?	שתף את הקבוצה בחוויה לימודית חיובית שהייתה	איזו שאלה לדעתך, כדאי למנהלים

לשאל מורה המגיע לראיון עבודה?	לך. מה הפך אותה לכזו?		אחרת?	בגלל ...
הדמות אותה אני מעריץ והייתי רוצה ללכת בעקבותיה היא ... מכיוון ש ...	אני יודע שמורה מאמין בי כאשר הוא ...	כשאני מביא ציון טוב הביתה אימא אומרת לי ש ...	אם הייתי יכול להוסיף מקצוע למערכת הלימודים המקצוע היה ... כי ...	הצלחה בחיים בעיני היא ...
הדבר החשוב ביותר שאני צריך לעשות כדי להצליח במבחנים הוא ...	כשאני מצליח במבחן אני ...			

כשאני חושב ללמוד	חשוב	כשאני מקבל ציון	בעוד שנה	20 אני	המקצוע שאני הכי

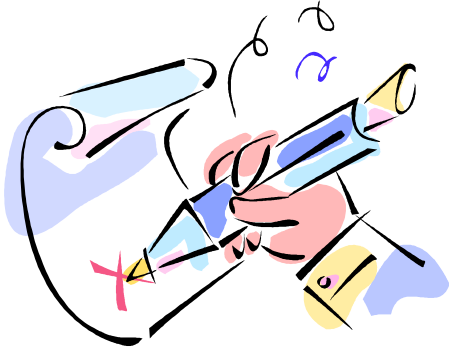
אוהב (אהבתי) הוא... מדוע?	רוצה להיות...	טוב אני מרגיש ש...	כי...	על אוניברסיטה אני חושב על...
מילת העידוד שאני הכי אוהב היא ...	בית ספר שתלמידים מאושרים בו, הוא בית ספר שיש בו ...	נעים לי כשמשבחים אותי מכיוון ש ...	טיפ שהייתי נותן לתלמיד שקשה לו...	מורה מצטיין בעיני הוא מורה ש
ההורים שלי יהיו גאים בי כאשר ...	הרגע הכי מרגש שחוויתי בבית הספר הוא ...	כשאני רואה אדם בחליפה אני חושב עליו ש ...	תלמיד מאושר הוא תלמיד ש ...	הפרס הגדול ביותר לתלמיד בסוף 12 שנות לימוד הוא ...
כשאני מצליח	אם היית יכול לחזור	איזו המלצה היית נותן	שתף את הקבוצה	איזו שאלה

בלימודים, אני בטוח שזה בעיקר בגלל ...	לכיתה א', מה היית עושה אחרת?	לתלמיד המתחיל את התיכון?	בחווייה לימודית חיובית שהייתה לך. מה הפך אותה לכזו?	לדעתך, כדאי למנהלים לשאול מורה המגיע לראיון עבודה?
הצלחה בחיים בעיני היא ...	אם הייתי יכול להוסיף מקצוע למערכת הלימודים המקצוע היה ... כי ...	כשאני מביא ציון טוב הביתה אמא אומרת לי ש ...	אני יודע שמורה מאמין בי כאשר הוא ...	הדמות אותה אני מעריץ והייתי רוצה ללכת בעקבותיה היא ... מכיוון ש ...
			כשאני מצליח במבחן אני ...	הדבר החשוב ביותר שאני צריך לעשות כדי להצליח במבחנים הוא ...
הצלחה בחיים בעיני היא	אם הייתי יכול להוסיף מקצוע	כשאני מביא ציון	אני יודע שמורה	הדמות

...	למערכת הלימודים המקצוע היה ... כי ...	טוב הביתה אמא אומרת לי ש ...	מאמין בי כאשר הוא ...	אותה אני מעריך והייתי רוצה ללכת בעקבותיה היא ... מכיוון ש ...
			כשאני מצליח במבחן אני...	הדבר החשוב ביותר שאני צריך לעשות כדי להצליח במבחנים הוא...

שם התלמיד: _____

חתימות:

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5

שם התלמיד: _____

חתימות:

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5

דף צפייה**התבונן בסרטון מנקודת המבט של המחנך****אישי:**

מהם האמצעים באמצעותם מייצר המחנך מוטיבציה בקרב התלמיד?
(התייחס לכלים, לתוכן, טון דיבור, מקום, מסר, אופן הישיבה, אופן השיח, מטרות, קשר עין ועוד...)

בקבוצה:

שתף, כיצד אתה כמחנך מייצר מוטיבציה בקרב תלמידך?

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

בס"ד

מדוע, לדעתכם, המוטיבציה הינה גורם כל כך משמעותי אצל התלמיד?

3

הנהל ביה"ס הביאה קוסם שימלא בקשה אחת של הצוות. הסגל לשפר דבר אחד משמעותי אצל התלמידים.

מהו הגורם אותו הייתם בוחרים?
עליכם לבחור אמת מלבן האפשרויות הבאות:

1. משמעות
2. מוטיבציה
3. רמת אנטליגנציה

2

"טיפול בדלקת קרום החשק"

מפגש מחנכים בנישוא: "מוטיבציה" מקווה כללי

תום פתחיהם נקטם בתוך השנה: "עמית לומד"

1

"טעימות" מתוך החוברת: "שערים לחלום"

6

הגורמים העיקריים המשפיעים על המוטיבציה (fog)

1. הערך הנחשב של החוצה (האם חשוב לך?) ↑
2. תחושת מסוגלות עצמית (האם זה אפשרי לך?) ↑
3. דרישת הסף (מה עלי לעשות עכשיו?) ↓
4. אמון בגורם המוביל (האם ניתן לסמוך עליהם?) ↑

5

מה הגורם המשפיע על העלאת המוטיבציה? לחצו על הקישור אותו קיבלתם בנושא אתבו במילה אחת משונה לשאלה.

<https://answergarden.ch/377492>

4

9

דף עבודה אישי - **האנרגיה והמחשבה של התלמיד**

שם התלמיד: _____
מס' התלמיד: _____
תאריך: _____

1. מהו המושג המרכזי שאתה רוצה ללמוד?	
2. מהו המושג המשני שאתה רוצה ללמוד?	
3. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
4. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
5. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	

שם המורה: _____
תאריך: _____

8

פעילות רשומה:

"מוטיבציה בקולנוע - חנוך לנער עפ" דרכו"

7

פעילות שלישית: "הפיל והיתד"

משימת ניפוח בלונים

15

פעילות שנייה: קלקסם - "מלחמה" בנישוא מוטיבציה

1. מהו המושג המרכזי שאתה רוצה ללמוד?	
2. מהו המושג המשני שאתה רוצה ללמוד?	
3. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
4. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
5. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	

14

שאלות להדפסה ליום העבודה בסיומן:

1. מה עשתה המנהלת כדי לייצר מוטיבציה?

2. מה ספקי המוטיבציה עשו כדי לייצר מוטיבציה?

13

בהמשך שבין הופעות היה הפיל קשור בשדרת ליתד שהייתה נטושה באדמה. היתד לא הייתה אלא תמיכת עץ לא גדולה, ורק כמה סנטימטרים ממנה היו תקועים באדמה. כמורה השדרת הכבדה והחזקה. היה ברור כי תלכושין, שהחיה הזאת שיכולה לנקוד עץ שלם מהשורש לא קושי, יכולה בקלות רבה למושוך את היתד הקטנה מהאדמה ולברוח.

15

והרי הסיפור: "כשהייתי קטן אהבתי מאד את הקרקס. במיוחד אהבתי את החיות, ומכיל החיות אהבתי את הפיל. במשך ההופעה היצור הנקני הזה הייצור הנקני הזה לא כישוריו."

14

13

עם הזמן שכחתי את תעלומת הפיל והיתד. אך לפני כמה שנים פגשתי מישהו מספיק חכם, שידע את התשובה:

"הפיל לא בורח כי הוא קשור ליתד דומה מאד שהיה צעיר מאד."

עצמתי עיניים ודמינתי את הגור הקטן. רגע אחר שנוכד...

16

כשהייתי בן חמש או שש, עדיין סמכתי על החמתם של המבוגרים, שנשאלתי ענו, כי הפיל לא בורח משום שהוא פיל מאוקף.

שאלתי את השאלה המתבקשת: אם הוא מאוקף, אז כמה צריך לקשור אותו?

לא זכור לי שקיבלתי תשובה גיונית.

17

התעלומה הינה ברורה ונלויה לעין:

מה מחיק אותו שם ?

16

מוסר השכל: לא לפלסם בלבד !

הפיל החוק והגדול הזה שאנחנו רואים בקרקס, לא בורח כי הוא מאמין שהוא לא יכול. הוא זוכר את אי היכולת שלו, את תחושת חוסר האונים שהפנים מעט אחר שנוכד. הדבר הכי נורא הוא שאף פעם לא הפיל ספק של ממש בתבונה זו. הוא אף פעם לא ניסה לבחון את כוחו מחדש...

21

על מהיצ היום, וק איום נורא חתיו של הפילון, של הפילס עץ חוסר האונים שלו ונכד צללרללללל

20

אני בטוח שאז הפילון דחף, משך, הייע ועשה הכל כדי להשתחרר, אבל לנשווא!

אני מוכן להישבע שהפילון היה גרם מוחש מהמאמץ, כדי לקום למחרת היום ולנסות להשתחרר, וכך גם ביום שאחרי ובה שאחרי.

19

המלצה:

לערוך רשימה של אותם דברים שאנחנו מאמינים שאיננו יכולים לעשות, ולעשות כל יום מששהו אחר מתוך רשימה ה"לא יכול".

כתב: חורחה דמיאן, סופר ארגונינאי

22

1. מהו המושג המרכזי שאתה רוצה ללמוד?	
2. מהו המושג המשני שאתה רוצה ללמוד?	
3. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
4. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	
5. מהו המושג המשלישי שאתה רוצה ללמוד?	

24

פעילות רביעית: שאלון מוטיבציה לתלמידים/ותלמידות/ותלמידות

1. ערכו רשימה של עשרת הדברים החשובים לכם ביותר בעבודתכם כמחנכים, המספיקים לכם את המוטיבציה להתאמץ ולהשיק.
2. לאחר שרשמתם את הדברים ברשימה, עליכם לערוך אותם בסדר עולה מ-10 (הפחות חשובים) ל-1 (הכי חשוב).
3. שתפו מבלאח בפרטים שלכתבתם.
4. לאחר שאיתם את הרשימה המלאה על הלוח, עליכם לתובן רשימה מחודשת עם 10 הדברים החשובים ביותר שביצחתם ש לכם מוטיבציה כמחנכים.

23

הנהייה לרצוח נתונים - איתי
- לצד כל פרמטר לתת ציון מ-1 ועד 10, עד כמה אני עומד בפרמטר נכון לעכשיו: 1 - בכלל לא, 10 - באופן מלא
- לחבר את המספרים
- התבונה המסול, בענין שבין 1-100, מה רמת המוטיבציה שלי לעבודה, רשימת המשימה, ליישור, כי לרמה דומה עם הרבה יותר משימות על שול

25

סכום שנה והערכות לשנה הבאה

מפגש סיכום שנה - רכזי מקצוע

פתיחה:

על גבו של כל מורה מודבק פתק ובו כתוב מילה הקשורה לנושא בו עסקנו השנה במהלך ההשתלמויות. המורה לא רואה מה כתוב. הוא מסתובב בחדר וצריך לשאול אנשים שאלות שיכוונו אותו למה שכתוב לו על הגב.
המילים:

1. מיפויים
2. מוטיבציה
3. ישיבות צוות
4. נתונים
5. ילדי זהב
6. שיעור מתקשב
7. תרגול
8. פריסת ציונים
9. למידה מיטבית
10. כרטיסי ניווט
11. מבדק הצלחה
12. שעות שעתיות
13. דוח לאחר מבחן

חלק א':

הצגת טבלאות הציונים כולל צפי י"ב- להראות תמונת מצב וניתוח של זה. לשאול את המורים: מה החלק של כל אחד כדי להגיע לצפי המיוחל?
לגבי י"ב- מה ניתן לעשות עד מועדי הקיץ כולל מועדי ב?
לגבי י"א- מה ניתן לעשות גם לקראת שנה הבאה? וכנ"ל לגבי י'.
חשוב לדבר גם על כיתות החטיבה בראיה רחבה יותר: מה ניתן לעשות כדי שגם הם יגיעו לתוצאות טובות?
*** בשיחה זו יש לעורר מוטיבציה ולציין ולהדגיש את הדברים הטובים: אין הרבה צהובים לתקן, בלשון וספרות הכול סגור. כמובן שהשאיפה היא להגיע גם עם כיתות י"א למצב זה.

חלק ב':

לתת לכל מורה דף ובו הוא מתבקש לכתוב מהם הדברים שהוא צריך להכין לקראת שנה הבאה בתור רכז מקצוע? שיערוך רשימה. ליד כל תחום, שיכתוב גם תאריך. מתי לדעתו נושא זה צריך להיות מוכן.

לשמוע מכולם תשובות ולדבר על זה.

לציין שצריך להיערך לקראת שנה הבאה. ומדוע חשוב להתחיל בשלב זה? מכיוון שכל מורה מתארגן אחרת בחופש:

* יש מורים שמתארגנים ביום האחרון של החופש.

* יש מורים שהפוך- רוצים לסיים הכול לפני החופש.

* יש מורים שרוצים להתארגן מתי שבא להם, בזמנם הפנוי.

אנחנו רוצים להתאים לכל סוגי המורים ולכן חשוב להיערך כבר מעכשיו:

- ישיבות צוות. יש מורים שמסיימים בגרות או שיש זמן עד לבגרות שלהם

ובינתיים הם פנויים. זה הזמן לשבת עם הצוות על: תכנית הלימודים בכל שכבה, בדיקת חומרי הלימוד, האם ת"ל טובה?

- הערכה חלופית- כיצד משדרגים? מייעלים?

- לייצר חומרי הוראה טובים.

לחלק לכל רכז תיק מקצוע ובו:

תוכן תיק הרכז:

✓ **תכנית לימודים שש שנתית** ז - י"ב לכל אחת מהכיתות.

התכנית כוללת את נושאי הלימוד, תכנון שעות ההוראה, מספר השעות

המדויק ומיומנויות + סילבוס של משרד החינוך.

✓ **טבלת שיבוצי מורים** בכיתות ז - י"ב. רשימת המורים, היקפי משרתם,

ימים חופשיים ושעות חלון.

✓ **שמות התלמידים** בכל אחת מקבוצות הלימוד. (ההקבצות/הרמות)

✓ **חוזרי פיקוח ועדכונים** במהלך השנה.

✓ **דוגמאות של מבחנים + בחינות בגרות + מבחני מיצ"ב/מפמ"ר.**

✓ **דוח לאחר מבחן- עותק**

✓ **מיפויים** שיגישו המורים במהלך השנה על המבחנים

✓ **רשימת ספרי לימוד** בכל אחת מהכיתות.

✓ דוגמאות לדפי העשרה

✓ פרוטוקולים משיבות הצוות השבועיות.

✓ סיכום שיחות עם הורים ותלמידים. (+ העתקי מכתבים שנשלחו

לתלמידים.)

✓ פרוט ההשתלמויות השונות בהן משתלמים כל אחד מהמורים השנה.

✓ תוצאות בחינות בגרות ועיבודן.

✓ קבוצות תגבור עפ"י המיפויים.

✓ התאמות

מוטיבציה	מיפויים
ילדי זהב	ישיבות צוות
תרגול	שיעור מתקשב
למידה מיטבית	פריסת ציונים
מבדק הצלחה	כרטיסי ניווט
דוח לאחר מבחן	תכנית שעתית

**לא מדברים מהבטן-
מדברים נתונים**

מפגש רכזי מקצוע

הנושא: "לא מדברים מהבטן- מדברים נתונים"

המטרות:

- ✓ עלייה ברמת המוטיבציה של הרכזים.
- ✓ לקיחת אחריות .
- ✓ ביצוע מעקב מול צוותי המקצוע באמצעות למידת כלי וניתוחו.

שלב א': (10 דק')

המנחה תעביר סלסלה עם חפצים שונים. על כל חפץ מודבק פתק. כל רכז בוחר מאופן אקראי חפץ ועונה על השאלה.

לדוגמא:

- ספר על תלמיד שהיה קשה לפיצוח. (אגוז)
- דוגמא לחשיבה מחוץ לקופסה שהפעלת בשנה האחרונה במסגרת תפקידך (קופסה)
- מה מאתגר אותך השנה בעבודתך? (קובייה הונגרית)
- איזו גמישות נדרשת בעבודתך? (מר גמיש)
- מה גורם לך לחייך בעבודתך? (סמיילי)
- איזה טיפ יש לך לתת לשאר הרכזים? (שטר של כסף ממונופול)
- ועוד...

שלב ב': לוח וירטואלי מוצג על המסך. (10 דק')

המורים מתבקשים להיכנס דרך הפלאפון שלהם ללוח ולכתוב במילה :
"נתונים בשבילי זה..."

שלב ג': (20 דק')

המנחה תציג לרכזים במצגת במהירות טפסים שונים שאמורים להיות מוכרים להם: תכנון לימודים, תכנית בסיס, ריכוז ציוני בגרות, טבלאות ציוני בגרות וכו'... ותאמר: לפניכם טפסים אותם אתם נדרשים למלא מידי שנה. מדוע??? כיצד טפסים אלו גורמים לנו להתייעל בעבודה? כיצד זה מקדם אותנו ואת התלמידים? מהו הרווח שלנו בכך שנמלא טפסים אלה??? האם לאחר מילוי הטפסים אתם יושבים עם הצוותים לחשיבה משותפת? להסקת מסקנות? ליצירת תובנות חדשות?

וכאן אנו מתחברים לפתיחה למה שהמורים כתבו (נתונים בשבילי זה...)

שלב ד': (30 דק')

היום, ניקח דוגמא של טופס נתונים מסוים ונלמד מה הרווח בעבודה עם טופס זה.

המנחה תציג על המסך טופס: "ריכוז ציוני בגרות" אותו מילאו רוב הרכזים. הטופס יהיה נטול שמות. רק מספרים.

המנחה תערוך דיון אודות הכלי. הדיון ייצר חשיבה משותפת והבהרה לגבי התובנות שניתן לצאת עם כלי זה.

אתם כרכזים צריכים לייצר שיח מול המורים שלכם. הכלי שנראה כעת הוא למידה לצורך מעקב. דרכו ניתן ללמוד את המצב של המורים.

בדיון ישאלו שאלות כגון:

- למה צריך את הדף הזה? מה זה נותן?
- למה חשוב שבית הספר יקבל תמונה כזו? למי זה תורם ולמה? יש פה המון פרטים. למה צריך הכל? למה לא מספיקים לנו רק חלק מהפרטים? מה נותן לי כל פרט מהתמונה?

למשל:

1. מדוע חשוב לפרט את **מספרי הכיתות**?
2. כמה **תלמידים יש בקבוצת הלימוד**? מה זה משנה? הרי הכי חשוב לדעת כמה יש בשכבה. לעיתים אין קורלציה בין מס' התלמידים שיש לכל מורה בקבוצת הלימוד לבין מס' התלמידים בשכבה. צריך לבדוק מדוע? ייתכן שיש תלמידים שהמורה ויתר עליהם וכבר לא סופר אותם בכלל.

3. ממוצע בחינה מול ממוצע סופי-

- א. האם **הממוצע** מתאים לכיתה כזו? צריך להסתכל יחסי לסוג הכיתה (מצטיינים? מב"ר? כיתה קטנה?)
- ב. **הבדלים בין ממוצע ציון סופי לממוצע בבחינה**, לטובת הממוצע בבחינה- מה זה אומר? המגנים הורידו להם? הבחינה במקרה הייתה קלה באופן מיוחד? המורה לא מאפשר מגנים גבוהים יותר? אם כן, מדוע? גם על זה צריך לעשות חשיבה. (תלמיד שעובד במהלך השנה, והוא יושב חזק על 75, למשל, צריך לתת לו תופת של בין 10-5 נק'.
- ג. האם יש בכיתה זו תלמידים רבים שנבחנים **בע"פ**? אולי זה נתון שרצוי להוסיף לטבלה כדי לקבל תמונה אמיתית יותר שמשקפת את מצב ההיבחנות בכיתה.
- ד. **פער של 15 נק' ומעלה**- מדוע? האם זה פער מתוכנן? זה מקרי? האם הרכז עשה תהליך של מעקב בדרך? הרכז זוכר מי התלמידים להם יש פערים? האם היה שיח עם המורה אצלו יש פערים? האם זה משמעותי שיש פער? מי התלמיד שהפתיע וקיבל יותר ממה שציפינו? ז"א: פער חיובי. איך זה קרה? האם

- יכולנו להשקיע בו יותר?? במידה ותלמיד זה למד ברגע האחרון ושינן, נשאל את עצמינו, איך נביא אותו ללמידה טובה רגע לפני?
- ה. **מספר התלמידים שנכשלו בשאלון** - מדוע נתון זה חשוב? העיקר שעוברים בסוף. אני רוצה שהתלמידים יעברו בזכות עצמם. פעמים רבות מורים מתלוננים על הזילות: תלמיד לא למד כל השנה ונבחן, מקבל מגן גבוה ועובר. יש חשיבות לכך שהתלמיד יגיע מוכן לבחינה ולא יהיה תלוי רק במגן של המורה.
- ו. **תלמידים מצטיינים בציון הסופי** - האם אנו רוצים לקחת את זה כיעד? למה זה חשוב? במידה ותלמידים בקבוצתך הצטיינו: מה עשית שעבד שם? איך הם הגיעו להצטיינות? האם זה בא על חשבון תלמידים אחרים שלא ניגשו לבחינה ו"נפלו לנו בין הכיסאות"?
- ז. **אחוז העוברים בציון הסופי מתוך 100% תלמידים בכיתה** - נתון חשוב ביותר שמסכם בעצם את ההצלחות / הכישלונות. כמה עברו מתוך קבוצה מסוימת. לא רק מתוך מי שניגש. פה בעצם רואים את הפספוס בכך שלא ניגשו כולם.
- ח. **ריכוז שכבתי** - רוב המורים דילגו על שלב זה. מדוע נתון זה נראה לא חשוב? מה החשיבות של ראייה שכבתית? כל רכז אמור לדעת ב"שלוף" מה קורה ברמה השכבתית. בצורה זו, הוא יוכל להציב לעצמו יעדים מדידים לשנה הבאה: אם הגעתי השנה ל-80% הצלחה בשכבה, שנה הבאה אני רוצה לעלות ל-85%.
1. **תלמידים מצטיינים** - האם כולם מאותה הכיתה? האם יש ילד מכיתת המב"ר שהוא מצטיין?
2. **מס' אחוזים שעברו** - כמה אחוזים עברו? כמה עברו מכה ראשונה וכמה היו צריכים לתקן? מדוע צריך מכה שניה? למה צריך תיקון?

שלב ה': חשוב שלכל מורה יהיה אתו את דפי ציוני התלמידים.

כל רכז יקבל את הפלט של הנתונים אותם הוא הכניס לטבלת: "ריכוז ציוני בגרות". כמו כן, לכל רכז יצורף דף עבודה עבורו (מצורף בדף הבא). בדף העבודה תהיינה שאלות מכוונות כדי שיוכל להבין כיצד הנתונים מקדמים אותו. וכדי לצאת עם מידע פרקטי שיסייע לו בעבודתו כרכז.

לסכום: (10 דק')

המורים יתבקשו לשתף ולספר נתון אחד שקידם אותם, מה למדו ממנו ומה הוא יעשה עם נתון זה מחר בבוקר באופן פרקטי?

ולסיום: במידה ויישאר זמן, המנחה תראה סרטון מתוך "משחקי השף".
באמצעות הסרטון יועבר המסר על גודל האחראיות של הרכז. לעיתים יגיע אליו מורה מהצוות לבקשת עזרה. המורה נכנס ללחץ והרכז צריך למצוא פתרון יצירתי. פעמים רבות, מספיק שייתן אפילו קצה חוט של רעיון, זה כבר יעשה את "העבודה".

2. מהו התהליך אצלכם בצוות במתן ציוני מגן? עד כמה אתה מעורב במתן הציונים? מה המקום שלך כרכז אל מול הציונים? האם נתקלת בקשיים מסוימים במתן ציוני המגן?

3. אחד היעדים שהצבנו לעצמינו הוא שתלמידים עוברים בחינה מכה ראשונה בזכות עצמם. האם עמדת ביעד זה? האם זה נושא שדובר עליו עם שאר חברי הצוות? האם הצלחת, יחד עם הצוות, לפרוץ את "תקרת הזכוכית" בנושא זה?

4. הפרמטר האחרון בטבלה מציג את אחוזי ההצלחה של קבוצת לימוד או שכבה מסוימת.
א. איזו מסקנה אתה מסיק מנתון זה?

ב. האם זה תואם את הציפיות שלך, או שהיו הפתעות?

ג. במקרה של הפתעות חיוביות - כיצד זה קרה? איך ניתן לשמר את זה להבא? מי אחראי להצלחה? כיצד ניתן להעצים אותו?

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

לא מדברים מהבט!
מדברים נתונים...

מטע ידי מילגט מילגט חח
27/2018

1

אנא כנסו מהפלאפון שלכם לקישור ששלחתי ושלחו פתק ורטואלי: נתונים בשבילי זה..."

-- <https://answeraarden.ch/345036>

2

3

מטע	התשובה	שנת	חברת

4

6

7

מה מדביק את הסושי שלי?

8

עד לקצה...

התלמידים שלנו נבמאים הם על חקמה כד לחוצט את החיים, לחוש את האנדרלילן במתי.

אן לחם מה לחסודי!

חזקידנו, לנח ולחנעל את האנל'נות שלחם לחחום חל'סודי, לחנע אוחם עד קנח ח'כ'לות שלחם

בס"ד לא לוחזי!

10

אמרתי: מעלין אני איתם את הסושי!
שיגיע קצת קריר מלמטה

9

מפגש רבדי מקצוע

11

חשיבות התרגול וישיבות צוות

הנושא: ישיבות צוות ותרגול

המטרה: *רכזי המקצוע יפנימו את חשיבות התרגול בשיעור

*רכזי המקצוע יחוו את חוויית התרגול באמצעות הנושא: ניהול ישיבות צוות

* רכזי המקצוע יצאו עם כלים שיסייעו להם בניהול ישיבת צוות המעודדת תרגול בכיתה
ציוד נדרש: 15 דפי 4A ריקים, טושים, 20 דפי חלוקה לרבעונים, 12 כרטיסי ניווט, 3 דפי שאלות לדין בקבוצות.

שלב א':

משימה ראשונה: היום נעסוק בניהול ישיבות צוות. כל אחד מכם יקבל כרטיס ניווט בנושא: "ישיבת צוות".

בנוסף, תקבלו דף ותתבקשו למלא אותו עפ"י ההנחיות הבאות: בדף ישנה חלוקה של השנה עפ"י רבעונים. מלאו בכל רבעון את הנושאים בהם כדאי לעסוק ולדון בישיבות צוות. ישנם אירועים בבית הספר המהווים גורם מזמן. למשל: אסיפת הורים- נדון ונתכנן לקראת המועד. שעות שעתיות ותכנית בסיס- נשוחח על כך ברבעון הראשון- בתחילת השנה וכן הלאה...בשלב זה ניתן להיעזר בכרטיס הניווט.

בשלב זה יש לחלק לכל רכז דף 4A. לבקש מהם שיקפלו לחצי ויקפלו בכל צד חלק קטן מהדף פנימה כך שיווצר 1/2 דף 4A שעומד על השולחן. כל רכז מתבקש לכתוב בצד אחד של הדף: "אשמח לעזרה".

כל רכז מתבקש לעבוד לבד במשך 7 דק'. לאחר שמסתיים זמן זה, ניתן להיעזר באמצעות הפתק: "אשמח לעזרה". לשלב זה מוקצבות 4 דק'. לאחר מכן, יש לחבור לקבוצות של 3 רכזים ולנהל שיח אודות מה שכתבתם. נסו לייצר תוצר אחד אידיאלי. כל קבוצה תציג את התוצר.

לאחר שהמורים יסיימו ויציגו את מה שעשו, יש **לנהל דיון אודות התרגול:**

1. איך הייתה העבודה?
2. היה טוב שהייתם צריכים לעבוד לבד?
3. מה קידם אתכם בעבודה? מה סייע?
4. מה היו הקשיים?

לסכום, למדנו אודות ישיבות צוות, אך עשינו זאת באמצעות תרגול. לא הגעתי כמנחה פדגוגית ואמרתי לכם שעליכם לעשות כך וכך, אלא אפשרתי לכם לתת מהידע שלכם. אין ספק שעכשיו זה יושב אצלכם חזק וזה שלכם!!!

חשוב לחזק את נושא התרגול בכיתה. אתם כרכזים צריכים להעביר מידע זה למורים. כיצד???

משימה שנייה: יש להתחלק ל-3 קבוצות. בכל קבוצה תהיה נציגה- ברוריה, רקפת ואורנה.

שאלות לדין:

1. מה כוחו של תרגול?
2. מדוע מורים לא מרבים לעשות תרגול בכיתה?
3. כיצד ניתן לעשות תרגול אפקטיבי בכיתה?

תשובות אפשריות

1. א. **לגרום לכך שהמידע יהיה שייך לתלמיד ולא למורה.** כשילד שומע הרצאה פרונטלית, הוא בסופו של דבר לוקח 10%-30% מכל מה ששמע. המורה לא יודע מה הוא לקח ומה הוא זוכר. התרגול מאפשר למורה לבחור במודע את הנקודות אותן הוא רוצה לחזק אצל התלמיד מתוך ההקניה הפרונטאלית. זה כמו שיסבירו לי בעל פה איך לעשות מתכון מסוים. עד שלא אעשה זאת בכוחות עצמי, לא אדע.
 - ב. **חויית הצלחה-** חלק מהילדים נמצאים בתחושה שהם לא מסוגלים להתמודד לבד. ככל שנביא אותם להתמודד עם חומר שלימדנו, כך נאפשר להם להתמודד עם תחושה קשה זו. אנחנו לא ניתן להם לפול. ניתן להם קביים, נסייע. אך בסופו של הליך, התלמיד יצא בתחושה של: "הנה, סיימתי 2 תרגילים והצלחתי. אני מסוגל!!!"
 - ג. **מפתח מיומנות של משמעת עצמית.** בהמשך חייו יצטרך התלמיד להתמודד עם משימות כאלה ואחרות. האו צריך לתרגל מיומנות זו.

2 הקשיים:

- א. **אין למורה זמן לתרגל.** הוא בלחץ להספיק את החומר.
- ב. **אין למורה שליטה.** מרגיש שתרגול יעורר בלאגן בכיתה. המורה חושב שממילא כשהתלמידים אמורים לתרגל, הם רק מפטפטים ולא עושים כלום.
3. שאלה זו צריך לתת לרכזי המקצוע לתכנן את ישיבת הצוות הקרובה שתעסוק בנושא זה. כיצד לעשות תרגול אפקטיבי בכיתה.

לאחר שמסיימים נשמע תשובות. נתמקד רק בשאלה השלישית.

שלב ב':

1. להציג בפני המורים נתונים:

א. טבלאות ציוני בוגרים. הדף המרכז את כל הנתונים: כמה ירוקים, צהובים, אדומים... ולשונית שעוסקת באחוזים לפי מקצועות.

מתוך לשונית "סיכום":

אנו רואים של 93% מהתלמידים יש בגרות מלאה.

✚ מתוכם 84% סיימו ללא שום נכשל.

✚ 9% סיימו למרות נכשל אחד. זה אומר שאלו ילדים שהיו בסכנה.

האם בפעם הבאה שזה יקרה אפשר לעשות משהו כדי להימנע מזה?

✚ ל 2% (תלמיד אחד) חסרות 2 בחינות. שווה לבדוק מי זה. מדוע זה

קרה?

✚ בנוסף, יש 2 תלמידות שחסרות להן 4 בחינות. לבדוק באיזה שלב

פספסנו אותן. איך אפשר לצמצם?

✚ רוב הפערים נוצרים בי"ב. חשוב להשתדל לא להעמיס בכיתה זו

בחינות רבות כי היא כיתה קשה.

מתוך לשונית: "ריכוז תוצאות":

להציג כמה אחוזים סיימו בכל מקצוע. החשוב ביותר: כמה סיימו

בלשון. מכיוון שבמקצוע זה אסור להיכשל. הפוטנציאל השנה היה

96% שזה יפה מאוד.

2. להראות צפי של י"ב

"הערכה חלופית וציוני בגרות לאחר קיץ:

✚ 64% לא צריכים לתקן כרגע כלום. רק לשרוד את כיתה י"ב.

✚ 22% צריכים להשלים בחינה אחת. יחד הם יהוו 86%.

✚ אם נוסיף את התלמידים שחסרות להם 2 בחינות, נגיע ל 94%.

✚ הצפי הוא 100%. ניתן להגיע לכך בחשיבה משותפת. כיצד לא לאבד

תלמידים. חשוב לבדוק איפה המקום של כל אחד מאתנו בתהליך הזה.

כרגע אין תלמידים אדומים. צריך לראות איך שומרים על זה.

בס"ד

בס"ד

שאלות לדיון:

1. מה כוחו של תרגול?

2. מדוע מורים לא מרבים לעשות תרגול בכיתה?

3. כיצד ניתן לעשות תרגול אפקטיבי בכיתה?

רבעון א': 1/9-12/11

מפגש ראשון:

מפגש שני:

מפגש שלישי:

מפגש רביעי:

מפגש חמישי:

רבעון ב': 13/11-16/2

מפגש ראשון:

מפגש שני:

מפגש שלישי:

מפגש רביעי:

מפגש חמישי:

רבעון ג': 19/2-17/4

מפגש ראשון:

מפגש שני:

מפגש שלישי:

מפגש רביעי:

מפגש חמישי:

רבעון ד': 18/4-20/6

מפגש ראשון:

מפגש שני:

מפגש שלישי:

מפגש רביעי:

מפגש חמישי:

נושאים שאינם תלויים בזמן:

בס"ד

כרטיס ניווט – ישיבות צוות

מה החשיבות של ישיבת צוות?

- יצירת שפה משותפת
- תחושת שייכות של צוות
- פיתוח כלים
- למידת עמיתים מניסיונם של אחרים
- חשיבה משותפת מייצרת למידה
- יצירת מוטיבציה
- מקומו של הרכז מתעצב ומתפתח
- מייצר סדר – מאפשר מעקב ובקרה (לא העברת נתונים)
- מאפשר לתת משימות ולבדוק אותן בצוות
- חוסך זמן - ומייצר למידה של אחד מהשני
- מאפשר להביא מדריך חיצוני בצורה נוחה יותר
- מקום של העצמה מתוך הצלחות.

ישיבת צוות- אתגרים

- אנשים מרגישים שזה אילוף ולא משהו שניתן להיתרם ממנו
- אין מספיק זמן לפתח נושא
- אנשים לא מוכנים לשתף אחרים בקשיים, לפעמים גם לא בידע.

- בעיית תקשורת בצוות או מול הרכז
- צוות לא משתף פעולה, לא בא להם לעבוד
- אנשים שרוצים לאוורר
- צוות מגוון (יכולת, וותק, ניסיון, ידע, נכונות, צרכים שונים ומטרות שונות)
- איך לייצר עניין

ישיבת צוות- תכנים

- נושאים - שעולים במפגשי רכזי המקצוע (דוג' בהמשך)
- נושא או תת נושא מתוך החומר הנלמד (אפשר ליידע לגביו מראש) - לחשוב יחד איך מפרקים אותו ואיך ניתן ללמד אותו (דרכי הוראה, קשיים)
- נושאים רלוונטיים למקצוע
- הודעות (חשוב להשאיר לסוף. מה שאפשר רצוי לשלוח במייל)
- קשר בין המפגשים - אם ניתנה משימה בפעם הקודמת חשוב לוודא שהיא התממשה

ישיבת צוות אפקטיבית- סדירויות

- זמן קבוע (לפחות שעה שבועית אחת במערכת)
- שעה שבה כל המורים יכולים להגיע
- מקום המפגש – שקט וקבוע
- להקפיד על הזמנים של התחלה וסיום
- אפשר שאחד המורים יעביר
- למידת עמיתים
- פרוטוקול שיוצא אחרי הישיבה שכולם מקבלים אחר כך (נקודות מרכזיות)
- רצוי להעביר גם לרכז הפדגוגי
- תכנון מוקדם של הישיבה

נושאים לישיבת צוות

- מיפויים
- ניצול התאמות
- ליקויים
- שיעורי בית
- תכניות לימודים
- משמעת ומוטיבציה
- שימוש יעיל בלוח
- גיוון דרכי הוראה
- תקשוב

- מיומנויות למידה
- הוראה שש שנתית
- תרגול אפקטיבי
- טיפול בכישלונות של תלמידים
- שיחות אישיות עם תלמידים - איך אני מושך את הילד אלי ולא דוחף אותו.
- תקשורת עם ההורים, מצוינות, שיחות אישיות עם ההורים
- תעודה
- ציונים - איך נותנים ציונים בתעודה? איזה שיח עושים עם התלמידים?
- הערכות
- אסיפת הורים - איך משתמשים באסיפת ההורים ככלי שיקדם אותנו כצוות?
- מעברי הקבצה - איך מעבירים הקבצה? מי מחליט התלמיד/המורה?
- הוראה בכתה הטרוגנית
- מבחנים שכבתיים - יש? אין? מה הקשיים העולים מהם?
- מועדי ב
- פרויקטים של המקצוע ועוד
- נושאים רלוונטיים למקצוע
- לפרק תת נושא ולחשוב איך ללמד אותו

בניית תכנית עבודה

נושא: למידה מהצלחות, תכנית עבודה תשע"ח

מטרת היחידה:

כלים לבניית תכנית עבודה

❖ בניית תכנית עבודה לשנת תשע"ח

משך היחידה: שעה וחצי

פתיחה: (4 דק')

משחק מפולת. לחלק לשתי קבוצות. לקחת נציגה מכל קבוצה. המטרה: להוציא מתוך בניין לבנים בכל תור לבנה אחת מבלי שיפול הבניין.

הרעיון הנלמד מתוך המשחק: תפקיד רכז המקצוע מורכב מנושאים שונים, כפי שהבניין מורכב מלבנים רבות. אנחנו הולכות לבחון את הלבנים שמרכיבים את תפקיד רכז המקצוע ובהמשך נבחן את הלבנים עצמם, את יציבות הבניין של כל אחת, את סדר עדיפות הלבנים, מה מחזיק את הבניין שלנו ומה יכול לגרום לבניין לקרוס.

גוף:

✚ **יצירת מיפוי פעולות שעבדו/ חלקית / לא עבדו בתשע"ז- עבודה אישית**
(נספח 1)

חלוקת דפי עבודה-טבלת "מה עבד/ עבד חלקית / לא עבד" (4 דק')

לאחר מס' דקות של עבודה **להציג במליאה** מתוך המצגת, **רשימת פעולות פדגוגיות** וההוראה היא: "במידה ולא כתבתן אחת מתוך רשימת הפעולות שעל הלוח, יש להכניס אותן כעת בטבלה בקריטריון המתאים". (3 דק')

בהמשך, הרכזות מתבקשות **למרקר בטבלה את הפעולות עליהן לא ניתן לוותר**, לדעתן. (1 דק')

לערוך דיון אודות מה חשוב יותר ומה פחות ולהגיע לרשימה הסופית. לשאול: מי רוצה לומר מה ה-5 פעולות החשובות ביותר? ולכתוב. האם משהי חושבת אחרת? ולערוך דיון.

בחרו נושא אחד מתוך העמודה: "עבד חלקית". (5 דק')

א. חשבו מדוע פעולה זו הצליחה באופן חלקי.

ב. שלחו בלוח השיתופי את הפעולה והסיבות לאי הצלחתה.

<https://padlet.com/kefush78/3w4npgdnn6y4y>

🚩 חלוקה לקבוצות/ שלישיות: (10 דק')

א. בחרו נושא אחד שהעליתן ללוח השיתופי ודונו אודותיו.

כל קבוצה מקבלת כרטיס, בו מופיעות שאלות לחשיבה משותפת: (נספח 2)

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלכן בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

ב. העלו תובנות שיכולות להשפיע על התכנון לקראת שנה הבאה.

🚩 **תכנון פעולה ספציפית לשנת תשע"ח** - עבודה אישית (5 דק') – לקחת

מתוך רשימת הפעולות הפדגוגיות הבסיסיות פעולה אחת אותה תרצו לקדם ותכננו אותה ע"פ התבנית שקבלתם בדף.

🚩 **בניית תכנית עבודה לשנת תשע"ח** - עבודה אישית (20 דק')

יש לכתוב בלוח השנה אותו קיבלתן תכנית עבודה לשנת תשע"ח. יש להיעזר בפעולות שסיכמנו שהן אבני היסוד. בלעדיהן אי אפשר!!! כדי להכניס את הפעולה הספציפית לתכנון השנתי, חשוב לחשוב מי הם השותפים ומה הם הזמנים בהם אני צריכה אותם כדי ליישם את הפעולה.

ציוד נדרש:

מקרן, מחשב נייד, דיסק און קי, דפי עבודה, כרטיסיות על בריסטולים, מרקרים, מערך שיעור, לוח שנה על A3. משחק "מפולת", טושים.

מיפוי תכנית עבודה תשע"ז

שם רכז המקצוע: _____

מה לא עבד?	עבד חלקית	מה עבד?

לסכום, הפעולות – "אבני היסוד" שאי אפשר בלעדיהן:

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

שאלות מנחות לשיח קבוצתי:

- מה החשיבות בפעולה שבחרתן?
- מי השותפים בבניית פעולה זו?
- מה קיים אצלנו בבית הספר בתחום זה?
- מה עובד/ לא עובד בפעולה זו שבחרתן?
- מה הקשיים?

בניית תכנית עבודה- תשע"ח

בטבלת המיפוי האישי, בעמודה: "עבד חלקית" ישנם נושאים שאם לא יעבדו נכון, הם יכולים להיות הלבנים שימוטטו את הבניין. בחרי פעולה אחת ותכנני את יישומה באמצעות טופס זה:

שם הפעולה: _____

מטרת הפעולה: _____

מה ייחשב בעיניי כהצלחה? _____

שותפים לדרך: _____

אחראים בכל שלב ותפקידם:

תאריך/ חודש	אחראי	שלב/ תהליך

בהצלחה!!

סכום סדר המערך:

נושא	פורום	זמן	מעבירה
משחק מפולת	מליאה- 2 קב' ו2 מתנדבות	3 דק'	רקפת
הרעיון מהמשחק	מליאה	1 דק'	בת ציון
מיפוי	אישי	4 דק'	בת ציון
הוספת מחסן של פעולות פדגוגיות	מליאה + אישי	3 דק'	בת ציון. רקפת מעלה שקף במצגת
מרקור פעולות שאי אפשר בלעדיהן	אישי	1 דק'	בת ציון
מהן הפעולות שאי אפשר בלעדיהן	מליאה- דיון	7-10 דק'	רקפת. בת ציון כותבת על הלוח
לוח שיתופי- פעולה שצלחה חלקית והסיבות	מליאה + אישי	5 דק'	
חשיבה אודות פעולה שעבדה חלקית עם שאלות מנחות	זוגות	10 דק'	רקפת
תובנה מכל קבוצה	מליאה	3 דק'	רקפת
דף עבודה- תכנון פעולה ספציפית	אישי	5 דק'	בת ציון
תכנית עבודה שנתית	אישי	20 דק'	רקפת

**ממיומנות לאמנות-
מיומנויות חטיבה**

ממיומנות לאומנות

• מהן מיומנויות למידה –

מיומנויות למידה הן אוסף של כישורים או יכולות נרכשות המאפשרים לבצע פעולות המובילות ללמידה יעילה מבחינת משאבי זמן ואנרגיה. התוצר של מיומנויות הלמידה יכול להיות רכישת ידע, פיתוח מיומנות חדשה או הישגים אקדמיים. בשונה ממיומנויות נרכשות כמו דיבור או הליכה הנוצרות עם הבשלת המוח, מיומנויות הלמידה צריכות להילמד באופן מפורש על ידי תהליך של הוראה. ניתן לקדם ולפתח מיומנויות למידה באמצעות רכישת טכניקות של אסטרטגיות למידה יעילות המתאימות ללומד.

פתיח –

רטון "סדנת פאסט פוד" / משחקי השף

מתמודדים על יכולות בישול טובות (יודעים את החומר), מתמודדים עם סוג בישול שדורש מיומנות אחרת (מהירות, חלוקת אחריות, תשומת לב לפרטים). הסדנא מתרגלת את המיומנות עצמה לקראת התחרות.

דיון –

- מה היה בסדנא שקידם את המיומנות עבור המתמודדים: רציונאל, ערך מוסף, כלים אופרטיביים, תרגול

תשובות אפשריות: תרגול מהירות, חלוקת תפקידים בין חברי הצוות, רציונל- פאסט פוד דורש מיומנות של מהירות. לא מתעסקים עם דיוק..

- מה מתוך ה"סדנא" ניתן לקחת לעבודה שלנו בכיתות?

- תשובות אפשריות: ההבנה שגם כשתלמיד יודע תוכן, זה לא מנבא הצלחה. צריך ללמד מיומנות, צריך לתרגל מיומנות וחשוב שהתלמיד ידע למה שווה לו ללמוד מיומנות זו.

התבוננות בבחינה –

- כל רכז לוקח בחינת בגרות במקצוע שלו וכותב ליד כל שאלה:

1. מה המיומנות הנדרשת בכדי לענות על השאלה?
2. כמה נק' יקבל ילד ששולט במיומנות (גם אם לא שולט בחומר)- לתת דוגמא מספרות (סקירה ביבליוגרפית).

דיון:

1. כל רכז מציג את המיומנויות הנדרשות בבחינת הבגרות במקצוע שלו (רשימה על הלוח)

2. סימון המיומנויות החוזרות בכל המקצועות. שאלות מנחות:

- א. כמה זמן אתם מקדישים לפיתוח המיומנות בכיתה?
- ב. באילו דרכים אתם משקפים לתלמיד את הצורך בפיתוח המיומנות על מנת לקדם את עצמו במקצוע?
- ג. באילו דרכים אתם מתרגלים את המיומנות?

תרגיל בזוגות:

כל זוג מקבל מיומנות ומציע דרכים לתרגל אותה.

- מטרת התרגיל: חשיבה משותפת על כלי לתרגול מיומנות, או שיתוף בכלי שאחד מהחברים משתמשים בו, נסחו את הכלי באופן שבו גם רכזים אחרים יוכלו להשתמש.
- שאלות מנחות:

1. מיהו התלמיד שהכלי מכון אליו?
2. כיצד הכלי יכול לקדם את הכיתה כולה?
3. מה מרוויח התלמיד משימוש בכלי?
4. מה מרוויח המורה משימוש בכלי?

תצוגת תוצרים:

1. כולם מקבלים מדבקות ומתבקשים להדביק את דעתם על התוצר.
2. כל זוג מציג את התוצר שלו ב – 2 דק'. בתום 2 הדק' כולם מדביקים את דעתם על התוצר מעניין, יצירתי, רוצה להשתמש, לא יעבוד.

סיכום:

לחזור לבחינת הבגרות ולבדוק:

- באיזה כלים שדוברו היום אני יכול להשתמש?
- כמה זמן עלי להקדיש כדי לתרגל ולהטמיע את המיומנות וכמה זמן הטמעת חומר זה חוסך לי (אמילי)
- מי בצוות שלי יכול להיות אחראי על פיתוח כלי תרגול מיומנות
- עם איזה תחום דעת אני יכול לשתף פעולה על מנת להטמיע את המיומנות בצורה טובה?

רטון – "מוציאים את השפתיים מהתבנית" / משחקי השף

רוצה להשתמש	יצירתי	מעניין
רוצה להשתמש	יצירתי	מעניין

ממיומנות לאומנות - תרגיל

מטרה: חשיבה משותפת על כלי לתרגול מיומנות, או שיתוף בכלי שאתם מכירים / או משתמשים בו.

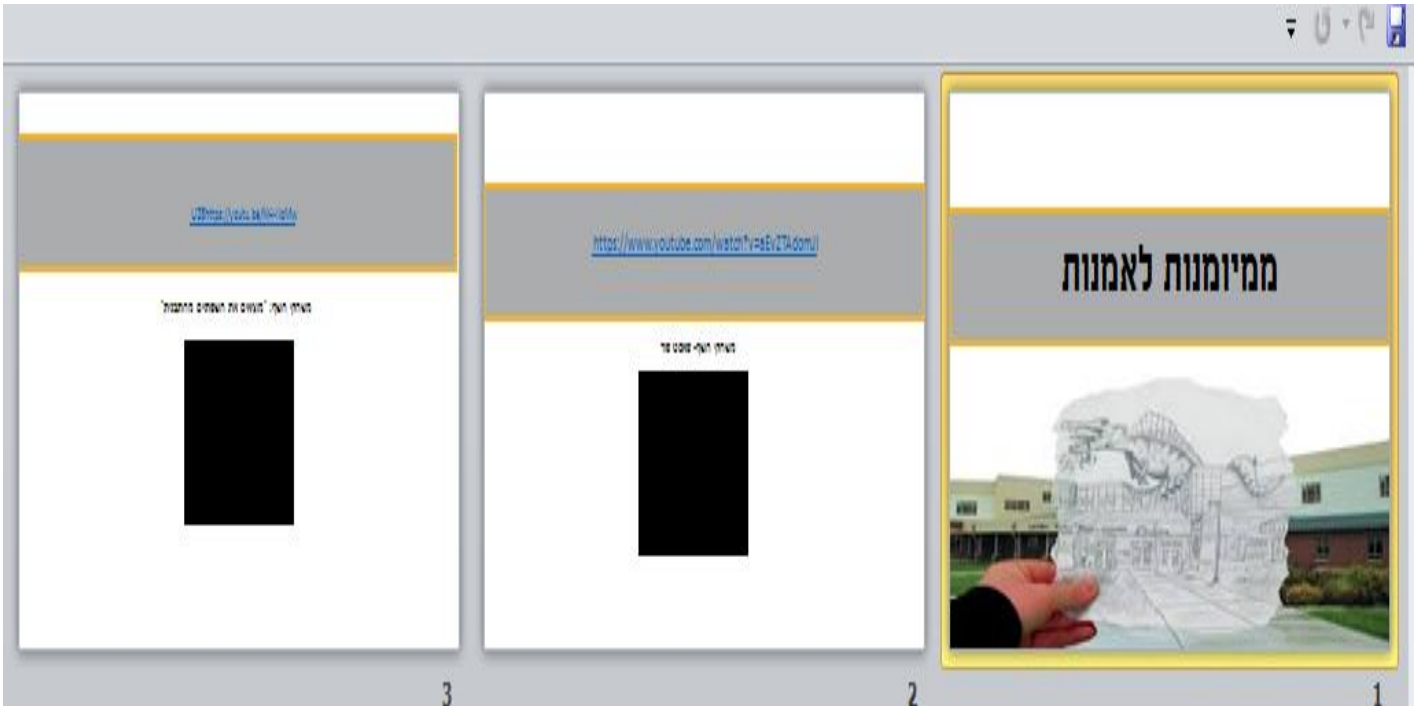
✚ נסחו את הכלי באופן שבו גם רכזים אחרים שמיומנות זו נדרשת להם יוכלו להשתמש.

✚ הוסיפו דוגמא מתוך תחום הדעת שלכם לשימוש בכלי

✚ חשבו על השאלות הבאות בזמן העבודה:

1. מדוע מיומנות זו חשובה? במה היא מקדמת את התלמיד?
מה מרוויח התלמיד משימוש בכלי?
2. מה הילדים צריכים לדעת בסיום לימוד המיומנות?
3. מהם הקשיים והאתגרים במיומנות זו?
4. מיהו התלמיד שהכלי מכוון אליו?
5. מה מרוויח המורה משימוש בכלי?
6. באיזו דרך אצור כלי לתרגול המיומנות, כך שיענה על כל הנ"ל?

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

תנ"ך: • איתור מידע • שינון ושליפה מהזיכרון • הסקת מסקנות וביסוס • פרשנות שהיא אנסין • מיומנות והתמצאות בתנ"ך	מתמטיקה: • זיהוי שאלות סטנדרטיות הכוללות סעיפים. • דיוק • סדר וארגון: אתיקה של כתיבה • בקרה עצמית • זיהוי סוגי משוואות • קשר בין הנושאים באמצעות מילות מפתח • שימוש בדף נוסחאות • עבודה לפי רצף, סדר. ראייה תלת ממדית.
אנגלית: • חשיבה מסדר גבוה • הבנת הנשמע • פיתוח שפה דבורה • ניתוח טקסטים ויצירות בהתאם לרמת שאלון • הבנת עומק, ניתוח • העשרת אוצר מילים • שימוש במילונית • השלמת משפט • איתור מידע • כתיבה: תוכן, אוצר מילים, שפה (דקדוק) ומבנה.	לשון: • איתור מידע • הכללה • תמצות • הבנייה של טקסט חדש • מיזוג • קריאה מתוך הקשר • כתיבה- טכניקה של מיזוג, פעלי אמירה... • קביים לכתיבה
פסיכולוגיה: • פיצוח שאלה • מבנה אחיד לתבנית תשובה • ניתוח טבלה • השוואה • כתיבת תשובת טיעון	היסטוריה: • ניתוח מקור חזותי ומילולי • מיפוי תהליכים • שאלות עמר: גיבוש עמדה, ביסוס עמדה • הבנת נושא שאלה מתוך כותרות ותתי כותרות. • השוואה: טבלה דומה/שונה
• מיפוי שא' אנסין ובחירת השאלות הקלות. • פיצוח שאלות- נתונים קיימים ונתונים שצריך לחפש • הצבת נתונים בטבלה • שימוש בדף נוסחאות • בקרה עצמית • מיומנות שא' סגורות • להפוך נתונים בטבלה	חנ"ג, פיזיולוגיה: • פיצוח שא' ניתוח תנועה • ארגון תשובה • בקרה עצמית • מבנה בחינה • ניהול זמן בחינה

תוצרים של המורים:

מקצוע: אנגלית

כלי לתרגול מיומנות- unseen

1. הבנת הכותרת
 2. למרקר שמות, מספרים, נתונים
 3. לאתר משפטים ומילים מוכרות ולסמן בעיגול
 4. כתיבת פירוש מילים בעברית
 5. משיבים לצד הפסקה תשובות שעונות על שאלות wh question
 6. רעיון מרכזי של כל פסקה (בצד הפסקה)
- ↓ ↓
7. קריאה נוספת ← קריאת שאלות רלוונטיות
 8. כתיבת תשובות

מקצוע: לשון

כלי לתרגול מיומנות- מיזוג טקסטים וסקירה ספרותית

1. איתור התבחינים וסימונם במרקר
2. יצירת טבלה: מאוזן- שמות משפחה ושנה
מאונך- תבחינים מתוך המטלה
3. איתור התבחינים בטקסטים ומרקורם בצבעים שונים
4. מילוי הטבלה
5. מציאת מאחד (סימון =) ומייחד (סימון ≠)
6. כתיבת פתיחה
7. העברה מהטבלה לסיכום

מקצוע: מתמטיקה

כלי לתרגול מיומנות- תרגום מלל לשפה מתמטית

תרגיל: לפונקציה יש נק' קיצון ב $x=1$ ויש אסימפטוטה אנכית ב $x=2$.

א. מצא a ו- b .

$F(x) = \frac{x+a}{x^2-b}$	$F'(1)=0$
	$\left\{ \begin{array}{l} x^2-b=0 \\ \hline x=2 \end{array} \right.$

משפט 1: כשרואים שלפונקציה יש נק' קיצון, צריכים להבין

שמציבים לנגזרת את הנקודה ($x=1$) ומשווים ל-0.

$$F'(1)=0$$

משפט 2: אסימפטוטה אנכית- מציבים את x הנתון ($x=2$) למכנה

ומשווים ל-0

$$x^2-b=0$$

$$2^2-b=0$$

$$4-b=0$$

$$b=4$$

מקצוע: מדעי החברה

כלי לתרגול מיומנות-

1. סכמות+ערך:

- זיהוי
- שם הסכמה
- הסכמה הרווחת/ הציפייה
- הפתיח תואם/ לא תואם

2. שאלות השוואה- מיד שימוש בטבלה

שם 2	שם 1	
		קריטריון 1
		קריטריון 2

3. שאלות של ניתוח אופציות- תרשים (מודל האינטראקציה)

4. שאלת טיעון:

לדעתי, _____
 ראשית, _____, לרוב תיאור מחקר
 הדגמה- כיצד זה בא לידי ביטוי בפתיח

5. כתיבת נקודות בצד- פיצוח שאלה

- זיהוי
 - מרקור- מס' מושגים/ סעיפים
 - בדיקה- סימון V בסוף המענה
- 6. שינון הגדרות-** כל שבוע הגדלת מילון המושגים
- מספרים ונקודות בתוך כותרת
 - תרשימי סיכום

מפגש רכזי מקצוע- מיומנויות חטיבה

המיומנויות הנלמדות בחטיבה כהכנה לתיכון.

כל רכז מתבקש להביא לישיבה:

- **רכזי התיכון:** בחינת בגרות- שאלון ראשון במקצוע שלו. למשל בתנ"ך יש שני שאלונים חיצוניים. להביא את הראשון שנבחנו בו התלמידים.
- **רכזי החטיבה-** מבחן מיצ"ב אחרון.
- תכנית בסיס או תכנית שעתית.

שלב א':- לצרף דף עבודה

כל רכז מתבקש לעבור שאלה- שאלה ולבדוק מה הידע או מה המיומנות שצריך לשאלה זו.

שלב ב':

לוקחים את התכנית השעתית/ הבסיס ולסמן: אילו שאלות מהבגרות מופיעות בנושא בתכנית הבסיס שלכם ואילו מיומנויות מתוך השאלות מופיעות בתכנית.

שלב ג':

קחו מרקר וסמנו בדף העבודה שמילאתם: מה בידע ומה במיומנויות היה צריך להילמד כבר בחטיבה? באיזה שלב? ואז לרכז:

לשאל מה הם עשו? לשמוע דוגמאות: מה בידע יש שם שנלמד בחטיבה? אילו מיומנויות יש שם וצריכות כבר להילמד בחטיבה? באיזו שכבה כל מיומנות?

עבודה אישית:

לבחור 9 מיומנויות שהכי חשובות לכל רכז. ולחלק 3 לכל שכבה. לא תהיה תלמידה שמסיימת ז' שלא תדע מיומנות זו. כל שכבה חוזרת גם על המיומנות הקודמת.

המסקנה: יש קשר ישיר בין מה שאמור להילמד בחטיבה לבין מה שדורשים בבגרויות בתיכון. ככל שנייעל את ההוראה בחטיבה, התלמידים יהיו טובים יותר בתיכון, בידע ובמיומנויות.

במיצ"ב- מה צריך ללמוד בכיתה ז' כדי לדעת למיצ"ב? אילו מיומנויות? האם מורי התיכון יודעים מה אמור להיות במיצ"ב?

בס"ד

בס"ד

שם הרכז: _____

מקצוע: _____

רשימת 9 מיומנויות:

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3
- _____ .4
- _____ .5
- _____ .6
- _____ .7
- _____ .8

_____ .9

שכבת ז':

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3

שכבת ח':

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3

שכבת ט':

- _____ .1
- _____ .2
- _____ .3

יום מרתון

סדנת רכזי מקצוע- יום מרתון

מטרות:

- המורים יבינו כי התלמידים צריכים לתרגל הרבה
- המורים יבינו כי ביום מרתון התלמידים צריכים לצאת עם חוויות הצלחה
- המורים יצאו עם כללים ברורים ליום מרתון

מבנה הסדנא:

קשיים ביום מרתון

כוחו של מרתון

מרתון מיטבי

פתיחה:

כל מורה יתבקש לכתוב באפליקציית הענן מילים חוויות טובות שחווה מיום מרתון. צריך לכתוב מילים בודדות. 2-3 רכזות משתפות. (7 דק)

בהמשך, לבקש מכל מורה לכתוב על דף ממו דביק על משבר או קושי שהיה לו ביום מרתון ולתלות על הפולגל: לבקש מהמורים ליצור קטגוריות לפתקיות. מדוע הקושי? למה זה פחות זרם? ממה נוצרו הבעיות? (תשובות מצופות: לא הייתה הכנה, לא חוו חוויות הצלחה...) ייתכן שהמורים "יאשימו" את התלמידים. חשוב לשאול שאלות כדי להוביל לדברים האמיתיים. (10 דק)

אנחנו רוצים ליעל/ ליצור יום מרתון איכותי ומיטבי.

לאחר מכן, לשאול את המורים מה היה שם בחוויות הטובות שגרם להצלחת היום? לכתוב על הלוח תשובות. מפה מגיעים ל"כוחו של המרתון". (4 דק)

משימה: כל רכז יושב לבד ובונה יום מרתון. לא למקד בכלום. רק להגיד שיש זמן מ8:00-16:00 – (4 דק')

(חשוב לא למקד כיצד לבנות את היום. כל מורה יעשה כראות עיניו.)

משימת המשך: לשבת בשלישיות ולשתף איך בנו את היום. בשלב זה יש לחדד את היום בהתייחסות לעקרונות שחשובים ביום המרתון ולא לנושאים הנלמדים כי המורים באים מתחומים שונים. (5 דק')

עקרונות ליום המרתון: מה דומה ומה שונה בעקרונות שכתבתם בכל קבוצה? מאילו נושאים מתחילים? במה מסיימים? שאלות בגרות- קודם קלות ואחר כך קשות, נושאים בהם יש סיכויים להצליח, מקבצים של שעה וחצי... בסוף היום- חובה מבדק הצלחה.

שלב אחרון: כל אחד חוזר לעבודה אישית ובונה לעצמו יום מרתון אמיתי עם הנושאים הרלוונטיים.

איך בונים כל יחידה של שעה וחצי?

בשלב זה ניתן להדגים למורים סוגים שונים של טריגרים. כל טריגר - 10 דק'.

דוגמאות:

סולמות וחבלים בקבוצות

אמת/ שקר עם מקלות

שאלות באמצעות מספרים לשליפה

ציוד:

ממו דביקים.

פוליגל

דף לתכנון יום מרתון

דף עבודה לשלישיות: עקרונות ליום מרתון

דף שבלונה של סמדר

דף מרחל כרמון

מקלות למשחק שקר/ אמת

סולמות ונחשים

פתקי מספרים להגרלת שאלה

תכנון יום מרתון מיטבי

יש לתכנן את יום המרתון בין השעה 8:00-16:00

יום מרתון במקצוע _____

חשוב שאזכור לפעם הבאה	נושאים שאני צריכה לחזור עליהם	נושאים	דגש על תת נוש	נושא	שעות	הספקים

מאמינה בך!!

ריענון הוראות לקראת בניית יום מרתון לפני מתכונת / בגרות

1. יום המרתון נועד לחזרות אין ללמד נושאים חדשים.
2. יש להחליט על מספר היחידות ביום המרתון .
3. אורך יחידה כשעה ורבע.
4. חשוב להחליט מה הנושאים עליהם תיערך החזרה.
5. הקריטריונים לבחירת הנושאים :
 - א. נושאים קלים המבטיחים נקודות לכל התלמידות בבחינה.
 - ב. נושאים בעלי משקל נקודות גבוה בבחינה.
 - ג. במידה ויש נושאי חובה. (כמו מושגים בהיסטוריה)
6. קביעת המיומנויות שיתורגלו עם כל נושא (פיצוח שאלות, כתיבת תשובות, זיכרון ועוד)
7. הכנת דפי ניווט שיאפשרו לתלמידות לעבוד בצורה עצמאית.
8. בתחילה בכל יחידה נלמד נושא אחד עם מיומנות אחת.
9. ביחידה האחרונה חשוב לערבב בין הנושאים והמיומנות כמו בבחינת בגרות.
10. אסור לשכוח מבדק הצלחה. (אפשר מבדק מאוד קצר בסוף כל יחידה, ואחד מסכם בסוף כל היום)

בהצלחה!

סולמות ונחשים - משחק לתרגול כללי יום המרתון, תפקיד הרכז וכלים פדגוגיים שונים

דף הוראות:

תכולת המשחק

לוח משחק

4 חיילים, כל אחד בצבע אחר

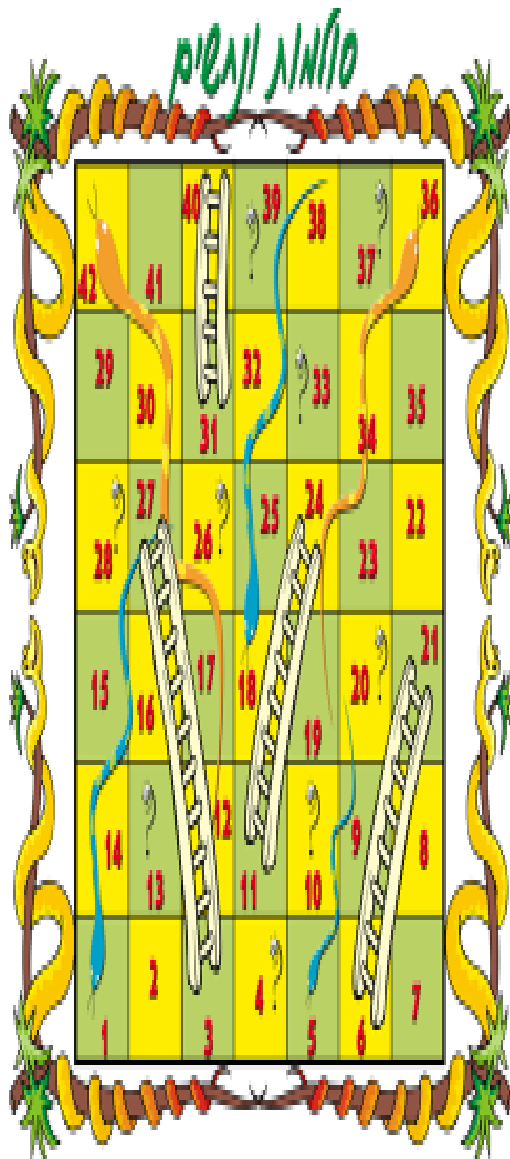
1 קובייה

כרטיסיות שאלה

המשחק מיועד ל-3 שחקנים

מהלך המשחק

- הניחו את הכרטיסיות בערימה, כשהכיתוב כלפי מטה.
- הטילו קובייה - מי שיצא לו המספר הגדול ביותר הוא זה שמתחיל.
- התקדמו על לוח המשחק לפי הסדר. המנצח הוא המשתתף שהגיע ראשון למשבצת 100.
- על מנת לעלות בסולם, או על מנת לא לודת בנחש, יש להשיב על שאלה. ענית? עלה בסולם, לא ענית? השאר במקומך
לא ענית? וד למטה בנחש, ענית? השאר במקומך

***** מצורף דף תשובות לבדיקה עצמית במהלך המשחק - התשובות מסודרות על פי מספור הכרטיסיות.

בהצלחה !!!

סולמות ונחשים- דף תשובות

מס' שאלה	תשובה
1	שעה וחצי
2	מבדק בו יש שאלות ממוקדות
3	נושאים קלים המבטיחים נק' לכל הבנות, נושאי חובה, נושאים עם משקל רב של ניקוד.
4	לא. זהו זמן לחזרות בלבד כדי לעבוד ולחזק את הזיכרון ושליפת המידע.
5	7
6	תפקיד רכז המקצוע לפתח את תחום הדעת אותו הוא מוביל מתוך ראייה מערכתית, להעצים את הצוות שלו.
7	לבדוק הספק מול תכנון בתכנית השעתית
8	מיפוי
9	ניתן לראות מהי השאלה בה לא הצליחו רוב התלמידים ולהבין מדוע. (בגלל ניסוח, או חומר לא מובן). בשיעור שאחרי, ליצור קבוצות בכיתה ע"פ קשיים)
10	ניתן ללמוד מהן השאלות הקלות שמהן ניתן להוציא 50 נק' ולתת עליהן את הדגש בכיתה.
11	מיפויים, קב' למידה, תכניות שעתיות של כל הרכזים, רשימת ספרי לימוד...
12	חשוב להכין תכנית שעתית מדוקדקת: א. התכנית מציגה תמונה שנתית. ב. בתכנית ניתן לראות רצף ומגרד- מהו הנושא איתו אתחיל את השנה, מה שאשיר לסוף...
13	לאפשר לתלמיד להיות לומד עצמאי

9

הבא דוגמא אחת
ללמידה שניתן
לעשות ממיפוי
הציונים לאחר
בחינה.

10

מה ניתן ללמוד
מפיצוח בחינת
בגרות? ציין דבר
אחד.

11

ציין 3 דברים
שצריכים להיות
בתוך תיק רכז
המקצוע.

12

מדוע חשוב להכין
תכנית שעתית
מדוקדקת מראש?
ציין 2 סיבות.

13

מהי מטרת
השימוש בכרטיס
ניווט?

14

15

16

1

כמה זמן אמורה
להמשך כל יחידה
ביום המרתון?

2

מה רצוי ומומלץ
לעשות בסיום כל
יחידה ביום
המרתון?

3

מהם
הקריטריונים
לבחירת הנושאים
ביום המרתון?
(במה להתחיל?
על מה לא
לוותר?)

4

האם ביום מרתון
אפשר ללמד חומר
חדש? מדוע?

5

כמה שעות צריך
ללמד מינימום בין
מתכונת ראשונה
למתכונת שנייה?

6

מהו תפקיד רכז
המקצוע?

7

מהו הדבר
הראשון אתו יש
לפתוח ישיבת
צוות?

8

מהו הכלי בו
מומלץ להשתמש
לאחר בדיקת
מבחן/ מתכונת?

שיעור מיטבי

מערך הדרכה למורים בכיתות ז' ח' ט' ו', יועצות חטיבה, רכזי חט"ב

מטרת המפגש:

מתן כלים פרקטיים ומתודות לעבודה דיפרנציאלית בכיתות אלו.

אסטרטגיות לבניית שיעור מיטבי וסל מתודות לגיוון בדרכי הוראה והערכה.

משך הסדנא: שעתיים

ציוד לצילום:

דפי מידע ודף שאלות

ציוד לקניה:

מקלות ארטיק אדומים וירוקים עבים.

משחק דומינו.

דפים לבנים או צבעוניים למשחק "קווה קווה"

מושים.

מדבקות יפות.

חלק א' - שיעור מיטבי

מטרות הסדנא:

1. ההבנה שהמורה בשיעור מתמקד בילד ולא בחומר הנלמד.

בעקבות כך:

1. תלמידים יותר פעילים.

2. הנגשת החומר ממקום אחר.

פתיחה- סרטון "התלמיד שנרדם".

גוף: 7 דק' הקנייה- לבקש מהמורים לשבת במעגל. משחקים: "הרוח נושבת ממני אל...או משחק הקרוסלה עם שאלות בנושא שינה.

כל מי שהייתה שמחה לנוח עכשיו שנת צהריים...

כל מי שאוהבת לישון...

כל מי שתמיד זוכרת את החלומות שלכם שלה..

כל מי שמשלימה בשבת את השינה של כל השבוע...

כל מי שהולכת לישון אחרי חצות..

כל מי שמתעוררת לפני חמש וחצי בבוקר..

כל מי שנושאת עם פיז'מה כל השבת .

כל מי שביום החופשי מתעוררת מאוחר יותר. .

כל מי שנמאס לה מהמשחק הזה....

תרגול- המורה תחלק טקסט ודף עבודה המחולק לשלושה חלקים לפי רמות חשיבה.

(נספח 1) המורה מבקשת לעשות את שאלות 1-5. בנוסף, המורה תחלק לכל תלמידה

מקל של רופא בצבעים אדום וירוק. המורה תבקש שכל מי שמתקשה בתרגיל תרים מקל

אדום (בלי לקרוא למורה בקול), ומי שמסיימת את החלק הראשון, תרים מקל ירוק.

ברגע ששתיים מרימות ירוק, המורה מצוותת אותן להיות זוג או אפילו שלישיות. הן צריכות לבדוק האחת את תשובת השנייה. במידה ושתייהן מסכימות, הן מרימות מקל ירוק. המורה בודקת רק לאחת. אם נכון, מסמנת לשתייהן סימון ✓. אם הן לא מסכימות, הן צריכות לדון ולהגיע לתשובה אחידה.

** מי שסיימה את תרגילים 1-5 שמה את המקל הירוק בקצה השולחן לרוחב.

סיום:

הסבר על התהליך שעשינו:

שלב ההקניה-

לשאל: מה היה בהקניה? מה אתם יכולים לקחת משלב ההקניה עד שלב התרגול? כיצד ניתן לשדרג?

בהקניה, דאגנו להפעיל, כך שאף תלמיד לא יהיה פסיבי. כולם פועלים. אפשרויות נוספות: בלונים בשני צבעים בשאלות נכון/ לא נכון/ קרוסלה/ שורה מול שורה וכו'...

שלב התרגול-

מה היה בתרגול? מול מי זה יעבוד טוב? -חזקים/ חלשים.

מה הרווח?

מטרת התרגול באופן זה:

1. לתת לתלמידות החזקות אפשרות להתקדם ולא להתעכב בגלל תלמידות מתקשות.
2. לעבוד ע"פ סדר חשיבה מהנמוך לגבוה.
3. למידת עמיתים- דיון וחשיבה נוספת על התשובה.
4. המורה לא צריכה לרוץ בין כולם ולבדוק כל אחת. משאיר יותר זמן לסייע למתקשות.

לבקש מכל אחת שתכתוב על דף ממו משהו אחד שלמדה .

חלק ב': - 45 דק' נושא: שאילת שאלות.

סרטון בנושא: תזונה בריאה.

<https://www.youtube.com/watch?v=GeujyTp1Ya4>

מתודות איתן ניתן לבצע נושא זה:

1. **קווה קווה-** להראות ביוטיוב קווה קווה. לחבר 5 שאלות לאחר הצפייה בסרטון: "תזונה בריאה". בהמשך כל מורה תכתוב בקווה קווה 4 שאלות מתוך אלה שכתבה ועוד 4 שאלות אישיות, כרצונה. כולם יסתובבו באולם וכל פעם שנועצור את המוזיקה עוצרים ושואלים שאלה באמצעות הקווה קווה.
2. **דומינו-** אפשר שכל קבוצה תחבר 2 שאלות על פסקה מתוך קטע ואז שמים את השאלות של כל הקבוצה בסל ומשחקים כולם יחד.
3. **משחק אמת/ שקר על סרטון.** – בעזרת המקלות. (למצוא פסקה עליה ניתן לשחק את זה)

משפטים למורים:

4. תפקיד התזונה הוא רק לחזק את מערכת השרירים.

5. המדויק: וגם מהווה דלק לתפעול הגוף.
 6. 2. תזונה איכותית זה אומר שצריך לאכול לפי כמות האנרגיה שהגוף הוציא באותו היום.
 7. נכון
 8. 3. כדאי לאכול ארוחות קטנות ביום רק כדי שלא נהיה רעבים.
 9. המדויק: יש לגוף מגבלת מזון ואז האוכל יהפוך לשומן.
 10. 4. חשוב לאכול מאכלים מגוונים רק כדי שלא נשתעמם מהאוכל.
 11. המדויק: וגם כדי שנאכל מס' רב של אבות מזון בכל ארוחה.
 12. 5. חשוב לאכול לאט ורגוע וללעוס היטב מהסיבה שזה עוזר בעיכול וכדי שלא נדחוף אוכל נוסף לפני שאנחנו שבעים.
 13. נכון
 14. 6. עדיף לאכול מזון בעל ערך תזונתי לא ממש גבוה, מאשר לאכול גם אוכל בעל ערך תזונתי גבוה וגם ג'אנק.
 15. המדויק: עדיף לאכול מאכלים עם ערך תזונתי גבוה וגם ג'אנק מאשר לא ג'אנק ומאכלים בעל ערך תזונתי נמוך.
 16. 7. "עוצמת האלמנט" - טוב שיהיה הכי גבוה שאפשר, כך תהיה לנו תחושה טובה במהלך היום בכלל, ובאימון ספורט בפרט.
 17. המדויק: חשוב שעוצמת האלמנט תהיה מאוזנת כדי ליצור תחושה טובה.
- סיום: אסיף- כל אחת במילה מה לקחה מהחלק השני .

משפטים למשחק "אמת/ שקר" בשילוב מקלות צבעוניים.

הוראות: המורה מקריאה מול הכיתה בכל פעם משפט אחד בנושא אותו הם למדו ביחידה זו. לכל תלמיד צריך להיות דף ריק מצורף. המורה מקריאה את המשפט והתלמידים צריכים להרים מקל ירוק אם לדעתם יש אמת במשפט והמשפט מדויק. או מקל שני אם לדעתם המשפט אינו מדויק ויש בו שקר. המורה אומרת מי צדק ואז: אם המשפט היה אמת, היא מבקשת שיכתבו אותו שוב על הדף במילים שלהם. אם המשפט הוא שקר, שיכתבו את המשפט הנכון בדף. המורה תיתן לתלמיד שתיקן להקריא ותמשיך למשפט הבא.

במקרה של ההשתלמות, המורה תקרין לתלמידים סרטון ועליו תכתוב את המשפטים:

סרטון: "אלמנט התזונה"

<https://www.youtube.com/watch?v=GeujyTp1Ya4>

משפטים למורים:

1. **תפקיד התזונה הוא רק לחזק את מערכת השרירים.**
המדויק: וגם מהווה דלק לתפעול הגוף.
2. **תזונה איכותית זה אומר שצריך לאכול לפי כמות האנרגיה שהגוף הוציא באותו היום.**

נכון

3. **כדאי לאכול ארוחות קטנות ביום רק כדי שלא נהיה רעבים.**

המדויק: יש לגוף מגבלת מזון ואז האוכל יהפוך לשומן.

4. **חשוב לאכול מאכלים מגוונים רק כדי שלא נשתעמם מהאוכל.**

המדויק: וגם כדי שנאכל מס' רב של אבות מזון בכל ארוחה.

5. **חשוב לאכול לאט ורגוע וללעוס היטב מהסיבה שזה עוזר בעיכול וכדי שלא נדחוף אוכל נוסף לפני שאנחנו שבעים.**

נכון

6. **עדיף לאכול מזון בעל ערך תזונתי לא ממש גבוה, מאשר לאכול גם אוכל בעל ערך תזונתי גבוה וגם ג'אנק.**

המדויק: עדיף לאכול מאכלים עם ערך תזונתי גבוה וגם ג'אנק מאשר לא ג'אנק ומאכלים בעל ערך תזונתי נמוך.

7. "עוצמת האלמנט" - טוב שיהיה הכי גבוה שאפשר, כך תהיה לנו תחושה טובה במהלך היום בכלל, ובאימון ספורט בפרט.

המדויק: חשוב שעוצמת האלמנט תהיה מאוזנת כדי ליצור תחושה טובה.

נספח 1

שליש מחיינו עובר עלינו בשינה. האם זה לא בזבוז? או שאולי אחרת לא היינו יכולים להמשיך בחיים? קל מאד לזהות אדם ישן. בדרך כלל הוא שוכב, עיניו עצומות, הוא 'חרש' לנעשה סביבו, נשימותיו קצובות ואיטיות, תווי פניו רגועים וגופו נינוח. מידי פעם הוא משנה את תנוחתו כדי להבטיח זרימת דם תקינה לכל אבריו וההבדל בינו לבין מחוסר הכרה הוא שניתן להעירו בעזרת קול רם, או טלטול חזק של הגוף.

מה קורה במוח הישן?

בדיקת גלי מוח מצביעה על כך שכל היונקים חולמים בשנתם. צורת השינה משתנה מחיה לחיה, יש הישנים ביום וערים בלילה ולהפך, יש הנרדמים לפרקי זמן קצרים ויש הצורכים שינה ממושכת. בדיקת EEG מראה שגלי המוח משתנים בהתאם למצב הערנות. אדם ער נינוח משדר גלי אלפא. כשהוא קשוב, משדר מוחו גלי ביתא (המהירים פי שניים מאלו של אלפא), ואילו בעת שינה מופיעים שני דפוסי גל איטיים יותר: גלי תיטא וגלי דלתא. האחרונים מאפיינים שינה עמוקה והם האיטיים ביותר. ככל שהשינה עמוקה, כך איטיים גלי המוח, ולכן קשה כל כך להעיר אדם המצוי במצב גלי דלתא.

שלב החלומות

במהלך הלילה מתרחשת לפרקים תופעה של תנועות עיניים מהירות (REM) כששרירי העיניים מתכווצים ומשתחררים במהירות. אצל רוב האנשים זה קורה 3-5 פעמים בלילה וזה מאפיין את שלב החלומות. ניתן להבחין בתנועה כשמתבוננים בעיני הישן.

אם נעיר אדם כשהוא נמצא בשלב זה הוא יוכל לזכור את החלום שנחלם באותו רגע. מצב השינה הרגיל שלנו (ברובו של הלילה) מכונה NREM שמשמעו Non-REM. אדם זקוק לשני המצבים כדי לחוש שהוא ישן שינה טובה.

מה אני אכיד לכת?
לא קל להיות מורה
מישראל... אין לי יום
ואין לי לילה...

1. כיצד ניתן לזהות אדם

דף משימות בעקבות הקריאה:

ישן? (כתבי 3 מאפיינים)

2. מה מאפיין את שלב החלומות?

3. מדוע קשה להעיר אדם הנמצא בשלב גלי דלתא?

4. בשורה הראשונה כתוב המשפט הבא: "האם זה לא בזבוז?" המילה "זה" היא מאזכר.

למה הכוונה במילה "זה" במשפט?

5. מה ההבדל בין אדם ישן לאדם מחוסר הכרה?

6. קראי את הטקסט וכתבי בעקבותיו כתבה לעיתון בית הספר בו תסבירי מדוע חשוב לישון.

7. ישנם הורים המגבילים את שעות השינה של ילדיהם ומבקשים מהם לישון בשעה 19:00 כל ערב ואם

הם לא ישנים בזמן הם נענשים על כך. כתבו מה דעתכם על כך, נמקו והדגימו מעולמכם האישי.

תמיד, למה נראה
 להט יש לי כח
 צכשיו לצנות על
 כל השאלות
 האלו???

שקופיות מתוך המצגת הנלוות

"קווה קווה" - כיצד מכינים???

<https://www.youtube.com/watch?v=665ef1hQ0e>

4

לילה טוב...

3

מה המטרה???

הגנת שיעור תוך שימת דגש על מגוון התלמידים הלומדים בבית.

תלמידים פעילים. הנגשת החומר בצורה חוייית.

2

**למידה דיפרנציאלית
ומתודות להוראה מגוונת ויצירתית**

מבדקי הצלחה ומבדקי הפנמה:

חשובים בתדירות גבוהה.

יוצר תחושת הצלחה לתלמידות
ונותן לנו מדד לגבי המצב בכיתה.

לא דורש הכנה מראש.

אפשר לגוון, פעם על פתקי ממו,
לוח מחיק, דף מצולם, על הלוח,
דרך הטלפון (kahoot, quizzz) וכד')

מטרת השיעור ומהלך השיעור:

לכתוב על הלוח בתחילת כל שיעור:

מטרה ברמת תוכן

מטרה ברמת מיומנות

מה מתוכנן לנו השיעור?

מסייע לתלמידות להבין את הרצף
והמטרה.

הוראה דיפרנציאלית- תרגול:

א. אחת לשלוש - דף מחולק ל 3 רמות הבנה,
ניתן לקפל, כל תלמידה עובדת בהתאם
ליכולת שלה- מי שסיימה מרימה מקל ירוק
מי שמתקשה מקל אדום.

ב. חלוקה לקבוצות-בקבוצות הומוגניות אפשר
לתת לחזקות משימות פרואקטיביות
ולחלשות תוספת תרגול.

חיזוקים, חיזוקים חיזוקים!

מדבקות, הודעות וטלפונים של נחת
להורים- ל 2 בנות כל שיעור, כתיבת
הצטיינות במוש"ב, פתק נחת,
סוכריה, כתיבת שם התלמידה על
הלוח ועוד...

מתודות:

2. שאילת שאלות:

1. אמת/ שקר
2. קיפולי נייר- קווה קווה
3. סולמות ונחשים
4. דומינו

כללי ברזל:

- 7 דקות הקניה- סטופר
מאחת התלמידות. גירויים-
מילות מפתח על הלוח
במהלך ההקניה.
- כרטיסי ניווט- הקביים של
התלמידה

אסטרטגיות למידה

אסטרטגיות למידה- תכל'ס....

מהן המיומנויות שלמדת עד היום בשנותייך כמורה?

האם קיימת הלכה למעשה את המיומנויות בשיעורים בכיתה?

יש מיומנות שהתמקדת בה באופן מיוחד? אם כן, מהי?

האם הרגשת שמיומנות זו מסייעת לתלמידות ומובילה אותן להצלחה?

נסו לחלק את המיומנויות על פי שכבות בחטיבת הביניים. מהן המיומנויות שחשוב ללמד בכל שכבה?

שכבת ז': _____

שכבת ח': _____

שכבת ט': _____

מה היית מצפה שיקרה במפגשים השבועיים?

אני מציעה שהמפגש הראשון יערך בחדר עם מחשבים. רצוי להעביר את השאלון ב-google FORMS. באופן זה, המורים יכירו תוך כדי, כלי מתוקשב איתו הם יכולים לעבוד בשיעורים ובנוסף, תוכלו לראות סיכום של כל התשובות באופן מיידי.

הטרמה- לפני קריאהשלב ראשון

קרא/י את הכותרת ושאל/י שאלות. שאלות שיש לך תשובות עליהן (מידע כללי או מתוך הכותרת), כתב/י בטבלה מתחת ל: "מה אני יודע?" שאלות עליהן אין לך תשובה, כתב/י בצד שמאל של הטבלה מתחת ל: "מה אני לא יודע"?

מה אני לא יודע?	מה אני יודע?

שלב שני

לפניך טקסט.

- קרא/י פסקה ראשונה וסמן/י את התשובות שמצאת בהתאם לשאלות ששאלת בטבלת: "מה אני לא יודע"?
- כתב/י בצד הפסקה את הרעיון המרכזי.

המשך לבצע את אותה ההוראה גם בפסקאות הבאות.

בהצלחה!!!

הטרמה- למידה דיאלוגית**מערך הסדנא:**

פתיחה: כל מורה מקבלת כותרת גזורה שהביאה מורה אחרת.

גוף: על כל מורה לכתוב כמה שיותר שאלות על הכותרת בטבלה.

אפשר לשאול בע"פ את התלמידים- מה ידעתם?? ולשמוע תשובות בע"פ. לכתוב מילות מפתח על הלוח.

בהמשך, כל מורה מקבל טקסט שמורה אחר הביא, ע"פ הכותרת שקיבל.

לקרוא פסקה ראשונה ולסמן אם יש תשובה על אחת מהשאלות שנשאלו בטבלה. בנוסף, לסמן נושא מרכזי בצד הפסקה. (מסייע אח"כ במציאת התשובות לשאלות).

*******חשיבות המיומנות: לפני שמדברים על התוכן, המטרה היא ליצור אינטראקציה בין עולם הילד לבין התוכן. ע"י שאילת השאלות אנו מכריחים את המערכת העצבית של הילד להתייחס לטקסט. הוא לא יכול להיות פאסיבי. בנוסף, נוצר דיאלוג על הטקסט. התלמיד לומד שבטקסטים יש מסרים.

מיומנות זו יוצרת מעין חימום. כמו רקדן שעושה חימום לפני שמתחיל לרקוד כדי לחמם את השרירים, כך אנו מחממים את המוח ע"י הזרמת הדם. כל זה מעורר את הפעילות המחשבתית.

סיום:

בפעמים הקודמות, בקשתם שנתייחס לרמות חשיבה גבוהות. זה השלב הבא. אחרי שהתלמיד מתחמם והופך לפעיל, ואחרי שקורא את הטקסט ועושה את כל השלבים שבצענו, ניתן לבקש ממנו שיחבר מס' שאלות על הטקסט ברמות חשיבה גבוהות, כגון: הבעת עמדה, כתיבת דעה וכו'....

מפגש פתיחת שנה - יעדים

מפגש רכזי מקצוע- מפגש פתיחה**שלב א': הכרות (10 דק')**

המנחה תעביר סלסלה עם חפצים שונים. על כל חפץ מודבק פתק. כל רכז בוחר מאופן אקראי חפץ ועונה על השאלה.

לדוגמא:

- ספר על תלמיד שהיה קשה לפיצוח. (אגוז)
- דוגמא לחשיבה מחוץ לקופסה שהפעלת בשנה האחרונה במסגרת תפקידך (קופסה)
- מה מאתגר אותך השנה בעבודתך? (קובייה הונגרית)
- איזו גמישות נדרשת בעבודתך? (מר גמיש)
- מה גורם לך לחייך בעבודתך? (סמיילי)
- איזה טיפ יש לך לתת לשאר הרכזים? (שטר של כסף ממונופול)
- ועוד...

שלב ב':

לתת לכל מורה דף ובו הוא מתבקש לכתוב מהם הדברים שהוא צריך להכין לקראת שנה הבאה בתור רכז מקצוע? שיערוך רשימה. ליד כל תחום, שיכתוב גם תאריך. מתי לדעתו נושא זה צריך להיות מוכן. לשמוע מכולם תשובות ולדבר על זה.

דברים רבים היו צריכים להיות מוכנים עד היום, כגון: תכניות בסיס, רשימת ספרי לימוד, הכנת חומרי הוראה טובים ועוד. יש דברים שאפשר לשבת כעת ולקדם אותם.

יעדים לשנת תשע"ח:

1. הערכה חלופית- הגשה בזמן. לקבוע עם המורים זמנים ברורים. ****ניתן לבקש מכל הרכזים שישבו כעת ויכתבו מה המטלה בהערכה חלופית במקצוע שלהם+ זמני הגשה**

הערכה חלופית: העברת האחריות על המשימה אל התלמידים

- משימות "הערכה חלופית" דורשות מהמורה השקעת **זמן** משמעותית בהכנת התהליך, בליווי התלמידים ובבדיקת התוצרים.
- מעבר לכל אלה, זמן רב מוקדש לניהול התהליך מבחינה טכנית, ולדרבון התלמידים (לעיתים עד כדי "מרדף"). החלק הזה יוצר תחושה של בזבז אנרגיה, שיכולה להעיב על התהליך כולו.
- שורש העניין הוא בכך שהתלמידים אינם לוקחים **אחריות על התהליך**, ומצפים שהמורה יוביל אותם "יד ביד" עד להשלמת המשימה. הדבר נכון במיוחד בתהליך ארוך טווח, שבו התלמיד מרשה לעצמו לחכות ל**רגע האחרון**, ואז להשקיע מאמץ מרוכז בביצוע המשימה.
- מעבר לכך שהתנהלות זו יוצרת עומס על כתפיו של המורה, היא גורמת להחמצה של אחד הרכיבים המשמעותיים של תהליך "ההערכה החלופית": **פיתוח האחריות האישית** של התלמיד (שכן בדרכי ההערכה הקלאסיות – אחריותו של תלמיד מסתכמת בכך שעליו ללמוד למבחן).
- ע"פ העיקרון של **"100% אחריות"**, כדי שתלמיד יקח אחריות על התהליך, על המורה לשחרר מעצמו את האחריות, כולל נכונות מנטלית לשלם את המחיר. כל עוד התלמיד מניח שברגע האמת המורה יקח על עצמו את האחריות הנדרשת – הוא ירשה לעצמו לפעול בחוסר אחריות.
- למעשה, אנחנו מציעים ליצור **חלוקת אחריות**, שבה כל אחד אחראי ב-100% על החלק שלו: התלמיד אחראי לבצע את המשימה, ואילו המורה אחראי לכך שהתלמיד יקח אחריות..
- כדי לכוון את התלמיד לקחת אחריות, עלינו **לעצב** את תהליך העבודה על המשימה, כך שהעקרון החינוכי של לקחת אחריות יעמוד במרכזו, ויהיה לו גם משקל משמעותי בהערכת המשימה.
- לשם כך, יש לחלק את תהליך הגשת המשימה ל**שלבים מדורגים**, שלכל אחד מהם תאריך מוגדר. כבר בתחנת ההגשה הראשונה, יש להגיב ברצינות כלפי תלמידים שלא לקחו אחריות

- מלאה, כולל השפעה על הניקוד הסופי. בדרך זו, התלמידים יקבלו התרעה מקדימה לגבי צורת ההתנהלות שלהם, וישאר זמן להתמודד עם זה, מבלי להגיע למצב של אי הגשת משימה.
- כל תחנה בתהליך היא גם נקודת בקרה, המאפשרת לתלמיד לבצע **הערכה עצמית** לגבי מצב עבודתו (על פי המחווה הסופי), ולתקן כבר עכשיו את הדרוש תיקון, מבלי להיות תלוי רק במשוב של המורה (בהקשר זה, כדאי לשלב בתהליך גם **הערכת עמיתים** בין התלמידים).
 - באופן כללי, **דף ההנחיות** שיוצר המורה, צריך להיות ה"מפה" של התלמיד, באמצעותה הוא מנווט את התהליך מתחילתו ועד סופו, תוך לקיחת אחריות מקסימלית.

לוקחים אחריות על ההערכה החלופית – דף הנחיות לתלמיד

לפניך תבנית לדף הנחיות מפורט לתלמידים, אותה ניתן למלא ולחלק לתלמידים.

1. מה הן המטרות של משימה זו?

- אפשרות לבטא את הכישורים האישיים שלכם.
- פיתוח האחריות האישית.

2. מהו משקלה של משימה זו בציון הכולל?

3. מה הם שלבי התהליך?

שלב	תוצר מצופה	תאריך הגשה מצופה	תאריך הגשה בפועל	אישור הגשה
1				
2				
3				

4. הנחיות נוספות:

- את המטלה הסופית יש להגיש באמצעות...

5. מה הם הקריטריונים להערכת המשימה? (יש לצרף את המחווה המלא)

הערך	אופן הביטוי	ביטוי מלא	ביטוי חלקי	ביטוי ראשוני

6. להערכתך, מהו הציון הסופי שמתאים להיות יעד עבורך במשימה זו?

2. תכניות לימודים- מעקב שאכן המורים מלמדים על פי התכנית. מה צריך לעשות לשם כך? ישיבות צוות, לכל רכז יש תכנית שעתית מודפסת של כל הצוות שלו. בדיקת תכנון מול הספק...

טפסים שונים שייצרת

רכזת יקרה,

לפתוח את השנה כרכזת פדגוגית זה עניין לא פשוט כלל, אך מאתגר ומרתק. אין ספק שלפניך מטלות רבות. כדי לעשות "סדר בעניינים", רכזתי את הנושאים ה"בוערים" בטבלה אחת. כמובן שאני פה כדי לסייע וללוות. בהצלחה, רקפת

הערות	האם נעשה/ לא נעשה	גורמים משתפי פעולה	באחריות	דורש טיפול
פגישה ראשונה לפני החגים. מה רוצים להעביר להם בהשתלמות הראשונה?				1. קביעת 8 מפגשי רכזי מקצוע שעתיים אחרונות בסוף יום
				2. לסגור ביומן 5 תאריכים למפגשי רכזות פדגוגיות
				3. שליחת נתוני פתיחה
חשוב לקחת את השאלות ששרית שאלה אתכם במייל ולענות לה תשובות.				4. שליחת טבלאות ציוני קיץ תשע"ו
				5. איסוף תכנית בסיס מרכזי המקצוע
				6. איסוף ריכוז ציוני קיץ מרכזי מקצוע ושליחתם
חשוב להכניס בלוח תכנון				7. כתיבת לוח פדגוגי בהלימה ללוח

הלימודים כדי שהמורים יספרו שיעורים בצורה מדויקת.				פעילויות חברתיות.
				8. קביעת פגישות אישיות עם רכזי מקצוע. (כל שבוע שניים)
חשוב להכניס בלוח המבחנים את האירועים החברתיים והפדגוגיים.				9. לוח מבחנים/ מתכונות לכל שכבה
				10. קביעת תאריך לערב ילדי הזהב
				11. הזמנת בוגרים שחסרה להם יחידה אחת כדי להשלים בחורף
				12. קביעת מפגש ראשוני עם שרית, איתך ואיתי

תכנית בסיס- שלב א'

מילוי

תכנית לימודים		מקצוע:	שם המורה:
נושא	תת נושא	מס' שעות	הערות

נושא

תת נושא - (לא להקצות יותר משעה-שעתיים)

ספירת סה"כ שעות

להוסיף:
 4 מבחנים *שעתיים=8
 + 1 שעה חזרה לפני מבחן * 4
 + 1 שעה החזרת מבחן * 4
 + 15-20 שעות חזרה על החומר הנלמד

 סה"כ: תוספת של כ- 31 שעות.

להוריד מסך כל השעות 5%-
 10% לביטולים בלתי צפויים.

מסגרת- שלב ב'

תכנית לימודים						
שם המורה:		כיתה:		מקצוע:		
תאריך	יום בשבוע	מספר שעות	נושא	תת נושא	הערות	מעקב/הספק
1	חמישי					
2	שישי					
4	ראשון					
5	שני					
6	שלישי					
7	רביעי					
8	חמישי					
9	שישי					
11	ראשון					
12	שני					
13	שלישי					

יש למלא בטבלה הנ"ל את הפעילויות החברתיות (לדייק ברמת השעות), האירועים הפדגוגיים, מתכונות, ימים מרוכזים, בגרויות בהתאם לכל שכבה.

לכתוב ליד כל יום בו אני מלמדת את מספר השעות ע"פ המערכת.

ספירת השעות שנותרו לי ללמד

לרוב, נוצר פער בין מה שתכננתי (הרצוי) לבין מס' השעות הקיימות בפועל (המצוי)
כיצד ניתן לפתור זאת???

אופציה ב':

1. הורדת שעות- להחליט שנושא מסוים אלמד רק שעה במקום שעתיים
 2. הורדת נושאים- להחליט להוריד נושאים מסוימים.
- **** כמובן שהכול נעשה תוך שיקולים פדגוגיים. שום דבר לא שרירותי.

אופציה א':

להוסיף שעות:

1. בזמן חופשות
 2. אחה"צ
- במידה ומתקדמים ע"פ אופציה זו, חשוב לקבוע תאריך מדויק ולא להשאיר דברים באוויר.

מדריך למנחה הפדגוגי

מעובד מתוך אוסף חומרים של שרית חדד שנכתבו או נאמרו ע"פ

הנושאים:

1. נתוני פתיחה
2. תכנית בסיס ותכנית שעתית
3. תכנית פדגוגית שנתית
 - 3.1 יום הורים
 - 3.2 ערב ילדי זהב
 - 3.3 לוח בגרויות, מתכונות וימים מרוכזים
4. ישיבות צוות
 - 4.1 תיק רכז
 - 4.2 מעקב
 - 4.2.1 משולש המעקב
 - 4.2.2 ניתוח נתונים באמצעות: "ריכוז ציוני בגרות"
5. למידה מיטבית
 - 5.1 דרכים לתרגול אפקטיבי
6. בדיקת התכנית השעתית והספק חומר לקראת בגרויות
7. מבחנים
 - 7.1 שיעור חזרה לקראת מבחן
 - 7.2 בדיקת מבחנים באמצעות שאילת שאלות
 - 7.3 מיפוי מבחן
8. ציוני מגן

1. נתוני פתיחה- הסבר ופרוט

להגשה: עד 30/8

1. אלפון תכנית - רכזים מקצועיים.

תפקיד	שם	טלפון	כתובת מיל	כתובת בבית	ותק בתפקיד בביה"ס	תפקידים נוספים
מנהלת ביה"ס						
מנהלת חס"ע וסגנית						
מנהלת חס"ב						
רכזת פדגוגיות						
רכז שכבה ז						
רכז שכבה ח						
רכז שכבה ט						
רכז שכבה י						
רכז שכבה יא						
רכז שכבה יב						
רכז מתמטיקה						
רכז אנגלית						
רכז עברית						
רכז ספורט						
רכז היסטוריה						
רכז אחרות						
רכז תנ"ך						
רכז מדעים						
רכז מערכת						
רכז בגרויות						
רכז מנהל גברתי						
רכז כיתות שתי"ר						
רכזת "ללמוד מחדש"						
רכזת "סודקות את"						
תקרת החוכמת"						
רכזת בטיחות בדרום						
רכזת משלוחות						

2. **מורים** - רשימת המורים. להעתיק מלשונית "אלפון" ולסמן ותק, איפה מלמד ו-V על התפקיד:

מחנכים - לציין איזו שכבת גיל וסוג כיתה (אומץ, מב"ר...), **רכז שכבה** - איזו שכבה מרכז. **רכז מקצוע** - איזה מקצוע מרכז?

שם המורה	ותק בהוראה	מקצוע הוראה	מלמד ב:		מחנכים	תפקידים נוספים בביה"ס	
			חט"ב	תיכון		רכזי שכבות ורכזים אחרים	אחר

3. **אלפון מורים** - לקחת מידע מהמנב"ס. לשים לב שכל המורים מופיעים שם.

4. **תכניות** - לרשום את כל התכניות הקיימות בביה"ס ובאילו שכבות כל תכנית. כמו כן - לציין מהי האוכלוסייה אליה מופנית התכנית (חלשים, בינוניים, מצוינות...)

שם התכנית	אוכלוסיית היעד	מספר מילים על התכנית	מוביל התכנית בביה"ס

5. פרטים על ביה"ס:

מס' תלמידים בביה"ס.

סך הכל בטבלה זו צריך להיות תואם למספר התלמידים בביה"ס.

מספר התלמידים בכל שכבה	כיתות יחידיות (כגון: ח"מ, מצויינות, מב"ר, אמ"ץ, אתג"ר, טוב וכד')	מספר הכיתות בכל שכבה	השכבות השונות
			ז
			ח
			ט
			י
			י"א
			י"ב

מס' המורים בביה"ס- צריך להיות תואם לרשימת המורים מהמנב"ס.

אחוז זכאות לבגרות- לכתוב לפחות שנתיים לפני כן. בנוסף, לציין את השנה בה החלה התכנית ואת אחוזי הזכאות שהיו בשנה זו.

תשע"ב	אחוזי זכאות לבגרות
תשע"ג	
תשע"ד	
תשע"ה	
תשע"ו	

מדד טיפוח

מיצב חיצוני- כן/ לא

מס' שעות פרטניות בחטיבה ובתיכון. (כל אחד בנפרד). יש לעשות חלוקה בין שעות פרטניות לצורך לימודי לעומת שעות פרטניות לצורך ריגשי וזאת כדי שלרכז תהיה אינדיקציה האם מוקצות מספיק שעות לצורך שיפור הישגים.

	כמה שעות פרטניות יש בחטה"ב?
	כמה שעות פרטניות יש בחטה"ע?

אנגלית- הסך הכל של העמודה האחרונה צריך להיות תואם למס' התלמידים בתיכון וכמובן בכל שכבה.

אנגלית	יח"ל 3	יח"ל 4	יח"ל 5	סה"כ בשכבה
שכבה י	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0
שכבה יא	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0
שכבה י"ב	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0

מתמטיקה- כנ"ל

מתמטיקה	יח"ל 3	יח"ל 4	יח"ל 5	סה"כ בשכבה
שכבה י	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0
שכבה יא	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0
שכבה י"ב	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0

מקצועות מוגברים- על כל בי"ס לכתוב בטבלה רק את המוגברים הנלמדים בבית ספרו.

השינוי (ירידה במספר התלמיד)	תשע"ח	תשע"ז	תשע"ו	
	מספר התלמידים בכל מגמה בי"ב	מספר התלמידים בכל מגמה בי"ב	מספר התלמידים בכל מגמה בי"ב	
				פיסיקה
				כימיה
				ביולוגיה
				גאוגרפיה
				תעשייה וניהול
				מדעי החברה
				אמנות
				חשמל
				ערבית
				מחשבים
				פסיכולוגיה

המגמות הנלמדות בביה"ס- באותה שנה. ההשוואה היא בין שכבות י"א לי"ב. מידע זה נותן תמונה, האם שווה להשאיר מגמה מסוימת/ לסגור אותה.

על כל בי"ס לכתוב בטבלה רק את המגמות הנלמדות בבית ספרו.

מספר התלמידים בכל מגמה בי"א	מספר התלמידים בכל מגמה בי"ב	אחוז	אחוז	
#DIV/0!	#DIV/0!			המגמות הנלמדות בביה"ס: פיסיקה
#DIV/0!	#DIV/0!			כימיה
#DIV/0!	#DIV/0!			תולדות אמנות
#DIV/0!	#DIV/0!			מדעי החברה
#DIV/0!	#DIV/0!			מחשבים
#DIV/0!	#DIV/0!			ביולוגיה
#DIV/0!	#DIV/0!			ערבית
#DIV/0!	#DIV/0!		0	תעשייה וניהול
#DIV/0!	#DIV/0!			גאוגרפיה

7. **כל כיתה והבחינות שלה** - לגבי כל כיתה, מי המורה המגישה ל-30% ומי המורה המגישה ל-70%. טבלת חורף וטבלת קיץ. באמצעות נתונים אלה ניתן לגלות האם יש עומס על מורה מסוים יתר על המידה.

יש לרשום את שם המורה המגישה														
כל כיתה והבחינות שלה...														
מעד חורף - תשע"ז														
מתמטיקה	אנגלית	לשון		לשון ב' עולים	תנ"ך		תנ"ך עולים	אזרחות		אזרחות עולים	היסטוריה		ספחת	
		70%	30%		70%	30%		מטלה	מבחן		70%	30%	70%	30%
י"א 1														
י"א 2														
י"א 3														
י"א 4														
י"ב 1														
י"ב 2														
י"ב 3														
י"ב 4														
מוגברים														
מתמטיקה	אנגלית	לשון		לשון עולים	תנ"ך		תנ"ך עולים	אזרחות		אזרחות עולים	היסטוריה		ספחת	
		70%	30%		70%	30%		מטלה	מבחן		70%	30%	70%	30%
י 1														
י 4														
י 5														
י 2														
י 3														
י"א 1														
י"א 4														
י"א 2														
י"א 3														
י"ב 1														
י"ב 2														
י"ב 3														
י"ב 4														

8. **מבנה ארגוני** - ניתן לשרטט על דף, לצלם ולסרוק למחשב. בתי ספר רבים עשו זאת עם היועצים הארגוניים.

9. **פתיחה** - ממלאים רק אחרי שמקבלים תוצאות בגרויות קיץ.
 נתוני בוגרים תשע"ז - כמה יש בכלל? כמה למדו בתשע"ז? כמה לומדים ב"ב תשע"ח? מדובר פה גם על בוגרי תשע"ז וגם על י"ב תשע"ח.
 זכאות לבגרות - מתייחס רק לבוגרים. כמה מגיע? כמה מגיע למרות נכשל 1? לכמה חסרה בחינה אחת? כמה אדומים יש?
 מגמות - מס' ילדים סה"כ במגמות. ניתן להעתיק מהעמוד של "פרטים על ביה"ס"
 מס' תלמידים זכאים לבגרות בכל מגמה - יש למלא את המגמות הנלמדות בבית הספר שלכם. למשל, מגלים שתלמיד ממגמת פיסיקה לא עבר.
 מצוינות - כמה בוגרים סיימו עם 4 יח', 5 יח'...? כמה בעלי תעודת הצטיינות? עד עכשיו מצוינות נמדדה ע"פ ממוצע 90 עם 30 יח' וממוצע 95 עם 25 יח'. כל בית ספר קיבל ב"תמונה החינוכית" שלו את מס' התלמידים המצוינים שיש להם באחוזים. החל משנת תשע"ח - תעודת מצוינות דורשת ממוצע 90, ללא קשה למס' יחידות. חייב 5 יח' אנגלית ולפחות 4 יח' מתמטיקה. + תעודת הצטיינות חברתית.
 ממוצעים של בוגרי י"ב תשע"ז - להוציא מידע זה מתוך הטבלאות של שרית.

צפי למול מציאות- כמה היה הצפי (להסתכל על הצפי שכתוב אחרי בגריות החורף) וכמה בפועל?
 בגרות חורף לאחר סיום- מדובר על בוגרי תשע"ו- כמה תיקנו?

תשע"ח	תשע"ז	תשע"ו	תשע"ה	תשע"ד	תשע"ג	תשע"ב	
							מספר תלמידים כולל
							מספר תלמידים ב"ב
							מספר התלמידים ב"ב מחינך מיוחד
							מספר התלמידים ב"ב אתגר
							מספר התלמידים ב"ב מב"ר
							מספר הזכאים לבגרות מלאה
							מספר הזכאית למחת נכשל אחד
							מספר לא זכאים חסרי מקצוע אחד
							מספר לא זכאים חסרי שני מקצועות
							מספר תלמידים "אדומים"
							ביולוגיה
							אומנות
							מספר תלמידים בכל אחת מהמגמות
							ביולוגיה
							אומנות
							מספר תלמידים זכאים לבגרות בכל מגמה
							מספר בוגרים עם 4 יחל" באנגלית
							מספר בוגרים עם 5 יחל" באנגלית
							מספר בוגרים עם 4 יחל" במתמטיקה
							מספר בוגרים עם 5 יחל" במתמטיקה
							מספר בעלי תעודות הצטיינות
							ממוצע ציונים במוגברים מדעיים
							ממוצע ציונים במוגברים רוח-חברה
							ממוצע ציונים באומנויות
							מספר התלמידים שהממוצע שלהם בתעודת הבגרות מעל 80
							צפי של המורים באשר לזכאות י"ב
							זכאות בפועל
							מספר התלמידים שניגשו
							מספר התלמידים שעברו
							בגרות חורף לאחר סיום

10. **מערכת שעות של רכזים** - לשים את כל מער' השעות של הרכזים, כולל רכזי שכבות. **טיפ לרכז הפדגוגי!!** לייצר מפה של כל השעות הפנויות של הרכזים- לכתוב את המערכת שלו ולמלא אצלו את השעות הפנויות של הרכזים על השעות הפנויות שלו.
11. **זמני ישיבות צוות** - בלי מערכת של כל אחד. למלא רק את שעות ישיבות הצוות.
12. **לוח פעילות בית ספרית** - חברתי ופדגוגי.
13. **תאריכי מפגשי רכזים** - להכניס שם גם את המפגשים שנקבעו ששרית תצטרף. לציין זאת!

2. **תכנית בסיס** להגשה: עד 30/8

להגשה עד 15/9

ותכנית שעתית

תכנית בסיס- שלב א'

מילוי

תכנית לימודים		מקצוע:	שם המורה:
נושא	תת נושא	מס' שעות	הערות

נושא

תת נושא - (לא להקצות יותר משעה-שעתיים)

ספירת סה"כ שעות

להוסיף:

4 מבחנים *שעתיים=8

+ 1 שעה חזרה לפני מבחן * 4

+ 1 שעה החזרת מבחן * 4

+ 15-20 שעות חזרה על החומר הנלמד

סה"כ: תוספת של כ- 31 שעות.

להוריד מסך כל השעות 5%-
10% לביטולים בלתי צפויים.

מסגרת- שלב ב'

תכנית לימודים					
מקצוע:		כיתה:		שם המורה:	
תאריך	יום בשבוע	מספר שעות	נושא	תת נושא	הערות
1 ספטמבר	חמישי				
2	שישי				
4	ראשון				
5	שני				
6	שלישי				
7	רביעי				
8	חמישי				
9	שישי				
11	ראשון				
12	שני				
13	שלישי				

יש למלא בטבלה הנ"ל את הפעילויות החברתיות (לדייק ברמת השעות), האירועים הפדגוגיים, מתכונות, ימים מרוכזים, בגרויות בהתאם לכל שכבה.

לכתוב ליד כל יום בו אני מלמדת את מספר השעות ע"פ המערכת.

ספירת השעות שנותרו לי ללמד

לרוב, נוצר פער בין מה שתכננתי (הרצוי) לבין מס' השעות הקיימות בפועל (המצוי)
כיצד ניתן לפתור זאת???

אופציה ב':

1. הורדת שעות- להחליט שנושא מסוים אלמד רק שעה במקום שעתיים
 2. הורדת נושאים- להחליט להוריד נושאים מסוימים.
- **** כמובן שהכול נעשה תוך שיקולים פדגוגיים. שום דבר לא שרירותי.

אופציה א':

להוסיף שעות:

3. בזמן חופשות
 4. אחה"צ
- במידה ומתקדמים ע"פ אופציה זו, חשוב לקבוע תאריך מדויק ולא להשאיר דברים באוויר.

תכנית בסיס - צריכה להיות בכל המקצועות, לכל אחת מקב' הלימוד בכל שכבה. נושא, תת נושא וכמה שעות לכל תת נושא. חשוב לא לשים שני נושאים קשים ברצף. כמו כן, לא להשאיר נושא קריטי לסוף. כדי להקל על העבודה בכל שנה, ניתן הוציא את התכנית הישנה ולבדוק מה משתנה. לעשות חשיבה נוספת, אולי צריך יותר/ פחות שעות לנושא מסוים. מה עבד טוב ומה פחות. תכנית בסיס טובה לא אמורה לעלות על שני עמודים בהדפסה.

תכנית שעתית - יש למלא בטופס בו כתובות כל הפעילויות החברתיות והאירועים הפדגוגיים. אחליט מהם הנושאים אותם אלמד ע"פ השעות שנתרו לי ואכניס לטבלה.

3. **תכנית פדגוגית שנתית** - כוללת אספות הורים, ישיבות פדגוגיות, ערב ילדי זהב, לוח מתכונות, בגרויות וימים מרוכזים. כמובן ששיבוץ מועדים אלה בלוח צריכה להיות בליווי חשיבה וראייה פדגוגית:

3.1 **יום הורים** - לעשות כחודש וחצי לפני הבגרויות וזאת כדי שלתלמידים יהיה זמן לשפר ולתקן. המטרה: קידום ושיפור הצלחות התלמיד בכיתה.

מעבר לדיווח על הישגי התלמיד חשוב לקיים חשיבה משותפת שתוביל לשיפור/לשימור המצב הקיים.

התלמידים

חשוב שהתלמידים יתלוו להוריהם ביום ההורים, ייהנו מהמשובים החיוביים וייקחו אחריות על המשובים המורכבים.

לא אחת חוזר ההורה הביתה עם משובים מורכבים כמו טענות שהילד אינו עובד, אינו מכין שעורי בית וכדומה. במקרים אלו, לרוב, יגייס התלמיד לעזרתו הסברים, תירוצים והאשמות כלפי המורה **נוכחות התלמיד בשיחה** יכולה לחסוך את הוויכוחים הללו וליצור דיאלוג מקדם ופתוח.

דוח

ביום ההורים, מומלץ לתת להורים **דף דמוי תעודה** ובו:

1. ציוני התלמיד במבחנים ו/או בחנים השונים.
2. הערה מילולית המבטאת את רמת תפקוד התלמיד.
3. ציון בהתנהגותו של התלמיד בשיעור מסוים.

כך יכולים ההורה והתלמיד לזכור במדויק את מה שנאמר להם באסיפה. דוח זה יאפשר גם השוואה לציוני התעודה ובדיקה כמותית ואובייקטיבית לעשייה של התלמיד בין אסיפת ההורים והתעודה.

3.2 **ערב ילדי זהב** - כחודש לפני הבגרויות. אמור לייצר מוטיבציה לתלמידים. חשוב שיהיה מרחק של לפחות שבועיים בין ערב ילדי הזהב לבין אסיפת ההורים.

מטרת המפגש לייצר מוטיבציה הן אצל התלמידים והן אצל ההורים, מוטיבציה ללמידה ולהצלחה.

מהלך מטרים: לצורך קיום המפגש, יש להכין רשימה של ילדי הזהב מכיתות י' עד יב', בכל כיתה כעשרה תלמידים, ולזמן את הוריהם למפגש משותף הורים ותלמידים. חשוב מאוד שכל מחנך יזמין את ההורים באופן אישי (בפגישה ו/או בטלפון) ויסביר להם את חשיבות הערב הזה.

מהלך המפגש: יש לכנס את ההורים והתלמידים במרחב אחד באולם או בספרייה ביה"ס. חשוב לדאוג מראש לכיסאות, לכיבוד קל ולאווירה נעימה.

מנהל בית הספר יפתח את המפגש ובדבריו ידגיש את האמונה בתלמידים ואת הציפייה שיקדישו מאמצים להצלחה. בהמשך, ידבר הרכז הפדגוגי ויאמר דברים ברוח דומה.

לאחר דברי הפתיחה, כל מחנך מתפצל לכיתתו עם התלמידים וההורים שלו. ניתן להקצות לכך מקום גם בפינות שונות באולם - המלצתי לקיים זאת בפינות האולם כדי להימנע מאשליה של אסיפת הורים.

בשלב זה, כל מחנך מקבל הורה ותלמיד לשיח אישי (יש לתכנן לוח זמנים מראש) לשיחה של כחמש דקות. יש למקד את השיחה בהגדרת יעדים ולא להפוך אותה לשיחה של אסיפת הורים.

כל מחנך, יציג לתלמיד בנוכחות ההורה, כרטיסייה מעוצבת עם מגנט ושם התלמיד בראשה. יש לדאוג לניילן את הכרטיסייה על מנת שניתן יהיה לכתוב עליה בטוש מחיק. בשיתוף ההורה והתלמיד יסמן המחנך נקודה לצד מקצוע עליו יש לשים דגש. חשוב לסמן 2-3 נקודות מקסימום על מנת למקד את התלמיד. בנוסף, על המחנך להגדיר לתלמיד מה עוד עליו לעשות על מנת להצליח, חשוב לא להגדיר מטלות קשות מדי כגון הכנת שיעורי בית באופן קבוע, ולשים דגש רק על הבסיס. חשוב שהשיחה תשמר מוטיבציה ותתמקד בילד - כל אחד במקום שלו.

במפגש זה יש לצייד את ההורים בלוח זמנים מסודר של המתכונות והבגרויות, מעבר לזה שקיבלו התלמידים.

המלצה נוספת היא לזמן מורים מקצועיים לשיח עם ההורים בזמן ההמתנה. חשוב שהשיח הזה יהיה ממוקד במוטיבציה ולא בהצבת תנאים ובטירוניות.

המסר לתלמיד: אם תתאמץ תצליח

המסר להורים: שיתוף הפעולה שלכם נחוץ להצלחת התלמיד הן במוטיבציה והן בסדירויות (לשלוח את הילד בזמן, תלבושת, ציוד וכדומה).

3.3 **קביעת לוח מתכונות וימים מרוכזים** - מסתכלים על תאריך הבגרות האחרונה ומשם הולכים אחורה. יומיים לפני הבגרות מגישים ציוני מגן ולתת יומיים לפני כן לבדיקה. (יש להבחין בין מקצועות בהם הבדיקה עורכת זמן רב (היסטוריה) לבין מקצועות בהם הבדיקה מהירה (מתמטיקה)). יש לקבוע שני תאריכי מתכונות. לפני המתכונת הראשונה חובה לעשות יום מרוכז שצמוד לה. לפני המתכונת השנייה לא חובה. אפר באותו היום של המתכונת השנייה ללמד מס' שעות בבורק ואז לעשות את המתכונת.

4. **ישיבות צוות** - הרכזת הפדגוגית צריכה לשבת אחת ל-3 שבועות עם כל רכז מקצוע, למעט רכז אנגלית ומתמטיקה, איתם צריך לשבת אחת לשבועיים ולא פחות!!!

בישיבות צוות, הרכז הפדגוגי צריך לקדם פדגוגיה. הוא מניע את רכזי המקצוע והם ממשיכים הלאה את השרשרת למורים בצוותם.

4.1 **תיק הרכז** - יש לדרוש מרכז המקצוע להגיע לישיבה באופן קבוע עם הקלסר שלו. בקלסר חשוב שיהיו: ציונים של תלמידים, עותק של כל מבחן, מיפויים, תכנית עבודה (תכנון מול הספק), רשימות של קבוצות.

4.2 **מעקב** - מעקב צריך להיות כל השנה ועל כל דבר. המנחה תעקוב אחר הנעשה מול הרכזת הפדגוגית ולעיתים המנהלת/ רכזי מקצוע, הרכז הפדגוגי יבצע מעקב מול רכזי המקצוע ואילו רכזי המקצוע יבצעו מעקב מול המורים איתם הם עובדים.

4.2.1 **משולש המעקב**: השיח בישיבות הצוות צריך להיות בעיקר אודות עותק מבחן, תכנית לימודים וציונים. אם חסר, ולו אחד מהשלושה, נקבל תמונה חלקית בלבד ולעיתים מאוד לא מדויקת.

פרמטר ראשון - הישגים: ציוני התלמידים.

בדרך כלל נבדק הממוצע הכיתתי, לצד פילוח ציוני התלמידים לעשירונים/רבעונים כגון ציונים מתחת ל 50, בין 51 ל 70, בין 71 ל 85 ומעל 86. פילוח הציונים מאפשר לזהות את התלמידים המתגרים ביותר, כמו גם את הטובים יותר בכיתה. הציונים משמשים כלי המשקף את ידיעות התלמידים.

פרמטר שני - עותק הבחינה: טופס הבחינה, על השאלות המופיעות בו, המיומנויות וחלוקת הניקוד.

כללים רבים יש לכתיבת מבחן כאשר חלק מהם מתייחסים לחזות הבחינה - מבחן אמור להיות קריא, לא צפוף מדי, לא קטן מדי, לא מטושטש וכדומה; תוכן הבחינה – מבחן אמור להיות מובנה, כך שלא יפתח בשאלה מאתגרת מדי, יכיל מספר שאלות סביר, ינוסח בהתאם למבחנים החיצוניים (מפמ"ר, מיצ"ב, בגרות) ויכיל שאלות ידע בסיסיות, כך שגם תלמיד מתקשה, אשר למד לבחינה, יוכל לקבל ציון מינימום (בד"כ 55) ורק תלמידים מצטיינים במיוחד יוכלו לקבל ציון מעל 95. בנוסף, יש להקפיד על כך שהשאלות תהינה מנוסחות בבהירות וכי הזמן המוקצב למבחן יהיה תואם לזמן הניתן לתלמידים במבחן חיצוני.

פרמטר שלישי - תכנון מול ביצוע: רצף תכנית הלימודים כפי שהוא משתקף בבחינה.

על תכנון הלימודים להיות מפורט ומותאם לזמן ולמספר השעות העומדים בפועל לרשות המורה המקצועי; ישנה חשיבות לסדר הנושאים הנלמדים – רצף, נושאי פתיחה, נושאי סיום וכדומה; תכנית הלימודים מחייבת מעקב - אין די בכתיבת תכנית לימודים ללא מעקב בפועל אחר הביצוע. מורה השוגה בהערכת קצב ההוראה בנושאים ו/או בכיתה מסוימת, עשוי למצוא עצמו, לאחר כחודש, בפער של כחמש שעות.

ניתוח מיטבי של משולש המעקב יכלול התייחסות לשלושת הפרמטרים מאחר והם תלויים זה בזה ומשפיעים זה על זה:

בדרך כלל אנו נוטים לבחון את הישגי התלמידים כפרמטר מרכזי המצביע על ידיעותיהם של התלמידים ומסתפקים בהם כדי לשקף את תמונת המצב הכיתתית. אך יתכן מצב בו הישגי כל התלמידים בכיתה גבוהים, אך בדיקה מעמיקה עשויה להצביע על כך שהבחינה הייתה קלה מדי (למשל נבחרו לבחינה רק שאלות קלות ביותר) ו/או שהבחינה הקיפה רק 40% מחומר הלימוד שהיה אמור להילמד עד כה ולהפך.

ניתוח עותק הבחינה גם הוא אינו יכול לעמוד כפרמטר בפני עצמו – ניתוח עותק הבחינה עשוי להצביע על הלימה ו/או העדר הלימה לשאלות המפמ"ר/המיצ"ב/הבגרות; לאפשר זיהוי ומיון של רמת מורכבות השאלות; וכן לעמוד על אופן חלוקת הניקוד (עליו להיות תואם באחוזים לבחינה החיצונית), על מנת למנוע הטעייה. יחד עם זאת, על מנת לשקף תמונת מצב כיתתית מלאה, בחינת עומק של עותק הבחינה מול ההישגים והתכנון של תכנית העבודה הוא קריטי: למשל, מעקב רכז המקצוע עשוי לעמוד על הישגים גבוהים בקבוצה מסוימת, על הוראה בהלימה לתכנון הלימודים, אך ניתוח עותק הבחינה עשוי להצביע על בחירה של שאלות קלות בלבד; שימוש בניסוח שאינו

בהלימה לבחינה החיצונית; או שהבחינה הקיפה רק על חלקים מסוימים מהחומר שתוכנן. וכך גם להיפך.

בחינת התכנון מול הביצוע חשובה גם היא על מנת להצביע על קצב ההוראה ועל ההספק, אך גם היא אינה יכולה לעמוד כפרמטר בלעדי לשם מעקב איכותי ומתן תמונת מצב מלאה - לדוגמה, יתכן ודווח כי הספק החומר הוא בהתאם לתוכנית, למשל, שנלמדו עד כה 70% מהחומר הנדרש, אך, יתכן כי 30% הנותרים הינם חומר מורכב, שערכו בבחינת הבגרות גדול ונדרש לבחון מחדש את תכנית העבודה מול עותק הבחינה. דוגמה אחרת היא דיווח מורה מקצועי על הספק של 100% מהתכנים, כאשר, בפועל, התלמידים אינם שולטים בתכנים במידה טובה, ורבים מהם נכשלו בבחינה. כמו כן, יתכן ורכז המקצועי ימצא את הבחינה ללא דופי ובהתאם לכללים (ניסוח מותאם לבחינות חיצוניות, ניקוד באחוזים תואם, מחוון, חלוקת השאלות בהתאמה, רמת מורכבות השאלות וכדומה) ואף יראה שהציונים נאים ומדורגים בעקומה נורמאלית (עקומת גאוס) ורק בחינת התכנון מול הביצוע עשויה לרמוז, למשל, על כך שהמורה הספיק להורות רק רבע מהחומר בשלושת רבעי מהזמן.

מכאן, שרק התייחסות לשלושת הפרמטרים תספק לנו תמונה מלאה ממנה נוכל ללמד באופן מיטבי ומדויק על המקום בו אנחנו נמצאים ולתכנן בקפידה את המקום אליו אנחנו רוצים להגיע.

4.2.2 ריכוז ציוני בגרות - בתחילת השנה חשוב לבצע שיח אודות ההתנהלות בבגרויות הקיץ האחרונות. ניתן לעשות זאת באמצעות "ריכוז ציוני בגרות" שממילא כל רכז מקצוע ממלא. הכלי הזה נותן למידה לצורך מעקב. מעקב הוא לפעמים בדרך ולפעמים בסוף. לדעת מה כל מורה עשה זה מעקב. מה עשו כדי להגיע למה שהגיעו? ומה עדיין לא עשינו?

כל אחד מהפרמטרים אמור לייצר חשיבה. חשוב להתחיל עם שאלות שיגרמו להם לחשוב למה צריך בכלל כל כך הרבה נתונים??

- למה צריך את הדף הזה? מה זה נותן?
- למה חשוב שבית הספר יקבל תמונה כזו? למי זה תורם ולמה? יש פה המון פרטים. למה צריך הכל? למה לא מספיקים לנו רק חלק מהפרטים? מה נותן לי כל פרט מהתמונה?

לעבור לשיח אודות הנתונים שהרכזים הכניסו:

4. מדוע חשוב לפרט את **מספרי הכיתות?**
5. כמה **תלמידים יש בקבוצת הלימוד?** מה זה משנה? הרי הכי חשוב לדעת כמה יש בשכבה. לעיתים אין קורלציה בין מס' התלמידים שיש לכל מורה בקבוצת

הלימוד לבין מס' התלמידים בשכבה. צריך לבדוק מדוע? ייתכן שיש תלמידים שהמורה ויתר עליהם וכבר לא סופר אותם בכלל.

6. ממוצע בחינה מול ממוצע סופי-

ט. האם הממוצע מתאים לכיתה כזו? צריך להסתכל יחסי לסוג הכיתה (מצטיינים? מב"ר? כיתה קטנה?)

י. **הבדלים בין ממוצע ציון סופי לממוצע בבחינה**, לטובת הממוצע בבחינה- מה זה אומר? המגנים הורידו להם? הבחינה במקרה הייתה קלה באופן מיוחד? המורה לא מאפשר מגנים גבוהים יותר? אם כן, מדוע? גם על זה צריך לעשות חשיבה. (תלמיד שעובד במהלך השנה, והוא יושב חזק על 75, למשל, צריך לתת לו תופת של בין 5-10 נק'.

יא. האם יש בכיתה זו תלמידים רבים שנבחנו **בע"פ?** אולי זה נתון שרצוי להוסיף לטבלה כדי לקבל תמונה אמיתית יותר שמשקפת את מצב ההיבחות בכיתה.

יב. **פער של 15 נק' ומעלה-** מדוע? האם זה פער מתוכנן? זה מקרי? האם הרכז עשה תהליך של מעקב בדרך? הרכז זוכר מי התלמידים להם יש פערים? האם היה שיח עם המורה אצלו יש פערים? האם זה משמעותי שיש פער? מי התלמיד שהפתיע וקיבל יותר ממה שציפינו? ז"א: פער חיובי. איך זה קרה? האם יכולנו להשקיע בו יותר?? במידה ותלמיד זה למד ברגע האחרון ושינן, נשאל את עצמינו, איך נביא אותו ללמידה טובה רגע לפני?

יג. **מספר התלמידים שנכשלו בשאלון-** מדוע נתון זה חשוב? העיקר שעוברים בסוף. אני רוצה שהתלמידים יעברו בזכות עצמם. פעמים רבות מורים מתלוננים על הזילות: תלמיד לא למד כל השנה ונבחן, מקבל מגן גבוה ועובר. יש חשיבות לכך שהתלמיד יגיע מוכן לבחינה ולא יהיה תלוי רק במגן של המורה.

יד. **תלמידים מצטיינים בציון הסופי-** האם אנו רוצים לקחת את זה כיעד? למה זה חשוב? במידה ותלמידים בקבוצתך הצטיינו: מה עשית שעבד שם? איך הם הגיעו להצטיינות? האם זה בא על חשבון תלמידים אחרים שלא ניגשו לבחינה ו"נפלו לנו בין הכיסאות"?

טו. **אחוז העוברים בציון הסופי מתוך 100% תלמידים בכיתה-** נתון חשוב ביותר שמסכם בעצם את ההצלחות / הכישלונות. כמה עברו מתוך קבוצה מסוימת. לא רק מתוך מי שניגש. פה בעצם רואים את הפספוס בכך שלא ניגשו כולם.

טז. **ריכוז שכבתי-** רוב המורים דילגו על שלב זה. מדוע נתון זה נראה לא חשוב? מה החשיבות של ראייה שכבתית? כל רכז אמור לדעת ב"שלופ" מה קורה ברמה השכבתית. בצורה זו, הוא יוכל להציב לעצמו יעדים מדידים לשנה הבאה: אם הגעתי השנה ל-80% הצלחה בשכבה, שנה הבא אני רוצה לעלות ל-85%.

3. **תלמידים מצטיינים-** האם כולם מאותה הכיתה? האם יש ילד מכיתת המב"ר שהוא מצטיין?

4. **מס' אחוזים שעברו-** כמה אחוזים עברו? כמה עברו מכה ראשונה וכמה היו צריכים לתקן? מדוע צריך מכה שניה? למה צריך תיקון?

5. **למידה מיטבית** - כיצד ישיבה פדגוגית יכולה לקדם שיעור מיטבי? שלוש השאלות העיקריות שצריכות להישאל הן:

- א. מה כוחו של התרגול?
- ב. מדוע מורים לא עושים תרגול בכיתה? מה הם הקשיים?
- ג. כיצד ניתן לעשות בכיתה תרגול אפקטיבי?

תשובות:

- א. אם אני אשמע הרצאה ולא אעשה איתה משהו פעיל, אקח ממנה בסופו של דבר רק 10%. השאלה היא איך אדאג שהם ייקחו את מה שאני רוצה? אני אתן להם לעבוד על מה שחשוב לי שידעו ואז התרגול הופך את הידע לשלי. התעסקתי אתו. זהו כוחו של התרגול.
- ב. חלק מהילדים חיים בתחושת פחד שהם לא יכולים לתרגל. ככל שנביא אותם להתמודד לבד עם חומר שלימדתי, אני מאפשרת להם להתמודד עם מיומנות של משמעת עצמית. הילד עובד ומתרגל וגם אם הוא לא מצליח, אני אגרום לו להצליח באמצעות קביים (כרטיסי ניווט)
- ג. תרגול אפקטיבי יעשה באמצעות חוויות הצלחה. הרצאה פרונטלית לא נותנת תחושת הצלחה. רק תרגול נכון יביא לכך: - חשוב לתת את התרגול **במנות קטנות**. על משהו שלימדתי כרגע בלי ידע קודם.

5.1 דרכים לתרגול אפקטיבי:

זמן עבודה קצר (10 דק'). את זמן העבודה ניתן לחלק ל-5 דק' עם עזרה ו-5 דק' בלי עזרה.

אחת לשלוש: משימה למשל, אם 9 תרגילים: 3 תרגילים כולם צריכים לבצע. הם קלים. 3 נוספים ברמה קצת יותר מורכבת. יעשו רק תלמידים מסוימים. ו-3 נוספים קשים ומורכבים ביותר- יעשו רק המצטיינים. בשיטה זו, כולם נמצאים במצב עבודה.

תרגול רוחבי- מלמדים למשל תרגיל במתמטיקה. המורה לא ילמד את כל השלבים ואז ייתן 10 תרגילים כאלה. הנכון הוא ללמד חלק ראשון של התרגיל שדורש מיומנות מסוימת ואז לתת 10 כאלה וכן הלאה. כל פעם להוסיף חלק. בסוף לתת מס' תרגילים שלמים.

כרטיס ניווט- כרטיס הניווט, משמש כ**סולם**, ובו שלבים בטוחים עליהם מטפסים התלמידים, צעד אחר צעד לעבר ההצלחה. כרטיס הניווט הינו כלי המספק לתלמיד תמיכה, משמש **עוגן** עבור התלמיד, עוגן מסייע לביצוע משימות באופן מיטבי, לפיתוח מסוגלות ולחוויות חוויות הצלחה.

על מנת לעודד את התלמיד להתאמץ, להאמין בעצמו, להתמודד עם משימה באופן עצמאי ולגרום לו להבין, יש לספק לו את התמיכה המתאימה. מאחר ומורה/מתרגל אינם יכולים לעמוד תמיד לצידו של כל תלמיד, מומלץ להשתמש בדפי ניווט. כרטיס הניווט מאפשר לתלמיד להרגיש שיש מישהו נוסף לצידו, המאיר לו את הדרך, **מהלכה למעשה** - כרטיס ניווט יכול לשמש אותנו בכל מקצועות ההוראה, למרות השונות ביניהם.

✓ כרטיס הניווט יחולק **רק לאחר שנלמד הנושא** ורק לאחר שהובהר לתלמידים כיצד לעבוד עם כרטיס הניווט.

✓ בכרטיס הניווט צריכים להופיע **כל השלבים והמושגים** שיאפשרו לתלמיד עבודה עצמאית מיטבית ויזמנו לו התמודדות אישית ומוצלחת עם המשימה. חשוב לזכור כי כרטיס הניווט מכון לסייע **בהבנה ובזיכרון** ועליו להכיל שלבים שהילד צריך לבצע על מנת להשלים את המשימה: שלבי עבודה; מקבץ של מושגי יסוד; הגדרות; נקודות מרכזיות; מילות מפתח על נושא או תת נושא.

✓ כרטיס הניווט בנוי משלבי העבודה, **צעד אחר צעד**, **מלווה בדוגמאות** לכל שלב.

✓ על כרטיס הניווט להיות בנוי **בדיוק** על פי השלבים שנלמדו בכיתה – רצף שלבים ברורים ומאורגנים, שבאמצעותם התלמיד אמור לדעת כיצד לפעול. חשוב לוודא כי השלבים הכתובים בכרטיס הניווט אכן ברורים ומאפשרים עבודה עצמית מועילה.

✓ כרטיס הניווט מעודד עבודה עצמית ומזמן חוויות הצלחה, אך הוא גם כלי עבור המורה לפענח קשיים **ממוקדים** אצל התלמיד – כאשר תלמיד בכל זאת מתקשה וקורא למורה לעזרה, על המורה לברר "באיזה שלב אתה נמצא בכרטיס הניווט?" "איך אתה מתארגן בדרך החשיבה עם הדף?" ולסייע לתלמיד, באמצעות שאלות מכוונות, לאתר את הפיתרון בכרטיס הניווט. אם הוא בכל זאת מתקשה, יסמן המורה/התלמיד בכוכבית את השלב המאתגר וייתן הסבר המתמקד רק בו ולא בדרך כולה. אחר-כך ייתן המורה לתלמיד מספר משימות קטנות לתרגול אותו שלב (ללא השלבים שלפניו ואחריו). סימון השלב על כרטיס הניווט יזכיר לתלמיד (וגם למורה) את בהתמודדות בשלב זה בפעם הבאה.

✓ אם במקצוע מסוים, עובדים עם מספר דפי ניווט, מומלץ לשכפל אותם על דפים **מצבעים שונים**. הדבר עשוי לסייע לתלמיד ולמנוע בלבול ולאפשר מיקוד למורה "עכשיו עובדים על הדף הירוק"...

בהמשך, בהדרגה, יש לעודד את התלמידים **להשתחרר** מכרטיס הניווט: בתחילה התלמידים עובדים על כרטיס הניווט וניתן לתרגל איתו, לסמן עליו

ולהשתמש בו בכל עת. בהמשך, יש לעודד אותם לכתוב לעצמם את השלבים
מכרטיס הניווט ולתת רק כותרת או מילות מפתח שיאפשרו להם בכל זאת
לעבוד באופן מוצלח. היעד הוא להפוך את הדף מכלי עזר לכלי הנמצא **בזיכרון**
העבודה שלהם – חשוב לא להשאיר זאת בשלב הטכני.

6. בדיקת התכנית השעתית והספק חומר לקראת בגרויות

זמן בשנה: תקופת טרום בגרויות חורף/ קיץ.

ציוד נדרש: תכנית שעתית של רכז המקצוע.

***שאלת שאלות על החומר הנלמד עד כה:

האם הספקת ללמד את כל החומר? האם עמדת בקצב אותו תכננת?

גם אם הרכז אומר שכן, חשוב להסתכל על התכנית,

להתעכב על נושאים אקראיים ולשאול:

את זה לימדת? את זה התלמידים יודעים?

***שאלת שאלות על תקופת החזרה על החומר:

כמה שעות חזרה תכננת?

שעות חזרה- הסבר:

יום מרוכז של למידה לפני מתכונת צריך להיות כ-6 שעות.
מעבר לזה כבר לא אפקטיבי.

לעיתים, למורה יש רק 20 שעות חזרה, לדוגמא.

***שאלת שאלות:

- מה את מחליטה ללמד בשעות אלה?

- על מה את עושה חזרות לפני המתכונת הראשונה?

חשוב לקחת יחד עם הרכז את התכנית השעתית שהייתה
עד זמן החזרות.

מתוך זה לבחור חומר ל-12 שעות. מתוכן להשאיר שעתיים
לתרגול כללי.

- מה את מלמדת בין מתכונת למתכונת?

א. לעיתים זה קשור לתוצאות המתכונת הראשונה.

ב. ללמד חזרה על חומרים שעדיין לא עשיתי לפני המתכונת
הראשונה.

תכנית שעתית:
החומר הנלמד ע"פ נושאים ותתי נושאים.

חזרה לקראת מתכונות ובגרות

רצוי:

יום מרוכז- 6 שעות
יום מרוכז לפני מתכונת ראשונה- 6 שעות
מתכונת ראשונה
יום מרוכז לפני מתכונת שנייה- 6 שעות
מתכונת שנייה
יום מרוכז לפני בגרות- 6 שעות
בגרות!!!

7. מבחנים-

7.1 שיעור חזרה לקראת מבחן

אחת המטרות המרכזיות בשיעור חזרה לקראת מבחן היא הגברת המוטיבציה ותחושת מסוגלות של התלמידים להתמודד עם הלמידה לקראת המבחן. שיעור החזרה יכול להוות הזדמנות להוביל תלמידים נוספים ללמידה יעילה לקראת מבחן. שיעור חזרה טוב, ממוקד ומסודר, סמוך למועד הבחינה, יכול להוות מנוף אמיתי להצלחה וליצור מוטיבציה ללמידה.

מטרות שיעור החזרה:

1. למקד את התלמידים בלמידה
2. לתת כלים לקראת הלימוד העצמי בבית
3. להחדיר מוטיבציה ללמידה ולחזרה בבית
4. במקרים מסוימים ניתן לחזק נושאים או נקודות לא מובנות בחומר הלימוד.

כיצד עושים זאת?

א. היכרות עם מבנה הבחינה:

- חשוב להציג לתלמידים את מבנה הבחינה (כולל פרקים, נושאים וניקוד שאלות).
 - חשוב להסב את תשומת לב התלמידים לסגנון השאלות בבחינה. (לדוג': פרק א' – 3 שאלות פתוחות, פרק ב' – 5 שאלות אמריקאיות, פרק ג' – אנסין)
- ב. חשוב להסביר לתלמיד כיצד כדאי ללמוד למבחן - כיצד לחלק את הזמן עפ"י הנושאים בבחינה, וכיצד להתאים את סגנון הלימוד לסוגי השאלות השונים בבחינה. חשוב להדגיש בפני התלמידים שכדי להיות מוכנים למבחן יש ללמוד את החומר תחילה ואח"כ לעשות חזרות ולשנן אותו.

לעיתים, מספיק לקרוא את החומר ולשננו, אך כאשר החומר מורכב ועמוס בפרטים (כפי שקורה פעמים רבות, במיוחד לקראת בגרויות), כדאי להשקיע מאמץ בהבנת החומר ובסיכומו, ורק לאחר מכן להפנים את החומר דרך תרגול או שינון. חשוב להדגיש בפני התלמידים שלרוב התלמידים לא מספיק לקרוא את החומר במחברת או בספר מספר פעמים לפני בחינה. לעתים יש גם לסכם את החומר כדי לזכור אותו, יש כאלו הזקוקים לכרטיסיות ממוקדות, תרשימי זרימה, אחרים נעזרים בהקלטה ובערוץ השמיעתי, אחרים יעזרו בתמונות וגרפים בערוץ החזותי...

ג. יש לערוך חזרה על מס' נושאים בקצרה - הסבר פרונטאלי וממוקד של המורה למספר נושאים נבחרים. כדאי לבחור 2 נושאים שיהוו חלק משמעותי בבחינה ועליהם לחזור.

חשוב להודיע לתלמידים כי הנושאים הנלמדים בשיעור החזרה, הם משמעותיים לבחינה, מה שיעודד מיקוד וריכוז גם אצל אלו שלא תמיד משתפים פעולה.

מורה שרוצה להקדיש זמן למענה על שאלות בשיעור החזרה, כדאי שיעשה זאת לקראת סוף השיעור, כאשר מומלץ להתמקד בשאלות שסייעו לכל תלמידי הכיתה, תוך מתן תשובות יהיו ממוקדות שיהיו רלוונטיות גם לילדי האמצע וגם למתקשים.

ד. מרכיב הכרחי בשיעור חזרה הוא **תרגול חוזר בכיתה של שאלות**, בעיות, תרגילים, **מתוך הנושאים השונים כפי שיופיעו במבחן**. רצוי ומומלץ להכין מראש **דף מרוכז** עם שאלות ותרגילים מכל הנושאים שיהיו בבחינה, לתת לתלמידים לתרגל ולעבור ביניהם כדי לאפשר שאלות פרטניות למי שנתקל בקושי ספציפי. אפשר ורצוי לאפשר להם לעבוד בזוגות כדי שיכלו לעזור האחד לשני.

כמו כן בשיעור כזה יש לתת להם אפשרות לעבוד עם ספר פתוח כדי לעודד עבודה עצמאית עם כמה שפחות סיוע מורה. כמו כן תרגול כזה מאפשר לתלמידים לשלוט בחומר הנלמד, ובמיקום הנושאים השונים בחומר הלימוד.

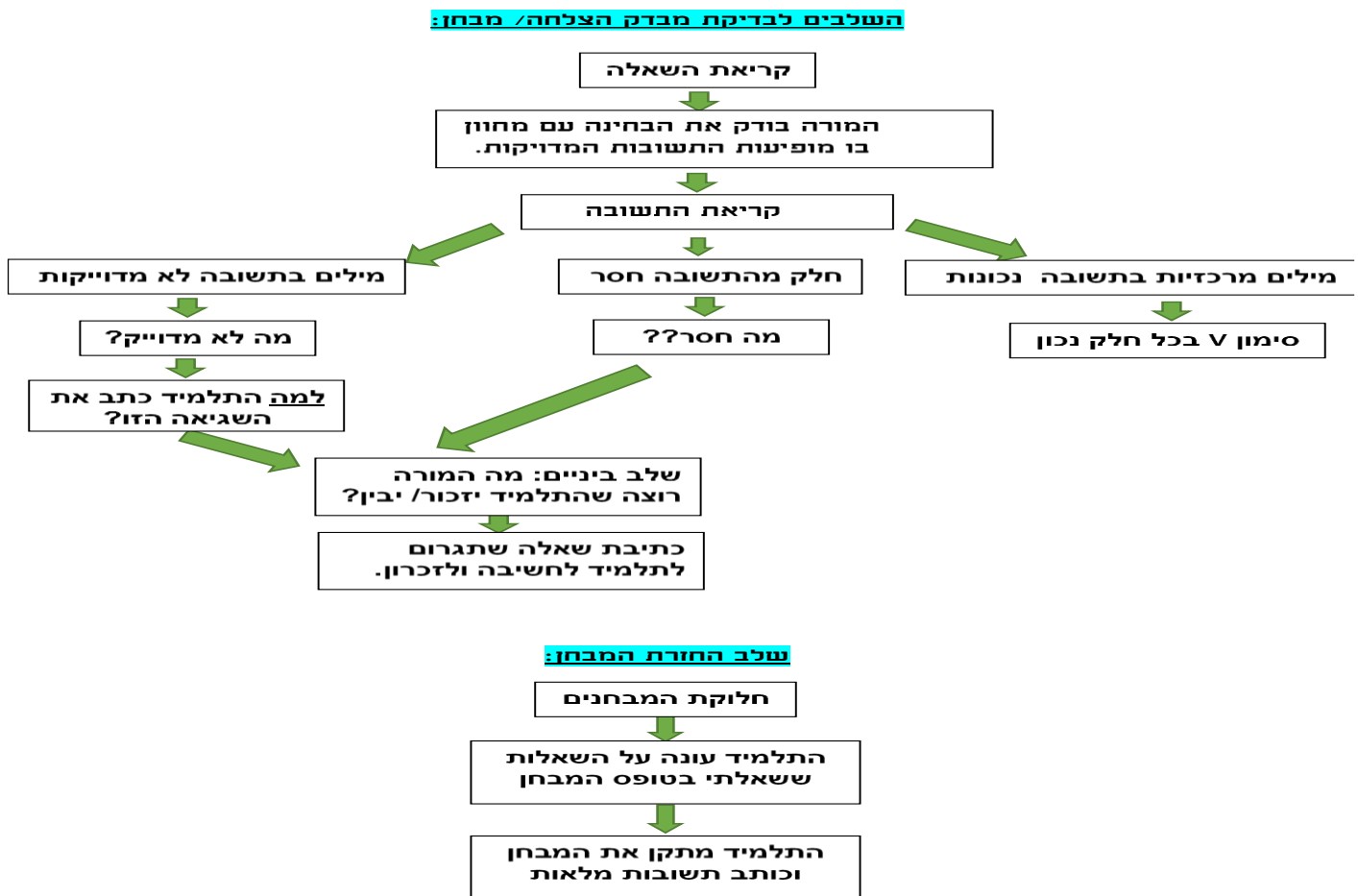
מומלץ להתחיל את התרגול בשאלות על ה**נושאים הקלים** יחסית כדי לגרום לתלמידים לרצות להמשיך להתאמץ ולהתרכז בשיעור וכדי שיחושו שהם יכולים להתמודד עם חלק נכבד מנושאי הבחינה גם ללא מאמץ ושינון רב (מומלץ גם להגיד להם כמה נקודות שווה החלק הזה (הקל יחסית בבחינה)).

בחלק השני והמרכזי של שיעור החזרה יש לחזור על נושאים ברמת קושי בינונית עד קשה, כדי לאפשר לתלמידים לצבור נקודות נוספות במבחן - וחשוב מכך – לגרום לעוד מספר תלמידים בכיתה לרצות לתרגל בבית את אותם נושאים כי "עכשיו אני רואה שזה בעצם לא כ"כ קשה ואני די מבין את זה".

אם חשוב שהתלמידים **ישננו** חלק מהחומר, יש לבחור את הנקודות המרכזיות שהילדים צריכים לשנן ולהביא אותן לאותו שיעור **בדף מרוכז** או לכתוב אותן על הלוח ולבקש מהתלמידים להעתיקם.

השיעור הוא אפקטיבי, כאשר התלמיד יוצא ממנו כשהוא זוכר **חלק מהנושאים**, יודע מה בדיוק עליו ללמוד/לשנן, ובעל כלים ואסטרטגיות ללמידה יעילה. כאמור, שיעור כזה מגביר מוטיבציה ומעודד את התלמיד ללמוד מתוך תחושה שאם ילמד יצליח.

7.2 בדיקת מבחנים- שאלת שאלות

מטרת תהליך בדיקת מבחן/ מבדק:

בדרך כלל תלמידים מקבלים תשובה, אבל לא עסוקים בחשיבה של זה ולכן זה לא מופנם אצלם. לא בהבנה ולא בזכרון. בהבנה- או של השאלה או של תוכן התשובה. בזכרון- השאלה נותנת טריגר לזכרון.

טיפ למורה!!!

1. במידה והנך חושש מתהליך הבדיקה שבתחילת הדרך ייקח יותר זמן מהדרך בה בדקת עד היום, ישנה אפשרות להתחיל בצורה מדורגת ולהתייחס רק לשאלה אחת. בהמשך, כשתהיה מיומן באופן בדיקה זה, תוכל לבדוק כך את כל השאלות.
2. כדאי לבדוק את השאלות בצורה רוחבית, דבר שיקל על רכישת המיומנות.

נתמקד בסוג השלישי:

- המורה מכין מקבץ של שאלות דומות לשאלות המבחן וכותב אותן לפי הסדר שמיין כשסידר את השאלות במיפוי. מהשאלות הקלות לשאלות הקשות יותר. **כולם מקבלים את כל המקבץ.**
 - מזמנים 2-3 תלמידים שטעו בשאלה הקלה ביותר, כך שרוב הכיתה ידעה ויכולה לעבוד כעת לבד בתרגול. (בזמן שרוב הכיתה מתרגלת יושב המורה להקניה והסבר של הנושא עם התלמידים שעליו להסביר להם את השאלה הראשונה עפ"י הסדר שהוא תכנן מראש.)
- חשוב-** שזו תהיה שאלה קלה במיוחד משום שרוב תלמידי הכיתה ידעו לענות עליה פרט ל 2-3 תלמידים.

ממשיכים באותו מסלול – מהשאלות שרק מעט לא ידעו... ומרחיבים את המעגלים לשאלות מורכבות יותר.

- אותם תלמידים אולי ישבו גם בהסבר של השאלה השנייה ברצף שהוא הכין ואליהם אולי יצטרפו תלמיד או שנים. כך קורא המורה לקב' תלמידים (רצוי עד חמישה) ומסביר להם בקצרה בקבוצה שאלה ותשובתה ומחזיר אותם למקומם וקורא לקבוצת תלמידים חדשה הכוללת לעיתים חלק מהנוכחים.
- בזמן שהמורה יושב עם קבוצות התלמידים ונותן להם מענה נקודתי לשאלות שהם לא ידעו לענות במבחן יושבים שאר התלמידים ועונים על שאלות שבדומה להן הם ידעו לענות במבחן – כך שהם אמורים להסתדר לבדם ועד שתגיע שאלה שהם נתקלו בה כנראה כבר ישב איתם המורה להסבר על אותו סוג שאלה ואז יוכל כל תלמיד לחזור למקומו אחרי קבלת ההסבר ולתרגל את אותו סוג תרגיל שקיבל עליו עכשיו הסבר מהמורה.
- ישנן שאלות שהתלמידים המתקשים לא יקבלו עליהן הסבר ולעומת זאת יבחרו מספר תלמידים לעתים עם ציונים טובים שיקבלו הסבר קצר על נקודת התורפה של אותן שאלות.

עבודה נכונה בעקבות מיפוי היא זו: שבעקבותיה כל תלמיד יוצא מהשיעור לאחר שתרגל שוב נושאים מהמבחן ולאחר שקיבל הסבר קצר על מספר נושאים שלא ענה עליהם נכון – או במדויק במבחן שלו.

8. ציוני מגן

שאלות שעל המנחה לשאול את הרכז הפדגוגי:

- מהו התהליך אצלכם במתן ציוני המגן?
- עד כמה אתה מעורב במתן הציונים?
- מה המקום שלי כרכז אל מול הציונים?
- האם נתקלת בקשיים מסוימים במתן ציוני המגן?
- היעד שהצבנו לעצמינו, שתלמידים עוברים בחינה מכה ראשונה, בזכות עצמם, הוא יעד שעמדתם בו השנה?
- האם הוא היה חלק מהתהליך שחשבת עליו מבחינת הצוות? זה נושא שדובר?
- האם זה תואם את הציפיות שלך או שהיו הפתעות? חיוביות או שליליות?

חישוב הציון:

- נקבע ע"פ שלושה פרמטרים:
 - א. ציוני מתכונת
 - ב. ציונים שוטפים
 - ג. תפקוד במהלך השנה
- ניתן להעלות עד 10 נק'.
- ילד שלא תפקד, אך מצבו טוב מבחינת הציון, לא להעלות לו.
- אם מורה צ'יפר כבר בציון עצמו, לא להעלות את ציון המגן.
- במידה ויש לי תלמידים רבים לצ'פר, לא לצ'פר את כולם כדי לא ליצור פערים.

ראיית הרכז הפדגוגי על ציוני המגן:

- חשוב שהרכז הפדגוגי יקבל תמונה מדויקת של שלושת הפרמטרים לחישוב הציון: מצב מתכונות, ממוצע מבחנים במהלך השנה, כמה רכז המקצוע/ המורה נותן על התנהגות.
- שאלות שעל הרכז הפדגוגי לשאול את המורים כדי לקבל תמונה שכבתית:
 - כמה אתה חושב שהתלמיד יקבל במבחן? נניח שהמורה עונה: 50 ונתן לו 60 במגן. נותר פער של 10 נק'. הרכז צריך לראות את התמונה הכוללת ולוודא שאין לי יותר מידי חריגות למעלה מ-10 נק'.
 - יש הבדל בין ציון ש"יושב" חזק, לבין ציון "מתנדנד". תלמיד שקיבל פעמיים 70, יש לו 70 חזק, לעומת תלמיד שקיבל פעם 60 ופעם 80.

